

Będzie kolejny remont napoleonki

Przed nami remont kolejnego odcinka drogi powiatowej, popularnie nazywanej napoleonką. Powiat podpisał umowę z wykonawcą prac, a ten z zadaniem ma uporać się do końca listopada.

Remontowi poddany zostanie kolejny odcinek drogi, w przypadku której przez wiele lat krytykowano szerokość wpędzającą kierowców w niepokój o bezpieczeństwo. To już temat przeszły z uwagi na sukcesywnie przeprowadzane modernizacje.

Kolejny remont rozpocznie się w najbliższym czasie, a przeprowadzi go wyłoniona firma: Przedsiębiorstwo Budowy Dróg S.A. ze Starogardu Gdańskiego. Warta 5 mln zł inwestycja obejmie odcinek od miejscowości Trzebcin (gmina Cekcyn) do granicy powiatu tucholskiego w kierunku Tlenia. Firma swoje zadania musi wykonać do końca listopada. Droga zostanie przebudowana i poszerzona do 6 metrów. Jed-

Umowę z wykonawcą podpisał dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych Arkadiusz Malinowski. W wydarzeniu uczestniczyli Andrzej Urbański – Starosta Tucholski, Jacek Brygman, wójt gminy Cekcyn, Ilona Lesikowska, Przewodnicząca Rady Powiatu Tucholskiego i Jerzy Kowalik, wicestarosta.

nocześnie w samych Trzebcinach, od nadleśnictwa, powstanie chodnik i wykonane zostanie oświetlenie.

Inwestycja jest dofinansowana z urzędu marszałkowskiego,

a podpisy pod umową podczas wizyty (13 lipca) w Tucholi złożył marszałek Piotr Calbecki i starosta Andrzej Urbański. Z napoleonki korzystają codziennie mieszkańcy gmin Tuchola, Cekcyn,

Oprócz modernizacji drogi inwestycja przewiduje wybudowanie chodnika w Trzebcinach.

Śliwice i setki innych kierowców. Goszcząc w Urzędzie Miejskim w Tucholi, Piotr Calbecki zwrócił uwagę, że droga Tuchola – Tleń to także jeden z dwóch najszybszych dojazdów z powiatu tucholskiego do autostrady A1, w tym przypadku do węzła w Warlubiu. Inny dojazd do A1,

z którego korzystają tutejsi kierowcy, to droga wojewódzka 240, a później zjazd w Nowych Marzach.

Podpisanie umowy z firmą, która wykona remont, nastąpiło kilka dni później w siedzibie Nadleśnictwa Trzebcin.

(pp), fot. Powiat Tucholski

Jeszcze jesienią tego roku

Powstanie ścieżka rowerowa, o którą mieszkańcy Śliwic zabiegali od dawna

Umowa na ścieżkę rowerową w Śliwicach została podpisana.

Powiat Tucholski podpisał umowę na wykonanie brakującego odcinka ścieżki rowerowej łączącej ulicę Świecką i Szklanych Domów w Śliwicach. Mowa o fragmencie traktu, który wraz z drogą powiatową nr 1005C w kierunku Śliwiczek przecina linie kolejową numer 215.

Wybudowaniem fragmentu ścieżki dla pieszych i rowerzystów zajmie się firma Marbruk, wyłoniona w drodze przetargu. Koszt inwestycji opiewa na kwotę 327.000 zł. Jak podaje starosta Andrzej Urbański, zakończenie tego zadania przewidywane jest na jesień tego roku.

Umowa z firmą Marbruk została podpisana w siedzibie firmy Wutkowski.

Mieszkańcy gminy Śliwice od dawna zabiegali o wybudowanie brakującego fragmentu ścieżki dla pieszych i rowerów.

Reklama

– To dla nas bardzo ważne zadanie. Ścieżka przez przejazd kolejowy była brakującym elementem ciągu ze Śliwic do Śliwiczek. Teraz zostanie ona wykonana. Warto docenić zaangażowanie władz PKP, które wykonało tu bezpieczny przejazd dla pojazdów oraz dla pieszych i rowerów – mówi starosta.

Dodajmy, że umowa z firmą Marbruk została podpisana w siedzibie firmy Wutkowski, która wcześniej wspierała przebudowę ulic Świeckiej i Szklanych Domów.

Anna Lipska, fot. Powiat Tucholski

Skuteczne działania policji

Nie płacił alimentów. 41-latek najbliższy rok spędzi w zakładzie karnym

Funkcjonariusze z posterunku policji w Cekcynie zatrzymali poszukiwanego przez wymiar sprawiedliwości mężczyznę, który uchylał się od obowiązku płacenia alimentów. Za to przestępstwo sąd zastanowił wobec niego karę pozbawienia wolności.

Policjanci, w ramach codziennych obowiązków służbowych, zajmują się sprawdzaniem miejsc zamieszkania osób poszukiwanych, które zgodnie z dyspozycją sądu powinny odbywać kary pozbawienia wolności.

Takie czynności wykonali 21 lipca (wtorek) funkcjonariusze z posterunku policji w Cekcynie, którzy zapukali do drzwi jednego z mieszkańców gminy Lubiewo. Stróż prawa zastali 41-latkę, za którym Sąd Rejonowy w Szubinie wystawił nakaz doprowa-

dzenia do więzienia. Powodem tej decyzji jest uchylanie się od obowiązku płacenia alimentów. 41-latek został zatrzymany i doprowadzony do więzienia w Chojnicach, w którym spędzi najbliższy rok.

– Dzięki skutecznym działaniom policjantów poszukiwany nie uniknie odpowiedzialności i odbędzie karę – podsumowuje oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi Łukasz Tomaszewski.

Anna Lipska, fot. KPP w Tucholi

SKŁAD WĘGLA

- ekogroszek
- groszek
- orzech
- kostka

Tuchola, Bystaw, Cekcyn, Gostycyn

Stal żebrowana (pręt)
Nawozy

☎ 609 068 202

DIAMOND FINANCE UBEZPIECZENIA

znajdziemy dla Ciebie najlepszą ofertę
Maciej Czoska

UBEZPIECZENIA

- ☑ OC/AC ☑ MAJĄTEK ☑ SZKOLNE
- ☑ ZDROWOTNE ☑ FIRMOWE ☑ GRUPOWE
- ☑ TURYSTYCZNE

ul. Karasiewicza 3, 89-500 Tuchola ☎ tel. 883 005 269

Ponadto: sprzedaż biletów autokarowych zagranicznych SINDBAD

FIRMA PSTRĄG

PEŁNY WYBÓR MATERIAŁÓW DO BUDOWY DOMU

Sprzedaż materiałów budowlanych i stali

ul. Świecka 93e
89-500 Tuchola
kom. 501 021 570
tel. 52 334 38 54

f Firma "Pstrąg"

www.pstrag.hola.com.pl, e-mail: pstrag@hola.pl

Niemcy na ulicach miasta!

W sobotę Tuchola będzie wyglądać jak podczas okupacji

Według hucznych zapowiedzi takiego planu filmowego nasze miasto jeszcze nie gościło. Historyczne pojazdy, rekonstruktorzy, targowisko z epoki i sceny nawiązujące do tragicznych wydarzeń. Ulica Świecka przejdzie metamorfozę, a filmowcy zrealizują jedne z najważniejszych i najbardziej poruszających scen.

O postępach przy produkcji filmu historycznego „Medalik” (opowiadającego o tragicznych wydarzeniach z jesieni 1939 roku – rozstrzelaniach blisko 300 mieszkańców Borów Tucholskich) informujemy regularnie. „Tygodnik Tucholski” od początku towarzyszy Fundacji Ocalić – Pamięć i całość ekipie filmowej. Teraz przyszedł czas na jak dotąd najbardziej spektakularne ujęcia.

1 sierpnia (sobota) mieszkańcy będą mogli zobaczyć efektowną metamorfozę ulicy Świeckiej. Na kilka godzin jed-

na z głównych arterii zmieni się w Tucholę z czasów niemieckiej okupacji, a współczesne elementy przestrzeni ustąpią miejsca historycznej scenografii. Organizatorzy zapowiadają działania na szeroką, wręcz niespotykaną wcześniej skalę.

Możliwe utrudnienia

Plan zdjęciowy będzie działał w sobotę od godziny 9:00 do około 16:00, ale zmiany w wyglądzie miasta rozpoczną się już w piątek – 31 lipca. Filmowcy przekazują za naszym pośrednictwem ważne informacje logistyczne. Przez całą sobotę całkowicie wyłączony z ruchu będzie chodnik od Kościoła pw. Bożego Ciała do Sądu Rejonowego. Na tym samym odcinku utrudnień mogą spodziewać

Sceny w lesie w Rudzkim Moście były już kręcone na początku lipca.

się także kierowcy. Przez około 3 godziny ruch na fragmencie ul. Świeckiej będzie odbywał się wahadłowo, a momentami zostanie wstrzymany całkowicie. Nad wszystkim będzie czuwała policja.

Aresztowanie Kreffta, wywózki z więzienia i transport na egzekucję

Twórcy zapowiadają wierne odtworzenie realiów sprzed

torzy w mundurach niemieckich żołnierzy oraz mieszkańcy odgrywający codzienne życie miasta. Nie zabraknie drewnianych straganów, stylizowanych witryn sklepowych, historycznych szyldów i reklam, a także gazeciarza czy czyścibuta. Klimat tamtych czasów uzupełnią zwierzęta gospodarskie: konie, kozy, kury, kaczki, gęsi, gołębie i kucyki.

Realizowane będą również jedne z najważniejszych scen filmu. Wśród nich znajdzie się aresztowanie przed kościołem księdza Konstantego Kreffta oraz dramatyczne ujęcia wyprowadzania więźniów z tucholskiego więzienia i transportu na egzekucję.

Według założeń film „Medalik” ma przypomnieć losy ofiar i zachować pamięć o dramatycznych wydarzeniach, które rozegrały się w lesie w Rudzkim Moście w pierwszych tygodniach niemieckiej okupacji.

(kt), fot. (pp)

kronika policyjna

- W czwartek 23.07 o godz. 22:00 w Gostycynie na ul. Głównej zwierzę wbiegło wprost pod nadjeżdżającą Skodę. Straty poniosła 26-letnia mieszkanka gm. Cekcyn.
- Tego samego dnia o godz. 14:00 w Tucholi na ul. Sepoleńskiej kierujący Toyotą wpadła w ubytek, który pojawił się na skutek zapadnięcia się nawierzchni z kostki brukowej. Szkody powstały w pojeździe 47-letniego mieszkańca gm. Tuchola.
- W niedzielę 26.07 o godz. 5:00 w Tucholi na ul. Świeckiej kierująca VW Golf uderzyła w barierki energochłonne. 22-latkę z gm. Kęsowo przyjęła mandat.

G.

kronika strażacka

- W środę 22.07 o godz. 14:13 w Tucholi na Al. LOP pomagano ratownikom medycznym wnieść pacjenta.
- W sobotę 25.07 w Żalnie strażacy wraz z policją patrolowali Jezioro Żaleńskie w ramach akcji Bezpieczny akwen.
- W niedzielę 26.07 o godz. 3:12 w Cekcynie usuwano plamę oleju.

G.

Reklama, ogłoszenie płatne

Reklama, ogłoszenie płatne

AUTO REJESTRACJE
AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

AKADEMIA KUJAWSKO-POMORSKA

STUDIA: MAGISTERSKIE LICENCJACKIE INŻYNIERSKIE PODYPLOMOWE

- PRAWO
- PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA studia NAUCZYCIELSKIE
- ADMINISTRACJA
- PEDAGOGIKA
- FINanse I RACHUNKOWOŚĆ
- PSYCHOKRYMINALISTYKA
- PRAWO W ZARZĄDZANIU
- OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO
- PRAWO MIĘDZYNARODOWE I UE W BIZNESIE
- FILOLOGIA
- TRANSLATORYKA KULTUROWA - JĘZYK ANGIELSKI
- BIZNES I KOMUNIKACJA
- BUDOWNICTWO
- INFORMATYKA
- GEODEZJA I KARTOGRAFIA
- PIELEGNIASTWO

Uczelnia przyjazna studentom!

Zajęcia zdalne i stacjonarne

kilkadziesiąt kierunków i specjalności

co najmniej 600 godzin praktycznej nauki języka obcego

Zapisz się online!
srs.akp.bydgoszcz.pl

1 MIEJSCE w województwie kujawsko-pomorskim **RANKING Akademickich Szkół Niepublicznych Perspektywy**

1 MIEJSCE PIELĘGNIASTWO Najwyższe zarobki absolwentów w województwie kujawsko-pomorskim

KOLEGIUM DOKTORSKIE

Uczelnia AKADEMICKA

Wzrostle materiały zawarte na stronach AKP mają wyłącznie informacyjny charakter. Nie są one ofertą w rozumieniu art. 66 § 1 Kodeksu Cywilnego.

www.akp.bydgoszcz.pl

ul. Toruńska 55, Bydgoszcz

+48 500 149 149

Biogazownia w Żalnie. Spór przeniósł się do urzędowej korespondencji

Mieszkańcy kierują do Urzędu Gminy Kęsowo kolejne pisma i wnioski o udostępnienie informacji publicznej. Pytają o dokumenty dotyczące planowanej inwestycji oraz organizację wyjazdu studyjnego radnych do działającej biometanowni. Przeanalizowaliśmy prowadzoną korespondencję.

Część mieszkańców sprzeciwiających się planowanej budowie biogazowni z modułem biometanowym w Żalnie nie rezygnuje z działań. Przypomnijmy, że z ich inicjatywy 30 czerwca w tamtejszej hali sportowej odbyło się spotkanie z udziałem wójta **Radosława Januszewskiego** oraz przedstawicieli spółki Orlen Biometan, która planuje budowę instalacji o powierzchni około 5 ha i mocy około 4 MW – na działce nr 497 położonej za jeziorem.

Jak wynika z dokumentów, do których dotarliśmy, już od końca maja mieszkańcy kierują do Urzędu Gminy Kęsowo kolejne pytania. Część z nich składa się w trybie dostępu do informacji publicznej. Dotyczą one zarówno przebiegu postępowania administracyjnego, jak i organizacji wyjazdu studyjnego radnych do funkcjonującej instalacji.

Dodajmy, że przeciwnicy inwestycji przekonują, że planowana lokalizacja jest nietrafiona. Wskazują nie tylko na walory przyrodnicze okolicy, ale również na fakt, że – jak podnoszą – rolnicy stanowią zaledwie około 3 proc. mieszkańców Żalnia. Obawiają się także spadku wartości nieruchomości, wzmożonego ruchu ciężarowego, hałasu oraz uciążliwości zapachowych związanych z transportem substratów.

Mieszkańcy chcą dokumentów i odpowiedzi

Jednym z mieszkańców prowadzących korespondencję z urzędem jest **Radosław Has**. W złożonych wnioskach pyta m.in. o: mapy lokalizacyjne, informację, czy inwestor został zobowiązany do sporządzenia raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, terminy składania uwag przez mieszkańców oraz Kartę Informacyjną Przedsięwzięcia (KIP).

Urząd odmówił udostępnienia KIP, argumentując, że wnioskowanie jest płatne.

Ustawodawca nie uzależnił realizacji tego prawa od posiadania statusu strony postępowania administracyjnego – podkreśla.

Z takim stanowiskiem mieszkaniem się nie zgadza. W piśmie z 23 lipca przypomina urzędnikom, że zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku każdemu przysługuje prawo dostępu do informacji znajdujących się w posiadaniu organów administracji publicznej.

„Ustawodawca nie uzależnił realizacji tego prawa od posiadania statusu strony postępowania administracyjnego” – podkreśla.

Spór o wyjazd do biogazowni

Z Urzędem Gminy w Kęsowie koresponduje również **Katarzyna Has**. W piśmie z 9 lipca nie kryje zaskoczenia faktem, że w pierwszym wyjeździe studyjnym do biogazowni mają uczestniczyć wyłącznie radni i sołtysi, natomiast mieszkańcy muszą poczekać na odrębny wyjazd organizowany przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Jej zdaniem taki sposób organizacji nie sprzyja przejrzystości procesu informacyjnego.

– Trudno uznać go za rozwiązanie sprzyjające przejrzystości procesu informacyjnego oraz budowaniu zaufania społecznego – napisała.

Mieszkanka przekonywała również, że w sprawie wywołującej tak duże emocje zarówno radni, jak i mieszkańcy powinni mieć możliwość odwiedzenia tej samej instalacji, w tym samym czasie i usłyszenia odpowiedzi na te same pytania. Zadeklarowała przy tym gotowość dojazdu do biogazowni własnym samochodem, jeśli jedyną przeszkodą byłaby liczba miejsc w autobusie.

Treść pisma jeszcze tego samego dnia opublikowano na nowo powstałym profilu „Nasze Żalno”, który – jak wynika z jego opisu – ma dokumentować życie miejscowości oraz informo-

wać mieszkańców o sprawach dla nich ważnych.

Pismo zostało awizowane w Urzędzie Gminy 10 lipca, jednak – jak wynika z dokumentów – odebrano je dopiero 15 lipca, czyli dzień przed planowanym wyjazdem studyjnym radnych i sołtysów do instalacji biometanowej o mocy 0,96 MW w Wyszczycu (powiat pilski).

Wójt: lista uczestników była już zamknięta

W odpowiedzi z 15 lipca wójt **Radosław Januszewski** wyjaśnia, że wyjazd dla radnych i sołtysów przygotowywano od początku czerwca, a właściciel biogazowni ograniczył liczbę osób mogących wejść na teren obiektu.

„Właściciel biogazowni postawił nam ograniczenia w zakresie liczby osób mogących wejść na obiekt. Również lista chętnych na wyjazd została dawno zamknięta. Nie mam wpływu na rzeczy zewnętrzne i niezależne ode mnie, pomimo mojej sympatii do Pani” – napisał.

W dalszej części pisma odnosi się także do pojawiających się komentarzy dotyczących uprzywilejowania radnych.

„Zapewniam, że tak nie jest. Radni też są mieszkańcami i w zakresie wyjazdów studyjnych poza gminę nie mają specjalnych preferencji. Tak samo sołtysi” – wskazał wójt.

Wójt poinformował również, że 30 czerwca rozpoczęto zapisy

Reklama

W trakcie czerwcowego zebrania w Żalnie z przedstawicielami spółki Orlen Biometan mieszkańcy wyrazili szereg obaw związanych z planowaną inwestycją.

na kolejny wyjazd organizowany przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Zadeklarował jednocześnie, że jeśli liczba chętnych nie wzrośnie, zorganizuje dla zapisanych mieszkańców (4 osób) wyjazd samochodem gminnym do tej samej biogazowni, którą odwiedzili radni i sołtysi.

Kolejne pytania do urzędu

Na tym korespondencja się nie zakończyła. W kolejnych pismach **Katarzyna Has** zwróciła się m.in. o udostępnienie informacji dotyczącej procedury odbioru korespondencji kierowanej do wójta, wskazanie, jakim tytułem prawnym do działki nr 497 dysponował inwestor w chwili składania wniosku środowiskowego, a także o dokumentację dotyczącą wyjazdu studyjnego.

Pyta również, czy z wyjazdu sporządzono protokół lub notatkę służbową, czy przygotowano zestawienie pytań i odpowiedzi, wykonano dokumentację fotograficzną oraz czy wypracowano wnioski lub rekomendacje.

Interesuje ją także, czy na terenie Żalnia prowadzone lub planowane są kolejne postępowania administracyjne dotyczące budowy biogazowni albo biometanowni.

W odpowiedzi na pismo z 21 lipca mieszkanka podkreśliła, że liczy przede wszystkim na merytoryczny dialog z urzędem.

„Jestem przekonana, że właśnie taki sposób prowadzenia

dialogu najlepiej realizuje zasadę przejrzystości działania administracji publicznej i buduje zaufanie mieszkańców do organów gminy” – napisała, ponownie zwracając uwagę, że część pytań pozostaje bez jednoznacznej odpowiedzi.

Uwagi do postępowania i raport środowiskowy

Katarzyna Has złożyła również uwagi i wnioski do prowadzonego postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanej inwestycji. Domaga się przeprowadzenia pełnej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz nałożenia na inwestora obowiązku sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Wnosi także o odmowę wydania decyzji środowiskowej z uwagi – jak argumentuje – na niewłaściwą lokalizację planowanej biogazowni oraz o rozważenie innego miejsca dla inwestycji.

Jak udało się nam ustalić w urzędzie gminy, Wody Polskie wezwwały inwestora do uzupełnienia Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia. Z kolei Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uznały, że dla planowanej inwestycji powinien zostać sporządzony raport oddziaływania na środowisko.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Szukasz świeżych produktów, świetnych cen i miłej obsługi tuż za rogiem?

ODWIEDŹ NASZE SKLEPY I PRZEKONAJ SIĘ, JAK SZEROKI MAMY ASORTYMENT!

Kęsowo, ul. Główna 22

UWAGA! DUŻY WYBÓR ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH

W OFERCIE TAKŻE SWOJSKIE ZAPIEKANKI I KURCZAKI Z ROŻNĄ

Łyskowo 45

Wieszczyce 5

Mały Mędromierz 50

SKLEPY SPOŻYWCZO-PRZEMYSŁOWE Małgorzata Luptowska

Zapraszamy!

ZATRUDNIMY pracowników do pracy w Niemczech w ogrodnictwie

Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego

Kontakt telefoniczny od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 13:00

663-626-877

Często spotykaliśmy się na wystawach

Nie żyje Jerzy Dercz – drugi burmistrz Tucholi

Chociaż nie urodził się w naszym mieście, był z nim bardzo związany. Do samorządu wchodził z ideałem ciężkiej pracy, przez długie lata uczestniczył w życiu kulturalnym Tucholi. Co mówił na łamach „Tygodnika” ponad 30 lat temu?

Jerzy Dercz urodził się 25 marca 1939 r. w Olkuszu. Kiedy był małym dzieckiem, wraz z rodzicami przeprowadził się do Kłodzka, w którym mieszkał do matury. Jako dorosły już mężczyzna najpierw trafił do marynarki wojennej w Ustce, a potem zaczął studia w Poznaniu. Wybrał zootechnikę. To właśnie tam Jerzy Dercz spotkał swoją przyszłą żonę – Krystynę, która pochodzi z Bydgoszczy. Zobowiązania zawodowe sprawiły, że małżeństwo przybyło w Bory Tucholskie – w 1978 r. zamieszkali razem w Tucholi. Najpierw oboje pracowali w szkole rolniczej w Sypniewie, potem on został dyrektorem Spółdzielni Kółek Rolniczych w Tucholi.

W czasie ustrojowych przemian zaangażował się w sprawy samorządu. Wygrał wybory w swoim okręgu i wszedł do pierwszej, historycznej Rady Miejskiej w Tucholi (1990-1994). W tamtym czasie to radni wybierali spośród siebie burmistrza. Pierwszym został Henryk Krzywański (1990-1991), natomiast Jerzy Dercz był w tym czasie przewodniczącym rady gminy. Po roku zdecydowano o zmianach i to właśnie Dercz został drugim burmistrzem (1991-1994).

Po zakończeniu kadencji rozpoczął pracę w Regionalnej

Izbie Obrachunkowej w Bydgoszczy, z którą związał się aż do emerytury. W latach 90. wspólnie pracował też z redakcją Tygodnika Tucholskiego.

Kultura osobista na pierwszym miejscu

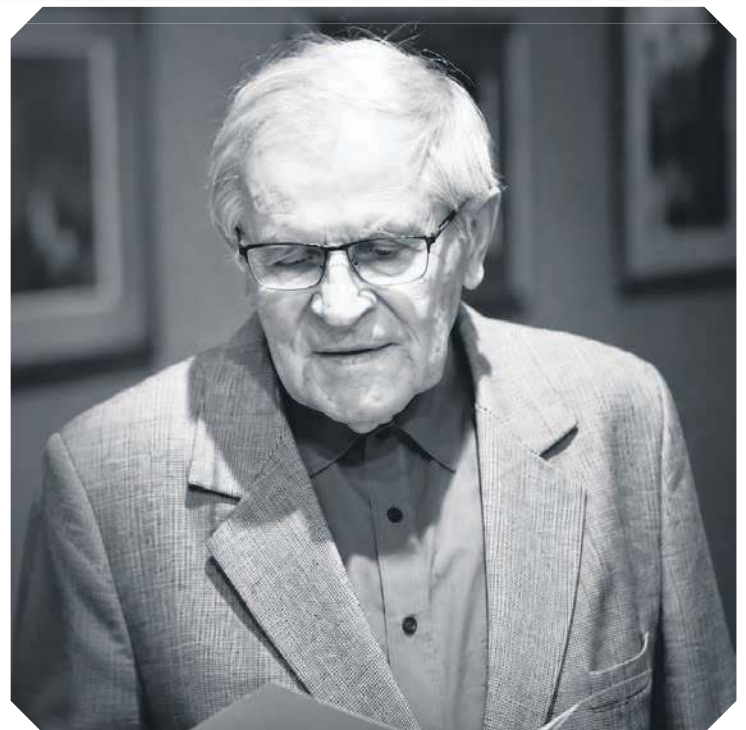
Przez długi czas był aktywnym mieszkańcem Tucholi, zaangażowanym w życie społeczne i kulturalne miasta. Jeszcze niedawno bardzo często można go było spotkać chociażby na wystawach organizowanych przez Tucholski Ośrodek Kultury czy Miejską Bibliotekę Publiczną w Tucholi. To, jaki miał charakter, obrazuje krótkie wspomnienie byłej dyrektorki biblioteki Hanny Szramki i kuratorki wystaw z TOK-u Agnieszki Tajl. Obie potwierdzają, że Jerzy Dercz otrzymywał zaproszenia na wszystkie wydarzenia i na większość z nich przybywał. Jeśli jednak na którejś wystawie nie mógł się pojawić, osobiście

zjawiał się wcześniej u organizatorów, usprawiedliwiał się i przepraszał na nieobecność.

Jerzy Dercz zmarł 27 lipca 2026 roku. Miał 87 lat. Msza pogrzebowa odbędzie się w piątek (31 lipca) o godzinie 11:00 w Kościele pw. Bożego Ciała.

Po niej nastąpi odprowadzenie urny z prochami na cmentarz parafialny w Tucholi.

Przy wspomnieniu publikujemy w całości materiał z drugiego numeru Tygodnika Tucholskiego – z 14 lutego 1992 roku. Wywiad z Jerzym Derczem przeprowadził wtedy Andrzej Leszczyński – jeden ze współtwórców gazety, ale wtedy także

działający na rzecz samorządu. Warto wrócić do tekstu sprzed 34 lat, który ukazuje nie tylko postać ówczesnego burmistrza,

ale też szerszą perspektywę na miasto, samorząd, a nawet Polskę wczesnych lat 90.

Kamil Tajl

*Tekst ukazał się w drugim numerze „Tygodnika Tucholskiego” (drugim w całej historii pisma) – 14 lutego 1992 roku
Pisownia oryginalna*

Marzę o pracy bez konfliktów...

Z Burmistrzem Gminy Tuchola Jerzym Derczem rozmawia Andrzej Leszczyński.

A.L. – Jurek! Od lat jesteśmy kolegami. Pomagałeś mi w prowadzeniu obozów żeglarskich. Muszę ci powiedzieć, że zawsze miałem Cię za jednego z sympatyczniejszych „czerwonych”...
J.D. – Mile wspominam te obozy. Dzięki Tobie poznałem ABC żeglarstwa. Przedtem pasjonowałem się historią sławnych żeglarzy. Na sympatię ludzi trzeba sobie zasłużyć. Nie rozumiem sposobu klasyfikacji na „czerwonych” czy innego koloru.

A.L. – Losy ludzkie są kręte. Spotkaliśmy się jako kandydaci na radnych w wyborach samorządowych. Ty wygrałeś w swoim okręgu, a ja w swoim. Co spowodowało, że zdecydowałeś się kandydować?

J.D. – Chciałem być potrzebny, służyć ludziom w szerszym wymiarze niż tylko w pracy zawodowej. Zawsze proszę o dar możliwości pracy dla dobra innych.

A.L. – Pamiętna sesja Rady Miejskiej – 6 czerwca 1990 r. Ty kandydowałeś na Przewodniczącego Rady, a ja na Burmistrza. Ja przegrałem z Krzywańskim o dwa głosy. Ty wygrałeś z ówczesnym kandydatem „Solidarności” Cieślenciem i zostałeś Przewodniczącym. Na pewno się domyślasz, że na Ciebie głosowałem...

J.D. – W przeciwieństwie do Ciebie ja popierałem Twoją kandydaturę na burmistrza.

A.L. – Muszę Ci powiedzieć, że jako Przewodniczący Rady stopniowo miałeś coraz wyższe notowania u radnych. Byłeś bardzo pracowity, dość obiektywny, próbowałeś łagodzić konflikty. Myślę, że nikt nie miał wątpliwości, co do Twojej uczciwości. To dało Ci szansę, którą umiałeś wykorzystać i zostałeś Burmistrzem. Czy odczuwasz satysfakcję?

J.D. – Obok satysfakcji odczuwa się ciężar odpowiedzialności, pojawiają się obawy i wątpliwości, wrażenie samotności mimo wielu życzliwych ludzi i dobrych współpracowników.

A.L. – Czytelnicy chcieliby wiedzieć coś więcej o Tobie i Twojej rodzinie. Co możesz nam, w skrócie, ujawnić?

J.D. – Mam 52 lata. W tym roku obchodzę 26-lecie zgodnego pożycia małżeńskiego i 25-lecie pracy zawodowej. Mam 2 dzieci – córkę – maturzystkę i syna – studenta 4. roku geografii Uniwersytetu Gdańskiego. Nie mam z nimi problemów, są dobrymi dziećmi. Razem z nami mieszka moja Mama.

A.L. – Ile zarabiasz, ile godzin pracujesz, co w pracy Cię pasjonuje, co nuży, a co denerwuje, jak dbasz o zdrowie, czy masz czas na własny rozwój intelektualny i kulturalny?

J.D. – Moje wynagrodzenie zasadnicze wynosi 2 mln 570 tys. zł do którego dochodzi dodatek funkcyjny, służbowy oraz dodatek za wieloletnią pracę, razem 5 mln 340 tys. zł. Czas pracy jest nienormowany, lecz można określić, że wynosi on średnio 10-12 godzin. Pasjonują mnie sprawy trudne, a ich załatwianie daje największą satysfakcję.

Denerwuje niemożność szybkiego działania limitowanego brakiem pieniędzy. Tyle jest do zrobienia, ale trzeba się uzbroić w cierpliwość i realizować po kolei w/g ważności celów. Zdrowie jest motorem wszelkiego działania i największym skarbem człowieka. Jak o nie dbam? Rzuciłem palenie, nie nadużywam alkoholu, uprawiam codzienną gimnastykę z elementami ćwiczeń jogi. Jak mam czas to biegam, przeważnie w niedzielę. Lubię uprawiać ogródek, a w nim rośliny ozdobne. Daje mi to radość i odprężenie. Wolne chwile wykorzystuję na czytanie książek. Żałuję, że nie będzie czasu na przeczytanie wszystkich wartościowych.

A.L. – Na koniec powiedz nam coś o swoich planach, zamierzeniach, marzeniach...

J.D. – Najbliższe zamierzenia to studia podyplomowe i może wreszcie zabiorę się za bardzo intensywną naukę j. niemieckiego. Plany związane są przede wszystkim z pracą. Marzeniem jest możliwość dokonania rzeczy najpilniejszych – poprawy warunków mieszkaniowych ludzi w Tucholi, zahamowanie wzrostu bezrobocia, praca bez konfliktów.

Reklama

SKŁAD OPAŁU
poleca

- PELLET – **PROMOCJA**
- CEMENT – **PROMOCJA**
- WĘGIEL
- DREWNO OPAŁOWE
- MATERIAŁY BUDOWLANE
- BLACHY
- KOSTKA BRUKOWA

Bysław, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

TAXI
Przewóz
max. 6 osób

tel. 781 555 507

Autopromocja

Chcesz wiedzieć, co wydarzyło się w Twoim regionie?

Zamów prenumeratę u swojego listonosza lub na poczcie!

Prenumeratę należy zamówić do 20. dnia każdego miesiąca

Tygodnik
Tucholski

Trwa zbiórka podpisów pod listem do marszałka

Akcja w obronie Tucholskiego Parku Krajobrazowego. Mieszkańcy nie chcą wyprowadzki z miasta

Choć decyzja jeszcze nie zapadła, wokół planów przeniesienia Tucholskiego Parku Krajobrazowego do Kielcina narastają emocje. Mieszkańcy rozpoczęli zbiórkę podpisów i domagają się konsultacji oraz przedstawienia analiz, zanim zapadną jakiegokolwiek rozstrzygnięcia. – Siedziba parku musi pozostać w mieście, aby z jego oferty nadal mogło korzystać szerokie grono odbiorców – mówi Jolanta Bągorska z Tucholi, inicjatorka listu protestacyjnego.

Przypomnijmy, że marszałek Piotr Calbecki – podczas wizyty w powiecie tucholskim 13 lipca – przyznał, iż oglądał budynek Szkoły Podstawowej w Kiełpinie. Obiekt, który od września przestanie pełnić funkcję szkoły, burmistrz Tucholi Tadeusz Kowalski wskazał jako możliwą, nową siedzibę Tucholskiego Parku Krajobrazowego. Władze województwa analizują taki wariant, jednak – jak podkreślił marszałek – przed podjęciem decyzji zamierzają poznać stanowisko dyrekcji i pracowników parku.

Sam pomysł nie jest nowy. Już ponad dwa lata temu Piotr Calbecki zapowiadał przeniesienie siedziby TPK do innej lokalizacji i przeznaczenie obecnego budynku parku na potrzeby rozbudowy Muzeum Borów Tucholskich. Wtedy jednak mówiło się o działce nad Głębockiem. O sprawie pisaliśmy zarówno w marcu 2024 roku, jak i w „Tygodniku” z 16 lipca br. Dwa tygodnie temu głos w sprawie ewentualnej przeprowadzki zabierał m.in. Remigiusz Popiełarz – dyrektor TPK. Teraz temat kontynuujemy.

Łatwy dostęp ma znaczenie

Informacja o możliwym przeniesieniu TPK szybko wzbudziła obawy mieszkańców. Obecna siedziba, położona w centrum Tucholi, jest łatwo dostępna zarówno dla mieszkańców, jak i turystów, uczniów szkół oraz różnych organizacji. Dzięki temu organizowane przez TPK wydarzenia edukacyjne i przyrodnicze cieszą się sporą frekwencją. Część z zaangażowanych mieszkańców obawia się teraz, że przeniesienie siedziby do Kielcina może ograniczyć dostępność oferty parku i przelożyć się na mniejsze zainteresowanie organizowanymi wydarzeniami.

– Mnóstwo ludzi przychodzi na wydarzenia organizowane przez TPK. On musi pozostać w Tucholi, bo inaczej nie będzie już takiego efektu jego działalności. Ile dzieci czy seniorów pojedzie specjalnie do Kielcina? Tutaj pojawia się kłopot z dostępnością – rozważa Jolanta Bągorska, znana w mieście społeczniczka, która w ubiegłym tygodniu rozpoczęła zbiórkę podpisów pod listem protestacyjnym.

Na zdjęciu wykonanym przed siedzibą TPK: Wiesława Kolc, Stefan Wróblewski, Janina Wiśniewska oraz Jolanta Bągorska, inicjatorka listu protestacyjnego do marszałka.

Podpisów pod listem do marszałka wciąż przybywa. Jak zapewnia społeczniczka Jolanta Bągorska, mieszkańcy chętnie wspierają protest.

Jak podkreśla Tucholanka, inicjatywa nie jest wymierzona przeciwko Kiełpinowi.

– Chcemy, aby wiedza o Borach Tucholskich była nadal dostępna w samym sercu regionu. Gdzie lepiej poznawać Bory Tucholskie niż w Tucholskim Parku Krajobrazowym? Sama wielokrotnie korzystałam z wiedzy i pomocy pracowników parku oraz jego gości. To miejsce od lat służy mieszkańcom – mówi Jolanta Bągorska.

„Najpierw konsultacje, potem decyzje”

Ponieważ decyzja w sprawie przyszłości siedziby parku jeszcze nie zapadła, autorzy listu apelują do władz województwa o przeprowadzenie szerokich konsultacji społecznych oraz przedstawienie rzetelnej analizy skutków ewentualnej przeprowadzki.

W piśmie podkreślają, że Tuchola od dziesięcioleci pełni funkcję naturalnego centrum administracyjnego i turystycznego Borów Tucholskich, a siedziba TPK stała się elementem tożsamości miasta. Zwracają również uwagę, że przeniesienie instytucji do Kielcina nie zostało poprzedzone publiczną debatą ani przedstawieniem analiz ekonomicznych i organizacyjnych.

Mieszkańcy wskazują ponadto, że zmiana lokalizacji

może utrudnić dostęp do instytucji. Jak napisali: „Tuchola jest głównym węzłem komunikacyjnym regionu, natomiast dojazd do Kielcina dla wielu mieszkańców, szkół i turystów będzie znacznie mniej dogodny”.

Jednym z najmocniejszych argumentów zawartych w liście jest również stwierdzenie, że Tucholski Park Krajobrazowy powinien przede wszystkim realizować swoją misję ochrony przyrody i edukacji ekologicznej, a nie być elementem rozwiązywania problemów związanych z zagospodarowaniem budynków po likwidowanych szkołach. Autorzy podkreślają, że przyszłość obiektu w Kiełpinie powinna być rozpatrywana niezależnie od przyszłości parku.

Cztery żądania

Na zakończenie mieszkańcy domagają się odstąpienia od planów przeniesienia siedziby TPK do Kielcina, przedstawienia pełnej analizy ekonomicznej, organizacyjnej i społecznej przedsięwzięcia, przeprowadzenia otwartych konsultacji z mieszkańcami, samorządami, organizacjami pozarządowymi i pracownikami parku oraz poszukiwania rozwiązań, które pozwolą zachować siedzibę TPK w Tucholi.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

TPK i Muzeum Borów Tucholskich. Wspólna historia od lat 90.

Muzeum Borów Tucholskich powstało w 1980 roku z inicjatywy lokalnej społeczności. Początkowo funkcjonowało jako oddział Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, a jego zbiory tworzone głównie dzięki darom mieszkańców.

W 1992 roku, na mocy porozumienia z wojewodą bydgoskim, muzeum zostało przekazane w zarząd Tucholskiemu Parkowi Krajobrazowemu. Od 1996 roku działało jako jednostka kultury w strukturach parku.

W tym czasie rozwijano zarówno ekspozycje przyrodnicze, jak i działalność wystawienniczą. Dzięki pozytywnym dofinansowaniom powiększano zbiory dotyczące fauny i flory Borów Tucholskich oraz przygotowywano nowe elementy stałej ekspozycji, m.in. wystawę „Las w życiu mieszkańców” i dioramę środowiska nadwodnego.

Muzeum udostępniało także swoje sale twórcom ludowym, rzeźbiarzom, kolekcjonerom i malarzom. W 1994 roku odbyła się pierwsza Wystawa Grzybów, która do dziś jest organizowana corocznie.

W 1999 roku Tucholski Park Krajobrazowy otrzymał Nagrodę Marszałka Województwa za działalność muzealną. Rok później, ze względu na wysokie koszty utrzymania zabytkowego budynku, Muzeum Borów Tucholskich przeszło pod zarząd Powiatu Tucholskiego. W 2024 roku placówka dołączyła do struktur podległych marszałkowi, stając się oddziałem Kujawsko-Pomorskiego Centrum Dziedzictwa z siedzibą w Toruniu.

Edukacja przyrodnicza w 2025 roku

W 2025 roku Tucholski Park Krajobrazowy zorganizował 166 zajęć edukacyjnych (terenowych, prelekcji, warsztatów, wykładów itp.), w których uczestniczyło 5968 osób.

W roku szkolnym 77 proc. zajęć odbywało się na terenie Tucholi, a 68 proc. uczestników stanowili uczniowie tucholskich szkół. Park uczestniczył również w 14 wydarzeniach i imprezach edukacyjnych, z czego 8 zorganizował samodzielnie, w tym 7 w Tucholi. W wydarzeniach organizowanych przez TPK uczestniczyło 3480 osób, z których 62 proc. stanowili uczniowie tucholskich szkół.

Łącznie w zajęciach i wydarzeniach organizowanych przez TPK w 2025 roku uczestniczyło 9448 osób. Według zestawienia przygotowanego przez TPK 6944 uczestników stanowili uczniowie, przedstawiciele instytucji, mieszkańcy i turyści z Tucholi.

Reklama

TARTAK WUTKOWSKI

- tarcica iglasta sucha – sosna, modrzew
- tarcica liściasta sucha – dąb, brzoza, buk, olcha, jesion
- więźby dachowe
- deski szalunkowe 25 mm
- łaty 6x4, kontrłaty 6x2,5
- tarcica strugana/podbitki/deski tarasowe
- impregnacja zanurzeniowa/ciśnieniowa

DREWNO CERTYFIKOWANE

ŚLIWICE, ul. Starogardzka 45, tel./fax 52 334 00 93
www.tartakwutkowski.pl e-mail: biuro@tartakwutkowski.pl

DZIĘKUJEMY!

Serdecznie dziękujemy wszystkim mieszkańcom, gościom, uczestnikom oraz widzom za obecność podczas XIV Historycznego Pochodu Borowiaków. Dziękujemy grupom rekonstrukcyjnym, zespołom, instytucjom, organizacjom, wolontariuszom oraz wszystkim osobom, które z ogromnym zaangażowaniem współtworzyły to wyjątkowe wydarzenie.

To właśnie Wasza obecność, radość i wspólne przeżywanie tej niezwykłej podróży przez dzieje naszego regionu sprawiają, że Historyczny Pochód Borowiaków jest wydarzeniem tak wyjątkowym.

Dziękujemy i już dziś zapraszamy na kolejną edycję!

Organizator

**POWIAT
TUCHOLSKI**

Więcej zdjęć na stronie www.tucholski.pl

Co mają radni z Kęsowa? Dochody, majątki, u niektórych spore oszczędności

Ponad 211 tys. zł dochodu, gospodarstwo warte 1,2 mln zł, czworo radnych bez oszczędności i tyłu samo ze znaczącymi kredytami. Sprawdziliśmy oświadczenia majątkowe rajców z gminy Kęsowo. Co jeszcze w nich znajdziecie?

Gmina Kęsowo jest najmniejszym samorządem w powiecie tucholskim. Na czele rady stoi **Andrzej Pogorzelszyk**, który jest jednocześnie najstarszym radnym – ma 69 lat. Funkcje wiceprzewodniczących pełnią **Mirosław Brzeziński** i **Anita Juhnke**. Średnia wieku radnych wynosi nieco ponad 47 lat, a najmłodszym z nich jest 27-letni **Karol Sikorski**.

Dochody. Liderka przekroczyła 200 tys. zł

Najwyższe dochody za 2025 rok wykazała **Agata Fröhlke**, która z umów o pracę i zlecenia

oraz diety radnej uzyskała łącznie 211.073,41 zł. Drugie miejsce zajął **Michał Antoniak** z dochodem 184.092 zł (wynagrodzenie i dieta). Na przeciwnym biegunie znalazły się **Kamila Brauer**, która wykazała dochód o łącznej wysokości 12.325,52 zł, **Anna Stencel** (45.494,30 zł) oraz **Jolanta Wróblewska** (57.122,18 zł).

Zgodnie z zasadami dochody w oświadczeniach majątkowych powinny być wykazywane w kwotach brutto. Od tej reguły odstąpił jednak **Karol Sikorski**, który podał kwoty netto, dlatego jego dochody trudno bezpośrednio porównywać z pozostałymi.

Wysokość diet radnych również jest zróżnicowana. Najwięcej otrzymał przewodniczący rady – 21.600 zł. Najniższe diety wykazali **Anna Stencel** (7700 zł) oraz **Dariusz Łobocki** (7800 zł).

Nieruchomości, oszczędności i kredyty

Największym majątkiem ułokowanym w nieruchomościach dysponuje **Anita Juhnke**. Łączna wartość jej 42-hektarowego gospodarstwa rolnego oraz domu wynosi 1,2 mln zł. Drugie miejsce zajmuje **Andrzej Pogorzelszyk**, którego dom i działka zostały wycenione na 980 tys. zł.

Czterech radnych nie wykazało żadnych oszczędności, ale są i tacy, których konta nie świecą pustkami. **Mariola Szyłke** zgromadziła ponad 232.000 zł, z kolei **Andrzej Pogorzelszyk** ma 200.000 zł oszczędności, a **Michał Antoniak** 160.000 zł. Co ciekawe, 11 z 15 radnych nie posiada zobowiązań kredytowych przekraczających 10 tys. zł.

Co kryją garaże radnych?

W oświadczeniach majątkowych dominują kilkunastoletnie samochody osobowe, najczęściej marek Hyundai, Skoda i Kia. Nie

brakuje jednak mniej typowych pozycji. **Dawid Cyborowski** wykazał dostawczego Mercedesa Sprintera z 1996 roku, **Kamila Brauer** – ciągnik rolniczy Renault z 1977 roku, a **Kinga Siemińska** – przyczepę kempingową. Motocykle marek Yamaha, Suzuki i Honda należą do **Michała Antoniaka**, **Agaty Fröhlke** i **Jarosława Wróblewskiego**. Z kolei **Anna Stencel** jako jedyna wykazała mienie ruchome o wartości przekraczającej 10 tys. zł inne niż pojazdy – broń myśliwską wraz z wysokiej klasy lunetą celowniczą.

Agata Wiśniewska

Andrzej Pogorzelszyk (l. 69)
– emeryt

Zarobił:

- emerytura – 86.529,67 zł,
- Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Tucholi – 12.914,50 zł,
- dieta radnego – 21.600 zł.

Posiada:

- dom o pow. 219,6 m² wart ok. 900.000 zł,
- działkę o pow. 900 m² wartą 80.000 zł.

Współwłasność małżeńska.

Oszczędności:

- 200.000 zł – współwłasność małżeńska.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Kia Sportage z 2023 r.,
- Kia Picanto z 2018 r.

Współwłasność małżeńska.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Kinga Siemińska (l. 39)
– referentka w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kęsowie

Zarobiła:

- wynagrodzenie – 88.218,98 zł brutto,
- dieta radnej – 10.600 zł.

Majątek wspólny.

Posiada:

- brak.

Oszczędności:

- ok. 38.827 zł,
- ok. 13 euro.

Majątek wspólny.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Ford Mondeo z 2012 r.,
- przyczepa kempingowa z 1997 r.,
- Hyundai Tucson z 2019 r.

Majątek wspólny.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Jarosław Wróblewski (l. 56)
– zaopatrzeniowiec

Zarobił:

- wynagrodzenie – 71.657,03 zł,
- dieta sołtysa i radnego – 16.900 zł.

Małżeńska współność majątkowa.

Posiada:

- dom o pow. 318,5 m² wart 500.000 zł – współwłaściciel 1/2 części – ustawowa wspólnota małżeńska,
- działka o pow. 1819 m², na której jest posadowiony dom wart 36.000 zł – własność – ustawowa wspólnota małżeńska.

Oszczędności:

- brak.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Nissan Murano z 2015 r. – małżeńska współność majątkowa,
- Toyota Auris z 2017 r. – współwłaściciel – małżeńska współność majątkowa,

- motocykl Honda VFR 1200 z 2017 r. – małżeńska współność majątkowa.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- kredyt gotówkowy w BNP Paribas – 30.942,77 zł – małżeńska współność majątkowa.

Michał Antoniak (l. 36)
– kierownik techniczny w Spółdzielczej Mleczarni Spomlek

Zarobił:

- wynagrodzenie – 174.192 zł,
- dieta radnego – 9900 zł.

Posiada:

- dom o pow. 175 m² położony na działce o pow. 864 m² o łącznej wartości 700.000 zł – własność,
- 3 działki budowlano-rolne o pow. 873 m², 873 m² i 940 m² warte 150.000 zł – współwłasność małżeńska.

Oszczędności:

- 160.000 zł,
- 5000 euro.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Motocykl Yamaha FZS 1000S FAZER z 2004 r.
- Volkswagen Touran z 2010 r.,
- Skoda Octavia z 2020 r.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Kamila Brauer (l. 40)
– gospodarstwo rolne/rolniczka

Zarobiła:

- z tyt. prowadzonego gospodarstwa (przychód) – 3325,52 zł,
- dieta radnej – 9000 zł – małżeńska wspólnota majątkowa.

Posiada:

- dom o pow. 120 m² wart 600.000 zł – majątek odrębny,

- gospodarstwo rolne o pow. ok. 5 ha warte 300.000 zł.

Oszczędności:

- ok. 10.000 zł.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Renault R7461 z 1977 r.,
- Peugeot 308 z 2008 r.

Majątek odrębny.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Joanna Zygmąńska (l. 45)
inspektorka ds. świadczeń rodzinnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kęsowie

Zarobiła:

- wynagrodzenie – 93.070,56 zł,
- dieta radnej – 10.800 zł.

Posiada:

- mieszkanie o pow. 135,24 m² warte 190.000 zł – współwłasność małżeńska.

Oszczędności:

- 1000 zł.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Volkswagen Golf V z 2007 r.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Anita Juhnke (l. 51)
– gospodarstwo rolne/rolniczka

Zarobiła:

- z tyt. prowadzenia gospodarstwa – 80.000 zł,
- dieta radnej – 11.575 zł – małżeńska współność majątkowa.

Posiada:

- dom o pow. 130 m² wart 100.000 zł,
- gospodarstwo rolne o pow. 42 ha warte 1.100.000 zł.

Własność.

Oszczędności:

- brak.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- brak.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Agata Fröhlke (l. 41)
– dyrektorka Domu dla Dzieci w Gostycynie

Zarobiła:

- z tyt. stosunku pracy oraz umów zleceń – 200.873,41 zł,
- dieta radnej – 10.200 zł.

Współwłasność małżeńska.

Posiada:

- dom o pow. 110 m² wart 220.000 zł,
- działkę budowlaną o pow. 1198 m² wartą 30.000 zł.

Współwłasność małżeńska.

Oszczędności:

- 105.040 zł – współwłasność małżeńska,
- 40.000 zł – pożyczka udzielona rodzinie,
- 860 sztuk obligacji skarbowych wartych 8555 zł – współwłasność małżeńska.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Hyundai Santa Fe z 2006 r.,
- Hyundai Santa Fe z 2013 r.,
- Audi A3 z 2004 r.,
- motocykl Suzuki V-strom z 2014 r.

Współwłasność małżeńska.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Jolanta Wróblewska (l. 66)
– emerytka

Zarobiła:

- emerytura – 49.022,18 zł,
- dieta radnej – 8100 zł.

Posiada:

- mieszkanie o pow. 64,5 m² warte 220.000 zł – małżeńska współwłasność majątkowa.

Oszczędności:

- 56.000 zł – małżeńska współwłasność majątkowa.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Skoda Fabia z 2009 r. – małżeńska współwłasność majątkowa.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Dariusz Łobocki (l. 38)
– ślusarz

Zarobił:

- wynagrodzenie – 55.992 zł – małżeńska współwłasność majątkowa,
- dieta radnego – 7800 zł.

Posiada:

- działkę niezabudowaną o pow. 0,0770 ha wartą 30.800 zł – własność – ustawowa wspólnota małżeńska.

Oszczędności:

- brak.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Mazda z 2008 r. – małżeńska współwłasność majątkowa.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- kredytowa pożyczka gotówkowa w SKO – 35.215,25 zł – małżeńska współwłasność majątkowa.

Mariola Szyłke (l. 56)
– pielęgniarka w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Kęsowie

Zarobiła:

- wynagrodzenie – 133.806,04 zł – współwłasność małżeńska,

- dieta radnej – 8100 zł.

Posiada:

- mieszkanie o pow. 40,64 m² warte 200.000 zł,
- działka o pow. 0,63 ha zabudowana budynkiem mieszkalnym.

Współwłasność małżeńska.

Oszczędności:

- 232.168,32 zł – własność współmałżeńska.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Audi A3 z 2000 r. – współwłasność małżeńska,
- Skoda Superb z 2016 r. – współwłasność małżeńska, współwłasność z synem.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak

- działkę rolną o pow. 1672 m² wartą 11.000 zł – własność.

Oszczędności:

- brak.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- brak.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- Kredyt w Santander Consumer Bank Wrocław oddział w Tucholi – 18.362,30 zł (wartość całkowita).

Dawid Cyborowski (l. 38)
– mechanik samochodowy

Zarobił:

- wynagrodzenie – 58.457,37 zł,
- zasiłek chorobowy z ZUS-u – 601,38 zł,
- dieta radnego – 7900 zł.

Współwłasność małżeńska.

Posiada:

- dom o pow. 126 m² wart 300.000 zł położony na działce o pow. 797 m² wartej 15.000 zł,
- garaż o pow. 54 m² wart 35.000 zł.

Współwłasność małżeńska.

Oszczędności:

- 6208,20 zł – majątek odrębny,
- 18.673,85 zł – współwłasność małżeńska.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Mercedes Benz 208 Sprinter z 1996 r. – majątek odrębny,
- Skoda Octavia z 2003 r. – współwłasność małżeńska.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Karol Sikorski (l. 27)
– młodszy referent w Prokuraturze Rejonowej w Tucholi

Zarobił:

- wynagrodzenie – 67.459,71 zł netto,
- dieta radnego – 9500 zł netto,
- jako sądowy kurator społeczny przy SR w Tucholi – 14.324,92 zł netto.

Posiada:

- grunty orne o pow. 0,28 ha (wydana decyzja o ustaleniu warunków zabudowy) warte 168.000 zł, zakupio-

ne od KOWR-u w Bydgoszczy 8.04.2019 r.,

- grunty orne o pow. 0,0123 ha warte 9840 zł.

Własność.

Oszczędności:

- 66.847,26 zł,
- 2547,96 euro.

Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:

- Kia Sportage z 2011 r.

Zadłużenie na 31 grudnia 2025 r. (powyżej 10 tys. zł):

- brak.

Anna Stencel (l. 48)
– kasjerka/sprzedawczyni

Zarobiła:

- wynagrodzenie – 37.794,30 zł,
- dieta radnej – 7700 zł.

Współwłasność małżeńska.

Posiada:

- dom o pow. 160 m² położony na działce o pow. 3300 m² i budynek gospodarczy warte 105.000 zł – własność, darowizna – majątek odrębny.

Oszczędności:

- 5000 zł,
- 400 euro.

Współwłasność małżeńska.

Pojazdy i inne mienie ruchome o wartości powyżej 10 tys. zł i inne:

- Hyundai Tucson z 2012 r.,
- Suzuki Grand Vitara z 2006 r.,
- broń myśliwska Sztucer Mauser M12,
- luneta celownicza Swarovski.

Współwłasność małżeńska.

Zadłużenie na 7 kwietnia 2026 (powyżej 10 tys. zł):

- kredyt samochodowy 125.813,45 zł – współwłasność małżeńska.

Reklama

WCZASY DLA SENIORA

Krynica Morska
O.W. Jantar, ul. Przyjaźni 26
7 nocy

sierpień od 1899 zł, wrzesień od 1699 zł,
październik od 1249 zł, listopad od 1099 zł

(55) 247-60-30 lub 690-283-853
www.owjantar.pl

Stegna
O.W. Cubex, ul. Plażowa 2
7 nocy

sierpień od 1599 zł, wrzesień od 1449 zł

(55) 247-83-47 lub 690-283-853
www.owcubex.pl

USŁUGI DEKARSKO-CIESIELSKIE

Przyjmę ucznia, Cekcyn

Tomasz Rydzkowski
tel. 606 571 822
tomasz-rydzkowski@wp.pl

W Bystawiu dyrektor szkoły wybrany – ale tylko na chwilę. Co będzie dalej?

Uczniowie podstawówki rozpoczną rok z nowym dyrektorem, który tę funkcję pełnić będzie jednak tylko do końca września – w ramach powierzenia pełnienia obowiązków. O uzasadnienie tej decyzji i wizję na przyszłość placówki pytamy wójta.

Wracamy do tematu wyboru dyrektora Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Bysławiu. W zeszłym tygodniu pisaliśmy o zaciętym głosowaniu i nierozstrzygniętym konkursie. Przepisy nie pozwoliły wójcie **Joannie Jastak** na ponowne ogłoszenie konkursu – z racji tego, że dotychczasowy dyrektor **Roman Chmara** przechodzi na emeryturę w ostatnim tygodniu lipca.

Dlatego 27 lipca (poniedziałek) w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Lubiewo opublikowane zostało zarządzenie wójty w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków dyrektora. Tę funkcję przez okres 2 miesięcy, tj.

od 30 lipca do 30 września, sprawować będzie **Jacek Janiak**.

Jedyny, który był zainteresowany

– Zaprosiłam do rozmowy kandydata, który brał udział w konkursie. Pan Janiak przedstawił mi swoją koncepcję prowadzenia placówki. Rozmawialiśmy o planach, które są zbieżne z tym, co uważałam jeśli chodzi o infrastrukturę czy funkcjonowanie szkoły. Stąd powierzenie obowiązków na okres 2 miesięcy – słyszymy od Joanny Jastak.

Zdaniem wójty wspomniane 2 miesiące dadzą mu żliwość wykazania się nowemu

dyrektorowi, poprzez przygotowanie arkusza organizacyjnego czy po prostu pracę na rzecz szkoły, współpracę z nauczycielami i rodzicami.

Dlaczego tylko na 2 miesiące?

Przed tygodniem Joanna Jastak podawała nam, że chciałaby powierzyć pełnienie obowiązków na okres 10 miesięcy. Ostatecznie są to tylko wspomniane 2 miesiące. Skąd taka decyzja?

Jastak tłumaczy, że długo rozmawiała z Janakiem. Docenia, że jest kandydatem -nauczycielem, który jako jedyny wykazał chęć poprowadzenia placówki w Bysławiu. Duże znaczenie przy podjęciu decyzji o po-

wierzeniu miała jego dotychczasowa praca i liczne nagrody, które uzyskał od poprzedniego dyrektora, wójty i kuratorium.

– Mam nadzieję, że jak wszystko pójdzie dobrze, to będzie mógł uzyskać opinię rady pedagogicznej i po uzgodnieniu z kuratorium będzie szansa na dalszą współpracę. Nie tylko na okres 2 miesięcy. Myślę, że ten czas w zupełności wystarczy, aby w funkcjonowanie szkoły wdrożyć pewne plany pana Jacka Janiaka. Wtedy byłaby możliwość powierzenia obowiązków na okres dłuższy niż 10 miesięcy – podsumowuje wójt i zaznacza, że w tej kwestii jest pełna optywizmu.

Anna Lipska

Jest konkurs na dyrektora

Czy w przedszkolu planowane są zmiany?

W gminie Lubiewo ogłoszono kolejny konkurs na stanowisko dyrektorskie placówki oświatowej. Po szkole podstawowej w Bysławiu przyszedł czas na przedszkole.

W minionym tygodniu opublikowane zostało zarządzenie wójty **Joanny Jastak** w sprawie ogłoszenia konkursu na dyrektora Publicznego Przedszkola Samorządowego Gminy Lubiewo „Borowiacka Tęcza” w Bysławiu.

Jak przekazuje nam wójt, ogłoszenie to nie wiąże się z żadną decyzją podjętą przez dotychczasową dyrektorkę placówki.

– Mija 5-letnia kadencja pani Doroty Hass-Goliszek. Pani dyrektor uzyskała już ocenę kuratorium i liczę na to, że ponownie zgłosi się do konkursu [...]. Mam nadzieję na dalszą współpracę, ale komisja konkursowa musi być powołana. Wszystko zgodnie z procedurami – tłumaczy Jastak.

Swoją akces w konkursie mogą zgłaszać osoby, które spełniają określone wymagania. Należy przedstawić m.in.: uza-

sadnienie przystąpienia do konkursu, koncepcję funkcjonowania i rozwoju przedszkola czy życiorys z opisem przebiegu pracy zawodowej. Konkretnie wytyczne dostępne są w internetowym Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Lubiewo.

Kandydatury można zgłaszać do 4 sierpnia do godziny 15:00 na adres Urzędu Gminy Lubiewo.

Anna Lipska

Pijani na rowerach i hulajnodze. Trzy osoby zatrzymane

Podczas wojewódzkiej akcji „STOP brawurowej jeździe na rowerze i hulajnodze” policjanci z powiatu tucholskiego ujawnili trzech kierujących jednośladowi, którzy poruszali się pod wpływem alkoholu. Wszyscy zostali zatrzymani na terenie Tucholi i odpowiedzą przed sądem.

W działania przeprowadzone w zeszłą środę (22 lipca) zaangażowani byli funkcjonariusze prewencji i ruchu drogowego. Mundurowi patrolowali przejścia dla pieszych, ścieżki rowerowe, skrzyżowania oraz inne miejsca, w których dochodzi do niebezpiecznych sytuacji z udziałem niechronionych uczestników ruchu. Sprawdzali również stan techniczny i wyposażenie jednośladów oraz trzeźwość osób nimi kierujących.

Pierwsza interwencja miała miejsce na ul. Podmiejskiej w Tucholi. Policjanci zatrzymali tam 36-letniego rowerzystę z Chojnic, który miał w organizmie 0,8 promila alkoholu. Kolejne osoby zostały zatrzymane w Tucholi na ul. Przemysłowej.

Reklama

– 38-latek kierujący hulajnogą elektryczną miał w organizmie blisko 0,4 promila alkoholu, a 44-letni rowerzysta wydmuchiwał niespełna pół promila alkoholu. Obaj to mieszkańcy Tucholi – informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

Wszyscy zatrzymani będą odpowiadać przed sądem za kierowanie jednośladowi pod wpływem alkoholu. Grożą im wysokie grzywny oraz zakazy prowadzenia pojazdów.

Podczas akcji tucholscy policjanci skontrolowali łącznie 51 użytkowników jednośladów, w tym 12 rowerzystów poruszających się rowerami elektrycznymi, 22 rowerzystów korzystających z rowerów tradycyjnych oraz 17 osób kierujących hulajnogami elektrycznymi.

(aw), fot. KPP w Tucholi

Pierwsza odsłona wojewódzkiej akcji przyniosła konkretne efekty, dlatego będzie powtarzana.

KOPALNIA KRUSZYWA

Oferujemy:

- piasek,
- glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- żwir.

Drew-Kos Sp. z o.o. Tuchola, ul. ks. ppłk. J. Wryczy 22 (przy skrzyżowaniu z ul. Garbary) tel. 534 665 535, 52 334 38 38

Agencja Ochrony BOS dołączyła do rodziny GRYF

Znasz nas jako BOS, od teraz jesteśmy GRYF

Łączymy siły, by zapewnić jeszcze wyższy poziom bezpieczeństwa

POSTAW NA NAJNOWSZE TECHNOLOGIE W OCHRONIE OSÓB I MIENIA

- projektowanie i montaż systemów alarmowych oraz CCTV
- nowoczesne aktywne systemy monitoringu wizyjnego oparte o analitykę AI
- całodobowe centrum monitorowania alarmów

GRYF OCHRONA MONITORING Sp. z o.o.
ul. Kaszubska 4, 89-600 Chojnice
biuro@gryf-ochrona.pl

NAJNOWSZE TECHNOLOGIE JUŻ TERAZ W TUCHOLI

GRYF-UCHRONA.PL
tel. (52) 397 57 24

31 lipca-6 sierpnia 2026

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

20:00
TVN

Troja

Przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2004

Parys uprowadził Helenę od jej męża, króla Menelaosa (Brendan Gleeson), dopuszczając się w ten sposób zdrady, którą mógł odkupić tylko przelaną krwią. Ten, kto znieważył Menelaosa obrażał również jego brata Agamemnona (Brian Cox), potężnego króla Myken. Na ich wezwanie greckie królestwa jednoczą swe siły, aby odbić Helenę i ocalić honor króla Sparty. W rzeczywistości Agamemnon przystępuje do wojny nie po to, aby bronić honoru swego brata, ale aby dołączyć do swojego imperium Troje, otoczone murami miasta, cieszące się sławą niezwyciężonego.

INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 23:20

Sobota

20:00
TVN 7

Sherlock Holmes

Sensacyjny, USA, Wielka Brytania, Niemcy, 2009

Nowa opowieść o najgenialniejszym detektywie wszech czasów. Sherlock (Robert Downey Jr.) i jego przyjaciel, dr Watson (Jude Law), doprowadzają do aresztowania i stracenia przestępcy pochodzącego z arystokracji, lorda Blackwooda. On jednak, przed egzekucją zapowiada, że zmartwychwstanie i dokończy dzieła. I rzeczywiście, już następnego dnia po pogrzebie grób lorda jest otwarty, a jego ciała nie ma. W Londynie zaczynają działać dziwne rzeczy.

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 22:35

Niedziela

01:00
POLSAT

Erin Brockovich

Obyczajowy, USA, 2000

Erin Brockovich (Julia Roberts) jest w sytuacji nie do pozazdroszczenia. Dwukrotnie rozwiedziona samotnie wychowuje trójkę dzieci, nie ma pieniędzy, wykształcenia ani widoków na pracę. Łatwo zraza do siebie innych: ma wybuchowe usposobienie i niewyparzoną gębę, wali prawdę prosto w mostu i ekstrawagancko się ubiera. Zdesperowana Erin błaga adwokata, Eda Masry (Albert Finney), by dał jej pracę w swojej kancelarii. Ten niechętnie wyraża zgodę. Wertując akta Erin przypadkowo trafia na ekspertyzy medyczne, które zwracają jej uwagę...

Poniedziałek

01:50
TVP
KULTURA

Przełęcz ocalonych

Dramat wojenny, USA, Australia, 2016

Armia amerykańska toczy ciężkie walki z Japończykami na Pacyfiku. Rozpoczyna się amerykański desant na japońską o wyspę Okinawa. Jej zajęcie ma kluczowe znaczenie. Zdobycie wyspy może oznaczać ostateczną klęskę Japonii. Wśród setek tysięcy amerykańskich żołnierzy jest także Desmond Thomas Doss, sanitariusz, który ze względu na przekonania religijne stanowczo odmawia noszenia i używania broni. Jego postawa sprawia, że jest traktowany z nieufnością, oskarża się go o tchórzostwo. Czas pokaże, jak bardzo się wszyscy mylili.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 20:00

Wtorek

20:00
TVP
KULTURA

Osiem kobiet

Teatr Telewizji, Kobra, 1970

Komedia kryminalna, której akcja dzieje się współcześnie we Francji. W domu pełnym skłóconych ze sobą kobiet, członków tej samej rodziny i służby - jedyny mężczyzna - pan domu zostaje nagle zamordowany w swojej sypialni. Panie rozpoczynają śledztwo na własną rękę.

Środa

22:30
TVN 7

Szeregowiec Ryan

Film wojenny, USA, 1999

Omaha-Beach w Normandii, miejsce lądowania 1 Dywizji Piechoty Stanów Zjednoczonych. Mimo starannie zaplanowanych działań wojennych, Amerykanie napotkali na niezwykle silny ostrzał artyleryjski i maszynowy. Straty wielokrotnie przekroczyły te zakładane w najczarniejszych scenariuszach wydarzeń. W tej samej operacji wojskowej, w różnych oddziałach i rejonach, wzięło udział czterech braci Ryanów. Trzej zginęli, pozostał przy życiu tylko najmłodszy, szeregowiec James Ryan...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 20:00

Czwartek

22:20
POLSAT

Jerry Maguire

Obyczajowy, USA, 1996

Jerry Maguire (Tom Cruise) jest jednym z najlepszych agentów pośredniczących między wybitnymi sportowcami i klubami. Cieszy się sympatią w swoim środowisku, dopóki nie wygłosi publicznego wystąpienia, podczas którego potępia zakłamanie, bezduszność i zachłanność ludzi z jego branży. Traci wszystkich klientów, z wyjątkiem Roda Tidwella (Cuba Gooding Jr.), zapatrzonego w siebie, grającego futbolu amerykańskiego, którego nikt inny nie chce reprezentować. Wsparty jedynie przez zakochaną w nim sekretarkę, Dorothy (Renee Zellweger), bohater postanawia stoczyć najtrudniejszą walkę w swoim życiu...

PIĄTEK • 31 lipca

TVP 1

05:00 Splotane losy - serial, 2024
05:50 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Welon, fura i brawura - reality show
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:15 Kolumbowie - serial, Polska, 1970
09:15 Ranczo - serial kom., 2013
10:10 Komisarz Alex - serial krym.
11:05 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Magazyn Rolniczy
13:00 Natura w Jedynce - Plaża i jej mieszkańcy - dok., Niderl., 2024
14:00 Splotane losy - serial, Turcja, 2024
15:00 Serwis Info; Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja

TVP 2

05:00 Rodzinka.pl - serial komediowy
05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2024
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
07:30 Pytanie na śniadanie
11:25 Tour de Pologne - kroniki, felieton
11:30 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
12:00 Rodzinka.pl - serial kom.
12:35 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., 2026
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - serial obycz., 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry Wakacje
11:25 Babski biznes - program lifestyleowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Detektywi - Detektywów prosi o pomoc ojciec 23-latkę podejrzanego o zamordowanie swojej dziewczyny. Młody mężczyzna niczego nie pamięta z tragicznej nocy.
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Młode gliny - serial krym., Polska
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - Młody programista pada ofiarą zachwalej i sprytniej kradzieży danych cyfrowych.
13:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:20 Pogoda
16:25 Interwencja - magazyn reporterów
16:40 Gliniarze - serial parodokumentalny
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Miss Supranational 2026

TVP Kultura

06:30 Rozrywka Retro - Irena Santor
06:55 Tamte lata, tamte dni - Juliusz Machulski - mag.
07:35 Rawhide - Incydent na suchym szlaku - western, USA, 1959
08:40 Kolekcja - Ewa Kuryluk - felieton
09:00 Wojna domowa - serial komediowy TVP, 1966
09:50 Powrót Sherlocka Holmesa - serial, 1986
10:55 Retro kino - Dzisiejsze czasy - fab., USA, 1936
12:35 Portrety - Jules Verne i jego podróż dookoła świata - dok., Franc., 2023
13:40 Benefis Kory w Teatrze STU - 1995
14:25 Maanam i goście - 2000
15:00 Papusza - dram., Polska, 2013
17:20 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygod. TVP, 1966

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir mają wypadek samochodowy podczas burzy. Mężczyźni podczas poszukiwań schronienia, trafiają do podziemnego bunkra członka gangu. Czy wyjdą z tego cali?
10:00 Maria z przedmieścia - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Kurierzy - serial parodokumentalny
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny
17:00 Kurierzy - serial parodokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument

TVN 7

05:25 Ten moment - Patrycja za niecałe pół godziny bierze ślub z przystojnym aktorem, Markiem. Tymczasem w innej części miasta
05:55 Szkoła - Laura Makowska z 7a przyniosła do szkoły chomika, żeby pochwalić się innym uczniom. Wkrótce jej koledzy porywają zwierzątko i żądają okupu.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:50 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
13:55 Kryminalni 2 - serial krym., Polska
15:00 Szpital - program obycz.
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
18:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
16:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
22:05 Deja vu - sens., USA, 2006
00:40 STOP Drogówka - serial policyjny
01:40 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:55 Śmierć na 1000 sposobów
03:25 Lubię disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:45 Jestem mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 Mysłąc Historia
11:35 Natura et Homo
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Głos serca
13:05 Komarowska Wiktorja
13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Natura
Obiektywnie
16:40 Kuźnia Redemptorystów
17:30 Łączy Nas Historia
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Historie Starego Testamentu
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc Historia
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Św. Alfons Liguori

17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:05 Reporterzy - magazyn
18:25 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform.
19:30 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz - serial
21:25 Drellich - serial, Polska, 2025
22:25 Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015
00:05 Nocny patrol - fab., USA, 2019
02:00 Plac Zbawiciela - dram., Polska, 2006
03:55 Wykrywać kłamstw
04:15 Pytanie dnia - rozmowa
04:35 Reporterzy - magazyn
04:45 Oko na świat - magazyn

16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
20:05 Rodzinka.pl - serial kom.
20:40 Lato z Radem i Telewizją Polską - 2026
Grudziądz - widowisko
22:45 To jest grane - magazyn muzyczny
23:25 RE_MIND. Chcę to powiedzieć - koncert, 2026
00:30 Kayah na dobry wieczór - widowisko muzyczne
01:35 Jesień w Nowym Jorku - obycz., USA, 2022
03:15 Lekcje pana Kuki - obycz., Polska, Austria, 2007

19:50 Uwaga! - program interw.
20:00 Troja - przygod., USA, Wlk. Bryt., 2004. Zakazana miłość Parysa, księcia Troi do Heleny, należącej do królewskiego rodu Sparty, wywołała wojnę, która trwała blisko dziesięć lat. ●
23:25 Romeo musi umrzeć - sens., USA, 2000. Han, syn bossa azjatyckiego gangu, odsiaduje wyrok w więzieniu w Hongkongu, gdy dociera do niego wiadomość, że jego młodszy brat, Po został zamordowany
01:50 13 minut - katastrof., Kan., USA, 2021
03:50 Uwaga! - program interw.
04:05 Detektywi - kryminał
05:00 Nauka jazdy - reality show

22:55 Szybko i wściekle - sens., USA, Jap., 2009. Zbiegły byłby skazaniec, Dominic „Dom” Toreto (Vin Diesel) i jego ukochana, Letty Ortiz (Michelle Rodriguez) oraz ich wspólny przyjaciel, Han (Sung Kang) okradają cysterny z paliwem w trakcie spektakularnego pościgu...
01:10 21 Jump Street - sens., USA, 2012. Schmidt (Jonah Hill) i Jenko (Channing Tatum) otrzymują zadanie, by wcielić się w studentów i rozbić gang narkotykowy...
03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:50 Disco Gramy - program muzyczny
05:40 Telezakupy TV Okazje

18:20 Video Killed the Radio Star - Queen - 2011
18:55 Rawhide - Incydent z wilczymi wynikami - western, USA, 1959
20:00 Podróż w czasie - Bounty - dram., Wlk. Bryt., USA, 1984
22:15 TVP Kultura na Tauron
22:35 Drzazgi - obycz., Polska, 2008
00:35 Danton - dram. historyczny, Polska, Franc., 1983
03:10 Noc krótkich filmów - Acid Rain - anim., Polska, 2019
03:50 Bukolika - dokument, Polska, 2021
05:15 Tamte lata, tamte dni - Juliusz Machulski - mag.

20:00 Śmiertelna eskorta - akcja, USA, 2023. Dwóch tajnych agentów DEA zostaje zabitych przez kryminalistów z kartelu. Do tej sprawy zostaje przydzielony detektyw Johansen (Dolph Lundgren)
21:35 Umysł przestępcy - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2016. Agent CIA, Bill Pope (Ryan Reynolds), tropi w Londynie groźnego hakera...
00:00 Przetrwać do świtu - akcja, USA, 2020
01:35 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny
03:55 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:15 Menu na miarę - program kulinarny

20:00 After - obycz., USA, 2019. Tessa to niewinna i nieco naiwna młoda dziewczyna, która właśnie rozpoczyna studia. Wkrótce jej świat stanie na głowie...
22:20 Maverick - western, USA, 1994. Dawno temu na Dzikim Zachodzie w dymie palonych cygar przy pokerowych stołach można było spotkać Bretę Mavericką (Mel Gibson), czarującego oszusta i wyjątkowego gracza...
00:55 Step Up IV: Rewolucja - musical, USA, 2012
03:00 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
04:00 Usterka - poradnik
04:40 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

SOBOTA • 1 sierpnia		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:20 Warszawskie dzieci , 44 - dok., Polska, 2024 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:40 Rok w ogrodzie; Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:55 Ranczo - serial kom., 2013 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:55 Ojciec Mateusz - serial 11:55 Umrzeć za Warszawę - dok., Polska, Franc., 2013 13:00 Gwiazdy w południe - Tekszańczyk - western, Wlk. Bryt., 1966 14:40 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:20 Rozmowy na medal - magazyn	05:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2026 06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:10 Tour de Pologne - kroniki, felieton 11:15 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 11:50 Zmiennicy - Podróż sentymentalna - serial, Polska, 1986 13:05 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne	05:40 Uwaga! - 22-letnie studentki Kamila i Patrycja wynajmują razem mieszkanie. Ich współlokatorka właśnie się wyprowadziła i dziewczyny szukają kogoś na jej pokój. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry Wakacje 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska 13:30 Młode gliny - serial krym., Polska 14:35 Wakacje w krzywym zwierciadle - kom., USA, 1983 16:45 Rozumiemy się bez słów - obycz., Franc., Belgia, 2014 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda	06:00 Nowy dzień 08:30 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 12:50 Garfield 2 - anim., Wlk. Bryt., USA, 2006 14:45 Sezon na misia 2 - anim., USA, 2008 16:25 Speed - niebezpieczna szybkość - sens., USA, 1994. W wieżowcu w Los Angeles terrorysta Howard Payne (Dennis Hopper) podłożył bombę. Do akcji przystępują dwaj eksperci od unieszkodliwiania ładunków wybuchowych 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj 19:30 Sport 19:45 Pogoda	06:10 Spojrzenie Wolności - koncert muzyki Jana A.P. Kaczmarka 07:00 Sztuka jako konieczność. 4. Biennale Matter of Art, Praga - reportaż 07:30 Tamte lata, tamte dni - Tadeusz Rolke - magazyn 08:10 Yuku i magiczny kwiat - anim., Franc., Belgia, 2022 09:25 Od ucha do ucha - Dzieci i ryby - krótkometrażowy 10:00 Dzień czwarty - film TVP, 1984 11:30 Kosmos 1999 - serial, 1977 12:35 Podróż z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem - Kanada - serial dok., 2024 13:35 Hrabina Cosel - serial, Polska, 1968 16:20 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 17:30 Festiwal Góry Literatury - reportaż 18:15 Retro kino - Dzisiejsze czasy - fab., USA, 1936	06:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir ścigają niezwykle niebezpiecznego szefa mafii narkotykowej. W tym celu wynajmują specjalny samochód. Czy uda im się go złapać? 09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 09:25 Boso przez świat - w tym odcinku Wojciech Cejrowski zaprosi nas do skosztowania jedzenia dżungli... 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - 42-letni Kasper przez długi czas prowadził stabilne życie jako prawnik w kancelarii swojej żony Anieli, z którą wspólnie wychowują córkę Łucję. Pomagał też - mającej ambicje polityczne - żonie w zarządzaniu kampanią do rady gminy... 20:00 Smak zemsty: Peppermint - akcja, Hongkong, USA, 2018. Pewnego dnia Riley North (Jennifer Garner) oraz jej mąż Chris (Jeff Hephner) wybrali się wraz ze swoją córką Carly (Cailey Fleming) na lody z okazji jej urodzin. Chris i Carly jednak nigdy nie wrócili do domu... 22:05 Tomb Raider - akcja, USA, 2018 00:40 Nieuchwytni - akcja, USA, 2015. Cam jest zadłużony u niebezpiecznych ludzi... 02:25 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 03:35 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny	05:10 Szkoła - Julka Stanisław z 8a mieszka w domu dziecka. Gdy dowiaduje się o tym jej koleżanka, zaczyna ją hejtować. 06:10 Wiza na miłość - serial paradokmalny 07:05 New Looney Tunes III - animacja 07:50 Psi patrol: Film - kom., USA, Kan., 2021 09:35 Zgłoś remont - program lifestylowy 10:40 Bitwa o gości - program rozrywkowy 11:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:40 Detektywi - 23-latek prosi detektywa o odnalezienie jego ojca. Klient podejrzewa, że może nim być mężczyzna, który niedługo po śmierci matki 23-latką odwiedził go w domu.	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 09:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny 09:30 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 12:35 Z dala od zgłębku - obyczajowy, Wlk. Bryt., USA, 2015 15:00 Policjantki i Policjanci - W szpitalu lekarze walczą o życie młodej kobiety - została odurzona, zgwałcona, a potem porzucona na poboczu. 20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto - serial kryminalny 00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 02:05 STOP Drogowka - serial policyjny 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! - program muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów - program muzyczny 05:30 Teleszakupy
16:00 Dziedzictwo - serial obyczajowy, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Skoki narciarskie. Letnie Grand Prix 19:30 Program informacyjny 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:05 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Szawariacy śpiewają (nie)zakazane piosenki - koncert, 2026 22:10 Miasto 44 - dram., Polska, 2014 00:25 Pożegnanie z Marią - dram., Polska, 1993 02:05 Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015 03:45 Odnaleziony walc - dokument, Polska, 2016	16:20 Na dobre i na złe - Dobrze, dziękuję, wyparłam - serial, Polska, 2026 17:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Wyższa Szkoła Jazdy - magazyn motoryzacyjny 19:10 Słowo na niedzielę - rozmowa 19:25 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Poddebice - widowisko 22:10 Gabi Drzewiecka zaprasza - magazyn muzyczny 23:10 Medicus - dramat historyczny, Niemcy, 2013 01:50 Mroczne wody - dram., USA, 2019 04:05 Rodzinka.pl - serial kom.	19:45 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Desert Flower - obycz., Wlk. Bryt., Niemcy, Austria, 2009. Trzynastoletnia Waris (Soraya Omar-Scego/Liya Kebede) dowiaduje się, że ojciec planuje wydać ją za znacznie starszego mężczyznę. Postanawia uciec z rodzinnej wioski i wyprawić się do rodziny w Mogadiszu. 22:35 Plan na miłość - kom., Wlk. Bryt., 2022 00:55 Doktor Sen - horror, Wlk. Bryt., USA, 2019 04:05 Uwaga! - program interwencyjny 04:25 Nauka jazdy - reality show 05:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny	19:55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf 22:00 Lucy - sens., Franc., Niemcy, USA, Tajwan, 2014. do organizmu Lucy zostanie wszyta paczka z silnym narkotykiem. Przypadkowo substancja przenika do organizmu Lucy... 23:55 Ciemniejsza strona Greya - erotyk, USA, Chiny, Jap., 2017 02:35 Koszmarna noc - sens., USA, 2019. W San Juan młoda kobieta, Madison Taylor (Nicky Whelan) zostaje przypadkowo postrzelona przez dwóch skorumpowanych gliniarzy. 04:55 Disco Gramy - program muzyczny 05:40 Teleszakupy TV Okazje	20:00 W deszczowy dzień w Nowym Jorku - obycz., USA, 2019 21:45 To jest mój sen - koncert Edyty Bartosiewicz 22:50 Bounty - dram., Wlk. Bryt., USA, 1984 01:10 Festiwal Góry Literatury - reportaż 01:45 The Police - kulisy wielkiej kariery - dok., Wlk. Bryt., 2006 03:15 Tamte lata, tamte dni - Tadeusz Rolke - magazyn 03:55 Podróż z historią - Piękno wykute w stali - dok., Polska, 2015 04:35 Film noir. Początki noir - serial dok., Wlk. Bryt., 2022 05:30 Teledyski	20:00 Smak zemsty: Peppermint - akcja, Hongkong, USA, 2018. Pewnego dnia Riley North (Jennifer Garner) oraz jej mąż Chris (Jeff Hephner) wybrali się wraz ze swoją córką Carly (Cailey Fleming) na lody z okazji jej urodzin. Chris i Carly jednak nigdy nie wrócili do domu... 22:05 Tomb Raider - akcja, USA, 2018 00:40 Nieuchwytni - akcja, USA, 2015. Cam jest zadłużony u niebezpiecznych ludzi... 02:25 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 03:35 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny	17:45 Gremliny rozrabiają - SF, USA, 1984 20:00 Sherlock Holmes - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2009. Nowa opowieść o najgenialniejszym detektywie wszech czasów. ● 22:50 300 - przygod., USA, 2006. Film opowiada legendę o trzystu Spartanach broniących kraju przed inwazją obcych wojsk. 01:05 Tango i Cash - sens., USA, 1989. Mafijny przywódca Yves Perret (Jack Palance) postanawia się zemścić na dwóch gliniarzach... 03:15 Fachowcy - paradokument 03:50 Usterka - program poradnikowy 04:30 Dorota was urządzi - program lifestylowy	10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Dzielnia niewiasta 15:15 Mateczniki Polkości 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 16:35 Św. Alfons Liguori 17:30 Przełamuj bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 W naszej Rodzinie 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie 21:00 Apel Jasnog.

NIEDZIELA • 2 sierpnia		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:25 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę - rozmowa 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w łagiewnikach 08:00 Tydzien - magazyn 08:35 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 10:55 Ojciec Mateusz - serial 11:55 Miedzy ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Miedzy ziemią a niebem 12:45 Portret Kapłana - o. Benedykt OFM - reportaż 13:10 BBC w Jedyne - Planeta Ziemia - Ludzie - dok., Wlk. Bryt., 2023 14:15 Skoki narciarskie. Letnie Grand Prix	04:45 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2026 06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:10 Tour de Pologne - kroniki, felieton 11:15 Dzień z życia artysty - Joanna Kurowska - magazyn 11:50 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Poddebice - widowisko 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny	05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry Wakacje 11:30 Co za tydzień - program rozrywkowy 12:20 Ugotowani - turniej kulinarny 13:30 Lemony Snicket: Seria niefortunnych zdarzeń - kom., USA, Niemcy, 2004 15:50 Akademia policyjna V: Misja w Miami Beach - kom., USA, 1988 17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:45 Transformers: Ostatni rycerz - przygod., USA, Chiny, Kan., 2017	06:00 Nowy dzień 08:30 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy 11:25 Zakochany Madagaskar - anim., USA, 2013 11:50 Hop - anim., USA, 2011 13:55 Falszywa dwunastka 2 - kom., USA, Kan., 2005 16:00 Zaginiony świat: Park jurajski - obycz., USA, 1997. Okazuje się, że istnieje wyspa, na której przeżyły dinozaury wyhodowane przez firmę Johna Hammonda (Richard Attenborough). Teraz jego siostrzenica, Ludlow (Arliss Howard), chce ściągnąć kilka z nich do ZOO w Stanach Zjednoczonych. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Miss Polski 2026	06:00 Czerwone Gitary - koncert, 1995 06:55 Rozmowy (nie)wygodne - Magda Umer 07:50 Od ucha do ucha - Dziadek z piasku - widowisko kameralne 08:00 Liturgia prawosławna w ługach 09:00 Przystań nad Biblią - program religijny 09:10 EWangelicy '44 - reportaż 09:40 Podróż księcia - anim., Franc., 2019 11:00 Podróż z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem - Kanada - serial dok., 2024 12:05 Kosmos 1999 - serial, Wlk. Bryt., 1977 13:05 Opole - koncertowe wspomnienia - felieton 13:20 KFPF Opole '92 - Chłopcy z Placu Broni - koncert, 1992 14:30 Frankie i Johnny - fab., USA, 1966	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 06:35 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 07:30 Don Matteo: Boski detektyw - serial krym. 09:50 Kurierzy - Dorota wróciła do pracy w „Twojej Paczce”. Wszyscy się cieszą z tego powodu. Jedno z jej zleceń to dostarczenie butli z gazem do domu jednorodzinnego. Dorota ma złe przeczucia. 11:40 Turner i Hooch - kom., USA, 1989. Scott Turner (Tom Hanks) jest pedantycznym detektywem, który bierze pod opiekę psa o imieniu Hooch... 13:45 Agentka specjalnej troski - kom., Franc., 2016 15:55 Za jakie grzechy, dobry Boże? - kom., Franc., 2014 17:55 I znowu zgrzeszyliśmy, dobry Boże! - kom., 2019	05:10 Szkoła - Licealistka Joasia Stępień boi się, że jej chłopak Błażej Wieczorek zamierza z nią zerwać. Dziewczyna postanawia do tego nie dopuścić... 06:05 Wiza na miłość - serial paradokmalny 07:00 New Looney Tunes III - animacja 07:45 Kapitan Majtas: Pierwszy wielki film - kom., USA, Kan., Franc., 2017 09:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:35 Szpital św. Anny - serial 16:35 Detektywi - Do detektywów zgłasza się matka 9-letniej Basi, która zniknęła sprzed domu. Okazuje się, że 9-latką korespondowała przez telefon z dużo starszym chłopakiem... 17:40 Jack, pogromca olbrzymów - przygod., USA, 2013	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej - serial dokumentalny 07:00 The Americas - serial ciekawostki popularnonaukowe 10:55 Bez hamulców - sens., USA, 2012. Wilec należy do elity kurierów rowerowych. W pościg za nim rusza psychopatyczny policjant. 12:50 Wielki błękit - sens., Franc., 1988 16:25 Deja vu - sens., USA, 2006 18:55 Uroczysko - serial krym. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 STOP Drogowka - serial policyjny 01:00 Tokio nocą. Sekretna Jap. - dok., Franc., 2024. Pewien Francuz organizuje najbardziej dekadentckie imprezy w tokijskiej metropolii. 02:20 Miłość i seks w Rosji - dok., Franc., 2020 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teleszakupy
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Żona dla Polaka - reality show 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:05 Sport 20:15 Pogoda 20:25 Gra z Cieniem - serial, Polska, 2024 21:20 Światło między oceanami - dram., N. Zel., Wlk. Bryt., USA, 2016 23:40 Dewajtis - serial kostiumowy, 2023 00:40 Miasto 44 - dramat wojenny, Polska, 2014 02:55 Tekszańczyk - western, Wlk. Bryt., 1966 04:25 Sprawdzamy - magazyn	17:15 Maxima. Droga na tron - serial obycz., Nederl., 2024 18:15 Rodzinka.pl - serial kom. 18:55 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa 20:20 Postaw na milion - teleturniej 21:20 Mazurska Noc Kabaretowa - Muzsiketerowie Kabaretu - widowisko artystyczne, 2026 23:25 Harry Wild - serial obycz., Wlk. Bryt., 2022 01:30 Król - serial kostium., 2020 02:45 Medicus - dram. historycz., Niemcy, 2013. Matka 9-letniego Roberta Cole'a zapada na tajemniczą chorobę, prawdopodobnie na zapalenie wyrostka. Ksiądz udziela jej ostatniego namaszczenia...	23:00 Kod dostępu - sens., USA, 2001. Stanley włamał się kiedyś do systemu FBI i ponosił za to dotkliwą karę. Gabriel (John Travolta), wytrawny szpieg, i jego przyjaciółka Ginger (Halle Berry), wiedzą jak nakłonić hackera do współpracy... 01:10 Subuk - obycz., Polska, 2022. Inspirowana prawdziwymi wydarzeniami historia młodej matki autystycznego chłopca, walczącej z biurokracją. 03:30 Uwaga! - program interwencyjny 03:45 Detektywi - program kryminalny 04:45 Nauka jazdy - reality show 05:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny	23:00 Mayday - miniserial, Polska, 2020. Jeden mężczyzna, dwie żony i setki kłopotów, w których nie pomoże żadne „mayday” ani „S.O.S.”! Głównym bohaterem tej przebadanej opowieści jest Janek Kowalski (Piotr Adamczyk) - spokojny taksówkarz, który... jest bigamistą. 01:00 Erin Brockovich - obycz., USA, 2000. Erin Brockovich (Julia Roberts) jest w sytuacji nie do pozazdroszczenia - nie ma pieniędzy ani widoków na pracę... ● 03:55 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleszakupy TV Okazje	16:05 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 17:15 Niedziela z... piosenkami Mieczysława Fogga 20:00 Przeleż ocalonych - dram., USA, Australia, 2016 ● 22:25 TVP Kultura na Tauron Nowe Horyzonty - felieton 22:45 Silent Twins - fab., Polska, Wlk. Bryt., 2022 00:50 Kulturalni - magazyn 01:45 Warszawskie dzieci , 44 - dok., Polska, 2024 02:55 Noc krótkich filmów - Poza biurem - dram., Polska, 2022 03:30 To jest mój sen - koncert Edyty Bartosiewicz - widowisko 04:35 Gość z srebra - dokument, Polska, 2016	20:00 Ocean ognia - akcja, USA, Wlk. Bryt., Chiny, Franc., 2018. Kapitan Joe Glassa (Gerard Butler) dowodzi amerykańskim okrętem z napędem atomowym, który ma zabić przyczynę zatonięcia rosyjskiej łodzi podwodnej. Okazuje się, że był to zaplanowany atak terrorystyczny. 22:20 Hellboy - przygod., USA, 2019 00:50 Skazany na piekło - akcja, USA, 2003 02:50 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	20:00 Szeregowiec Ryan - film wojenny, USA, 1999 ● 23:35 Ci, którzy żyją mi śmierci - sens., Kan., USA, 2021. Nastolatek jest świadkiem morderstwa, za co ściga go dwóch zabójców. Chłopiec trafia pod opiekę strażacki Hannah (Angelina Jolie), która stara się go ochronić zarówno przed prześladowcami, jak i pożarem otaczającego ich lasu. 01:45 Rezolucja 819 - obycz., Franc., Włochy, Polska, 2008 03:45 Fachowcy - program paradokmalny 04:20 Dorota was urządzi - program lifestylowy	09:25 Przegląd Tyg. „Niedziela” 09:30 Msza św. 10:30 Z Małej Cerkwy do... 11:00 Głos serca 11:45 Tyle krzywdy 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Leonem XIV 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:45 Wersal, 1919 14:25 Kapłan 15:00 Wiesz to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zwycięż 16:50 Mateczniki Polkości 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Baśniowy teatr lalek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Od Lutra do Marksa - Historia Kościoła 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą

AGRO

TYGODNIK

Tygodnik
Tucholski
tygodnik.pl

Na zdjęciu Piotr Skrzypiński, 64-letni aktywny rolnik, sołtys Zielonki, radny gminy Cekcyn. Fot. Piotr Paterski

**Kiedy żniwa i jakie będą plony?
Pytamy Rolnika NIEprofesjonalnego**

**Karol Kaczmarek: Biogazownie tak,
ale nie w rękach wielkich koncernów**

**Powrót znanego Święta Kukurydzy
- już niedługo w Wieszczycach**

Czym zajmuje się ODR? Sprawdzamy

**W Cekcynie zabytkowe traktory.
A gdzie i kiedy dożynki?**

**Co z Mercosurem? Ministerstwo
publikuje pierwsze wyniki**

**Gazociąg w budowie na same żniwa.
Co ze zniszczonymi plonami?**

**U sąsiadów ogniska ASF-u.
Czy jest zagrożenie?**

**Studia w Tucholi: Agroinformatyka
ze wsparciem ARiMR-u**

**Rozmowa z Piotrem Skrzypińskim:
Dobrze to już było, ale...**

W ubiegłym roku była reaktywacja, która pokazała, że warto wrócić do tradycyjnego święta w gminie Kęsowo

Święto Kukurydzy. Impreza agro z wielką historią już we wrześniu w Wieszczycach

„Dni Kukurydzy wracają do Wieszczyc!” – w taki sposób Agroobsługa ogłosiła w 2025 roku powrót do miejscowości w gminie Kęsowo wydarzenia, które niegdyś przyciągało tłumy i zamieniało się w targi rolnicze z szeregiem dodatkowych atrakcji. Agroobsługa idzie za ciosem. W tym roku też możemy spodziewać się Święta Kukurydzy.

Wieszczycy i powrót Święta Kukurydzy. Okazało się, że zainteresowania takimi wydarzeniami nie brakuje. Dlatego Agroobsługa organizuje tegoroczną edycję.

Szerokie pola kukurydzy to nieodłączny krajobraz najbliższych okolic Wieszczyc (gmina Kęsowo). Nie jest więc przypadkiem, że już dawno potencjał próbowano wykorzystać także marketingowo, ale konstruktywnie. Działające tu wiele lat Przedsiębiorstwo Rolniczo-Handlowe już pod koniec lat 90. postanowiło spróbować rzeczy, które wówczas były nietuzinkowe. To tematyczne targi rolnicze, które zyskały nazwę Święta Kukurydzy. Po kilku latach rozwoju wydarzenie to było rozpoznawalne w kraju. Nieodłącznie kojarzyło się z nazwiskiem prezesa PRH **Jacka Adamczaka**, który z organizacji tego święta był dumny. Niezjący już prezes ma wielkie zasługi dla gminy Kęsowo i branży rolniczej, która w Kęsowie jest priorytetem. Święto Kukurydzy stało się w latach dwutysięcznych rozpoznawalne poza

regionem. Przyciągało wystawców z zakresu nasennictwa i hodowli z całej Polski. Rosła liczba prezentowanych odmian kukurydzy (liczona co najmniej w kilkudziesięciu), a także lista naukowców i specjalistów, którzy chętnie wygłaszali wykłady o wschodzącej wtedy branży agro. Impreza zyskiwała atrakcje dodatkowe.

Ubiegłoroczna reaktywacja była testem

W pewnym momencie historia wydarzenia dobiegła końca, ale jak się teraz okazuje, jest szansa, aby impreza znów stała się cykliczna. Działająca obecnie w Wieszczycach Agroobsługa już w ubiegłym roku spróbowała reaktywować Święto Kukurydzy. Test nastąpił bez wielkiego rozgłosu medialnego: dawka merytorycznej wiedzy, trochę rozrywki. Na poletkach w 2025 roku wysiano

17 odmian kukurydzy. Swoje stanowiska zaprezentowały zaprzyjaźnione firmy. Dołączyło Koło Gospodyń Wiejskich w Wieszczycach, imprezę odwiedziły władze gminy Kęsowo, w tym wójt **Radosław Januszewski**. Powrót po latach do Święta Kukurydzy wypadł pozytywnie. Sprawdzian się udał. Dziś wiemy na pewno, że w nadchodzącym wrześniu można spodziewać się nowej, tegorocznej edycji.

Święto Kukurydzy 2026 – są pierwsze szczegóły

Jak wstępnie zapowiada Agroobsługa, Święto Kukurydzy 2026 zaplanowane jest na 4 września (piątek).

– Planujemy przedstawić kolekcję łącznie 20 odmian (zarówno kiszonkowych, jak i ziarnowych) z 10 hodowli – zapowiada przedstawiciel firmy **Krzysztof Runke**.

Koło Gospodyń Wiejskich w Wieszczycach dołączyło do Święta Kukurydzy w 2025 roku.

Wydarzenie wystartuje o godz. 10:00. Organizatorzy chcą podzielić się z uczestnikami dużą dawką współczesnej wiedzy, którą w teorii i praktyce merytorycznie zapewnią profesjonaliści w swojej dziedzinie.

W planach jest pokaz maszyn rolniczych i zaplecze z cateringiem. Agroobsługa zdradzi szczegóły w swoich mediach społecznościowych. Warto śledzić jej profil na Facebooku.

(pp), fot. Agroobsługa Wieszczycy

Pola kukurydzy to nieodłączny element krajobrazu Wieszczyc. Tutejsze PRH postanowiło wykorzystać ten atrybut już na przełomie lat dziewięćdziesiątych i dwutysięcznych. Imprezę przywrócono do życia w 2025 roku. Dziś możemy zapowiedzieć, że Święto Kukurydzy odbędzie się także we wrześniu 2026 roku.

Reklama

AGROOBSŁUGA
sp. z o.o.
Wieszczycy 3,
89-506 Kęsowo

PRH
Wieszczycy

W naszej ofercie:

środki ochrony roślin,
nawozy, nasiona, folie,
siatki, sznurki,
artykuły ogrodnicze
oraz węgiel

Godziny otwarcia:
pon.-pt. 7:30-15:30,
sob. 8:00-13:00

Kontakt:

Szymon, tel. 508 196 115

Ruszają żniwa! Jakie będą tegoroczne plony?

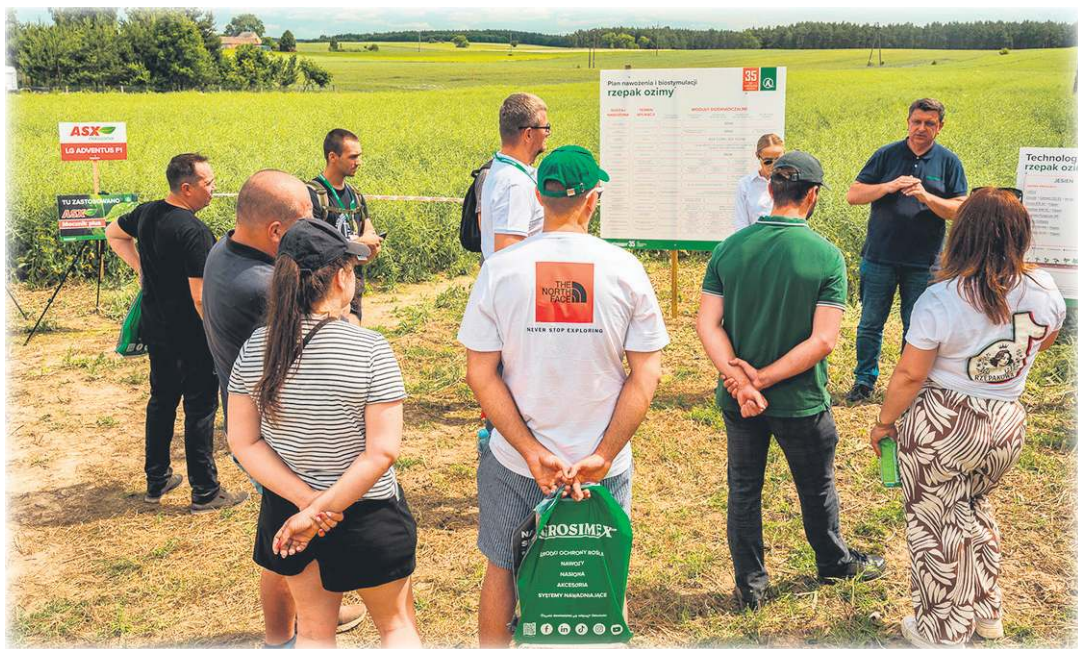
Już w pierwszej połowie lipca gruchnęło wiadomością z gospodarstw, że właśnie rozpoczynają się żniwa, najwcześniej od lat. Zapędy zostały szybko ostudzone zarówno na polu, jak i przez lipcową pogodę. Teraz jednak nie ma wątpliwości. Rozpoczyna się koszenie na największą skalę. Jakże będą tegoroczne plony?

Żniwa nawet w pierwszej połowie lipca? Nie brakowało sygnałów, że w tym roku może dojść do wyjątkowo szybkich zbiorów.

– Hasło o zdecydowanie przyspieszonych żniwach było dla mnie mocno przesadzone – mówi **Michał Nowacki**, rolnik z Kruszki w gminie Cekcyn, znany w mediach społecznościowych jako Rolnik NIEprofesjonalny lub Niepro. Zwraca uwagę, że cały okres wegetacji był w tym roku opóźniony.

– Tydzień czy nawet 10 dni byliśmy do tyłu względem tego, do czego jesteśmy przyzwyczajeni. Działo się tak z powodu zimnej wiosny.

Sporo zmieniła fala upałów, która nadeszła w czerwcu. Przyspieszyła okres wegetacji. Co natomiast działo się za oknem w ostatnich tygodniach? Spadł deszcz, który miał być wiosną... Wegetacja wyhamowała. Zboża co prawda właśnie osiągnęły dojrzałość, która pozwoliłaby na ich zbiór, ale przeszkodziły warunki – wyjaśnia gospodarz. Zaznaczamy, że rozmawialiśmy 24 lipca. Gdzieś skoszony był jęczmień ozimy, w terminie. Nowacki przewidywał, że kolejne zboża zaczną schodzić w kolejnym tygodniu, czyli właśnie teraz – gdy ukazuje się „AgroTygodnik”. Trafiamy akurat w początek

Czerwcowo Demofarma w Kruszce na ziemi Michała Nowackiego. W tle eksperyment z użyciem nawozów na plantacji miejscowego gospodarza. W najbliższym czasie przekonamy się, jak efekty da doświadczenie na poszczególnych modułach Demofarmy.

żniw, oczywiście jeśli kolejnego psikuska nie sprawiła pogoda.

Będzie słabiej niż rok temu?

Co dadzą te żniwa? Jakich plonów można się spodziewać? Jak mówi Michał Nowacki, prognozy wskazują, że dużo gorzej w perspektywie tzw. wielolecia, wypadnie rzepak.

– Wpływ na to miała sroga, długa zima. Zaskoczyła wszystkich. Swoje dołożył brak opadów w marcu, kwietniu i maju. Osłabione rośliny nie miały jak się odbudować. Swojej roli nie mógł również wypełnić azot podany na wiosnę. Azot jako składnik nawo-

zowy potrzebuje wody, aby przemieścić się w głąb gleby. A tej wody nie było – mówi rolnik. Od kolegów po fachu słyszy: rzepaki są w tym roku słabe. Przyzwoitych plonów nie będzie. Co ze zbożami ozimymi?

– Wiosenna susza i czerwcowe upały powodują, że nie będzie kolorowo. Z pewnością nie będą to zbiory takie, jak rok temu. Wtedy były one rekordowe. Wstrzymałbym się jednak z ostateczną oceną. Są plantacje, które wyglądają przyzwoicie. Inne są słabe, co zależy od gleby, zabiegów agrotechnicznych czy tego, jak kto wstrzeźlił się z nawozem... Ogólnie rzecz biorąc, na razie widać, że tegoroczne zbiory będą słabsze niż w roku poprzednim. To, jak będzie faktycznie, zweryfikuje kombajn – słyszymy. Czy w tegorocznym oczekiwaniu na żniwa pojawia się nutka optymizmu?

– Wszystkie gieldy od dwóch tygodni świecą na zielono. Cena pszenicy oscyluje w granicach 850-900 zł [za tonę – red.]. To o wiele więcej niż w poprzednich miesiącach i podczas poprzednich żniw. Podobnie jest z rzepakiem, który dobija do progu 2350 zł – zwraca uwagę Michał Nowacki i ma nadzieję, że obniżone plony będą zrekomensowane właśnie wyższymi cenami.

**Demofarma.
Z niecierpliwością
czeka na efekty**

To właśnie u naszego rozmówcy odbyła się eksperymentalna Demofarma we współpracy z firmą Agrosimex. Nowacki udostępnił swoją ziemię. Podzielona jest na kilka modułów, na których prowadzone było nawożenie

azotowe, wykorzystywane są produkty np. mikrobiologiczne, które proponuje Agrosimex. Najwięcej zależało od samego Nowackiego, który prowadził uprawę, pilnował harmonogramu. Musiał być także przygotowany na ryzykowne decyzje. O tym, jakie plony da Demofarma, dowiemy się w najbliższych tygodniach. Żniwa dadzą odpowiedź, jak wartościowe będą to plony.

– Zobaczymy konkretnie, co na jakich modułach zadziałało najlepiej. Na przykład, który nawóz, która kombinacja... I jednocześnie, jaka data stosowania.

Wizualnie już w czerwcu plantacja mogła rodzić duże nadzieje, ale to było za mało, aby cokolwiek prognozować ze stuprocentową pewnością. Właśnie wtedy na polu Michała Nowackiego odbyło się wydarzenie w ramach Demofarmy. Młody rolnik w towarzystwie Agrosimexu prezentował eksperymentalną plantację, zapraszając gości. Na wydarzeniu pokazały się zaprzyjaźnione firmy, był catering. Nauka, praktyka, a przy okazji zabawa w jednym.

– Na ten moment wiem jedno. W przyszłym roku również odbędzie się u mnie Demofarma – zapowiada Michał Nowacki.

**Piotr Paterski,
fot. Arkadiusz
Lorbiecki**

Michał Nowacki z Kruszki (gmina Cekcyn).

Reklama

SKUP ZBÓŻ I RZEPAKU

SPRZEDAŻ MATERIAŁU SIEWNEGO

PODPISUJEMY UMOWY NA KUKURYDZĘ MOKRĄ I SŁONECZNIK

AGRO-ZEA 📍 Budyń 1, 86-122 Bukowiec

Sp. z o.o. ☎ 523 322 794 | 606 354 036 | 608 318 579

✉ piotr.kurtys@agro-zea.pl

Gorący temat. Rozmowa z doświadczonym rolnikiem

Karol Kaczmarek: Biogazownie tak, ale nie w rękach wielkich koncernów

Jak uważa nasz rozmówca, rolnicy nie są przeciwni biogazowniom. Chcieliby jednak, aby instalacje powstawały w modelu spółdzielczym, z udziałem lokalnych gospodarstw i samorządów. – Wtedy zyski zostawałyby na miejscu, a mieszkańcy mieliby większy wpływ na funkcjonowanie takich obiektów – przekonuje Karol Kaczmarek, prezes stowarzyszenia AGROZA skupiającego rolników.

Karol Kaczmarek, prezes stowarzyszenia AGROZA.

Od kilku miesięcy w powiecie tucholskim trwa gorąca dyskusja wokół planów budowy biogazowni.

tanowni i biogazowni. W „Tygodniku” regularnie publikujemy artykuły na ten temat. Największe emocje budzą inwestycje planowane w Trutnowie (gm. Lubiewo) i Żalnie (gm. Kęsowo). W pierwszej z miejscowości spółka EneRog planuje zakład produkcji biometanu o wydajności do 1200 m³ na godzinę. Z kolei w Żalnie spółka Orlen Biometan zamierza wybudować biogazownię z elementami biometanowni o mocy około 4 MW. W obu przypadkach rozpoczęły się procedury zmierzające do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Planowane inwestycje budzą sprzeciw części mieszkańców, którzy obawiają się przede wszystkim uciążliwości zapachowych oraz wzmożonego ruchu ciężarówek. Zwolennicy takich instalacji, wśród nich m.in. wójt gminy Kęsowo **Radosław Ja-**

nuszewski, przekonują z kolei, że mogą stać się one dla rolników dodatkowym źródłem dochodu i impulsem do rozwoju lokalnej gospodarki. Podkreślają również, że proces produkcji biogazu odbywa się w szczelnych, hermetycznych instalacjach.

Jak na te argumenty patrzą sami gospodarze? Czy rzeczywiście dostrzegają w biogazowniach szansę na rozwój? O tym rozmawiamy z **Karolem Kaczmarekiem**, prezesem stowarzyszenia AGROZA i rolnikiem z Pruszcza (gm. Gostycyn) prowadzącym około 50-hektarowe gospodarstwo o profilu roślinnym oraz hodowlanym.

„Tygodnik Tucholski”: Podczas spotkań poświęconych biogazowniom często można usłyszeć, że są one szansą dla rolników i w niepewnych czasach mogą zapewnić im sta-

bilne źródło dochodu. Czy pan również tak uważa?

Karol Kaczmarek: Oczywiście, że biogazownie mogą być szansą dla rolników, ale pod jednym warunkiem – ich właścicielami powinni być sami rolnicy i samorządy. Instalacje powinny działać w formie spółdzielni albo spółek tworzonych przez lokalną społeczność. Wtedy wsad do biogazowni pochodziłby od okolicznych rolników, a zyski zostawałyby na miejscu.

Niestety, dziś o budowę takich instalacji starają się głównie duże zewnętrzne podmioty, które będą patrzyły przede wszystkim na maksymalizację zysku. Substraty kupią tam, gdzie będzie im najtaniej. Prawdopodobieństwo, że duży inwestor będzie kupował wsad od lokalnego rolnika, jest takie samo, jak to, że wielka ubojnia będzie skupowała świnie

Reklama

TWOJA DOMOWA ELEKTROWNIA

NOWOCZESNE SYSTEMY
FOTOWOLTAIKA + MAGAZYN ENERGII
INTELIGENTNE ZARZĄDZANIE ENERGIA

www.spr-polska.eu

+48 52 506 53 61

ul. Dworcowa 19, 89-650 Czersk

od lokalnych hodowców. Żywiec kupuje się tam, gdzie jest najtaniej, często za granicą. A mieszkańcom zostaje tylko smród i hałas.

Czekamy na konkrety. Chciałbym wiedzieć, po jakich cenach takie spółki kupują dziś substraty od rolników. Na razie nikt o tym nie mówi.

Problem w tym, że obecnie nie ma programów, które umożliwiłyby rolnikom finansowanie takich inwestycji.

I to jest faktycznie największy problem. Budowa biogazowni o mocy 1 MW to wydatek rzędu 20-21 mln zł. Żaden rolnik ani grupa rolników nie jest w stanie zabezpieczyć tak dużego kredytu. My nie oczekujemy, żeby państwo wybudowało za nas biogazownię. Chodzi jedynie o stworzenie systemu gwarancji kredytowych. Jeżeli z wyliczeń wynika, że taka inwestycja jest rentowna i potrafi się spłacić, to największą przeszkodą pozostaje dziś zdobycie finansowania na jej budowę.

Od jakiegoś czasu apeluję – zarówno do naszych lokalnych władz, jak i do ministra rolnictwa Stefana Krajewskiego – o stworzenie programu, który nie finansowałby takich inwestycji, ale gwarantował kredyty. Rozmawialiśmy o tym również z naszym wójtem. Taka biogazownia mogłaby zasilać szkoły, urząd i inne gminne instytucje. Byłaby to ekologiczna energia produkowana na miejscu.

Za granicą takie rozwiązania funkcjonują od lat. Rolnicy są nie tylko właścicielami swoich gospodarstw, ale również współwłaścicielami przetwórci czy rzeźni. Dzięki temu, jeśli nie zarobią na sprzedaży świń, zarobią na kielbasie. Chciałbym, żeby podobnie było w Polsce. Jeżeli mniej zarobimy na kukurydzy przeznaczonej do biogazowni, to nadrobimy to zyskiem ze sprzedaży energii. Dawałoby to rolnikom większe poczucie bezpieczeństwa, bo ceny energii są znacznie bardziej stabilne niż ceny produktów rolnych.

Czy uważa pan, że obawy mieszkańców związane z planowanymi inwestycjami są uzasadnione?

Nie dziwię się mieszkańcom, że są sceptyczni. Tym bardziej, że organizuje się wycieczki np. do niewielkiej biogazowni w Bagdadzie, która w porównaniu z planowanymi instalacjami w Żalnie czy Trutnowie jest praktycznie mikrobiogazownią.

To trochę tak, jakby miała powstać wielka ferma przemysłowa, a mieszkańców zabierano na wycieczkę do gospodarstwa agroturystycznego i przekonywano, że wszystko będzie wyglądało właśnie tak. To są zupełnie inne skale działalności. Jeżeli planowana jest instalacja o mocy 4 czy 5 MW, to mieszkańcy powinni zobaczyć właśnie taki obiekt, a nie instalację dziesięć razy mniejszą.

Na zdjęciu biogazownia w Bagdadzie o mocy 1 MW. W grudniu ubiegłego roku wyjazd do instalacji zorganizowała Gmina Lubiewo przy współpracy z KPODR-em.

Mam też zastrzeżenia do sposobu prowadzenia całego procesu. Zarówno inwestorzy, jak i samorządy powinny działać znacznie bardziej transparentnie. Na pierwszym miejscu dla wójta powinno być dobro mieszkańców i ich zdanie, bo to oni wybrali władze i oni również mogą je rozliczyć.

Przeciwnicy biogazowni zwracają uwagę również na rodzaj wykorzystywanych substratów.

To prawda. Z tego co wiem, prowadzenie dużej biogazowni wyłącznie na wadzie roślinnym zwyczajnie się nie opłaca. Kukurydza jest bezpiecznym substratem,

ale jednocześnie drogim. Dlatego w takich instalacjach wykorzystuje się również krew i inne odpady poubojowe. I właśnie tego mieszkańcy obawiają się najbardziej.

Często mówi się o pofermentie, który może być wykorzystywany jako nawóz. Czy rolnicy są przygotowani do jego transportu?

Żeby przewozić poferment, trzeba mieć uprawnienia ADR, czyli ukończyć szkolenie z zakresu przewozu materiałów niebezpiecznych. I na tym zakończę odpowiedź.

Czy pana zdaniem da się prowadzić rozmowę o takich

inwestycjach tak, aby nie wywoływały społecznych konfliktów?

Tak, ale potrzeba znacznie większej transparentności – zarówno ze strony samorządów, jak i inwestorów. Większość z nas zdaje sobie sprawę, że transformacja energetyczna jest nieunikniona i takie instalacje będą powstawały. Mieszkańcy nie są przeciwni rolnikom ani nowym gospodarstwom. Sprzeciw budzą przede wszystkim ogromne fermy przemysłowe i przemysłowe biogazownie. Dlatego potrzeba więcej informacji, otwartości i uczciwej rozmowy.

Dziękuję za rozmowę.

Dziękuję.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Reklama

AK-ROL

Zapraszamy hodowców do kontaktu i współpracy!

ZADZWOŃ I POZNAJ SZCZEGÓŁY!

799 707 091

Nasza siedziba:

Duża Cerkwica 62a, 89-430 Kamień Krajeński, woj. kujawsko-pomorskie

W sprzedaży bydło ras mięsnych

- » Cielęta 50 - 100 kg
- » Startery 120 - 220 kg
- » Odsadki 250 - 350 kg

ATRAKCYJNE FINANSOWANIE ZAKUPU BYDŁA!

Splata po zakończeniu cyklu produkcyjnego. Preferencyjne warunki finansowania.

Tego jeszcze nie było! W sierpniu w Cekcynie odbędzie się zjazd starych ciągników

„Na dawnych kołach”. To jednocześnie tytuł imprezy i jej hasło przewodnie. 29 sierpnia przy młynie w Cekcynie odbędzie się Zjazd Starych Ciągników! Zdradzamy pierwsze szczegóły. Wystawa będzie połączona z festynem rodzinnym, a zakończy ją prawdziwa, wiejska potańcówka.

Przed młynem w Cekcynie. Jak widać, to jeszcze chłodna pora roku, ale prowadzono już pierwsze przymiarki do organizacji zjazdu starych ciągników. Na zdjęciu z przedstawicielami stowarzyszenia Tadeusz Dalecki, który w tej tematyce jest specjalistą.

Równy miesiąc zżyciu się plan, o którym wiadomości zaczęły rozchodzić się już w momencie sprzątania młyna – kiedy przygotowywano go dla odwiedzających. Powstało tu stowarzyszenie Cekcyński Młyn Inicjatyw, w którego skład wchodzi przedstawiciele miejscowej rodziny

Słomińskich i jej przyjaciele. To Słomińscy są właścicielami młyna, który bez wątpienia ma wielki potencjał turystyczny. Ciekawe miejsce regularnie odwiedzają już grupy zwiedzających. W międzyczasie niektóre z pomieszczeń zostały wyremontowane pod miejsca spotkań. A takim

wydarzeniem było np. otwarcie dużej wystawy, do której stworzenia przyczyniło się sporo mieszkańców. Trafiły na nią eksponaty będące codziennym wyposażeniem domów naszych dziadków czy pradziadków. Wystawa pozwala przenieść się w zamierzchłe już czasy. W pewnym zakresie przypomina, jak niegdyś wyglądała praca na roli. Warto skontaktować się poprzez media społecznościowe z Cekcyńskim Młynem Inicjatyw i spytać o dostępność wystawy.

Cekcyn ma specjalistę od zabytkowych ciągników

Tymczasem w ostatnich miesiącach trwają prace nad wydarzeniem, które odbędzie się na tle młyna. Już w ubiegłym roku o organizacji zjazdu zabytkowych ciągników mówił znany mieszkaniec Cekcyna **Tadeusz Dalecki**. Jest wielkim fanem takich pojazdów i posiadaczem kilku egzemplarzy. Ze swoim sprzę-

tem od wielu lat odwiedza zloty w całym kraju. Nie raz zdarzyło się, że ciągnikiem dojechał nad polskie morze i to praktycznie na samą plażę. Impreza w rodzinnym Cekcynie to spełnienie jednego z marzeń. Współpraca, jaką podjął z Cekcyńskim Młynem Inicjatyw – przekazując też inne eksponaty na wspomnianą wyżej wystawę – pozwoli tę imprezę doprowadzić do skutku.

Na finał będzie prawdziwie wiejska potańcówka

Tomasz Słomiński ze stowarzyszenia zapowiada nam, że Zjazd Starych Ciągników odbędzie się na działce przy młynie. Tytuł wyda-

żenia brzmi „Na dawnych kołach”. Trwają przygotowania do imprezy, organizatorom zależy, aby odbyła się z przytupem. Możemy zdradzić już jej ogólny zarys. Odbędzie się 29 sierpnia (sobota) w godzinach 10:00-18:00. W programie są pokazy zabytkowych traktorów i maszyn rolniczych. Zlotowi towarzyszyć będzie festyn rodzinny. Jak słyszymy, zjazd zakończyć ma prawdziwie wiejska potańcówka, w jak najlepszym tego słowa znaczeniu. Wstęp na wydarzenie będzie bezpłatny. Stowarzyszenie organizuje je przy wsparciu gminy i Gminnego Ośrodka Kultury w Cekcynie.

(pp)

Zjazd Starych Ciągników „Na dawnych kołach”

29 sierpnia (sobota), godz. 10:00-18:00

Cekcyn – teren przy młynie (ul. Młyńska)

- pokazy zabytkowych traktorów i maszyn rolniczych
- festyn rodzinny i atrakcje dla dzieci
- spotkanie miłośników starej techniki

Żniwa żniwami, ale kiedy dożynki!?

Ciężki sprzęt łada moment wyjedzie na pola. Zanim jednak się obejrzymy, przyjdzie pora na tradycyjne święto plonów. Kiedy i gdzie?

Przyzwyczajiliśmy się, że w powiecie tucholskim od lat każdy z samorządów organizuje swoje dożynki gminne. W tym roku z tej zasady wyłamał się niejako Cekcyn. Tam jednak zaplanowana jest duża impreza z zabytkowymi pojazdami w roli głównej – szczegóły powyżej. Harmonogram do-

żynkowy w pozostałych gminach podajemy przy artykule – z znaczeniem miejsca i konkretnej daty. Ciekawostki? W Kęsowie planują w tym roku pokazy strong manów! Do Okonin przyjedzie znana piosenkarka Paulla. W Kłonowie będzie pokaz tradycyjnego koszenia zboża i stawiania szyćg.

Tucholi tak bardzo spodobało się rok temu w Woźniwodzie, że teraz dożynki też odbędą się w CamperParku – współorganizatorem będzie sołectwo Mała Komorza. Z kolei gm. Gostycyn świętuje dopiero pod koniec września – w Wiejskim Domu Kultury w Wielkiej Klonii.

(kt)

Harmonogram dożynek w powiecie tucholskim

- gm. Lubiewo – Klonowo – 22 sierpnia
- gm. Śliwice – Okoniny (Polskie) – 22 sierpnia
- gm. Kęsowo – Kęsowo – 29 sierpnia
- gm. Tuchola – CamperPark Woźniwoda – 5 września
- gm. Gostycyn – Wielka Klonia – 26 września

Reklama

AUTOKASACJA I SKUP ZŁOMU

ODBIÓR POJAZDU OD KLIENTA
szybko, wygodnie, bez dodatkowych kosztów

WYSTAWIAMY WSZYSTKIE NIEZBĘDNE DOKUMENTY
po kasacji pojazdu

SZYBKA WYCENA

GOTÓWKA OD RĘKI

DARMOWY TRANSPORT

✓ **AUTOKASACJA RÓWNIEŻ BUSÓW, DOSTAWCZYCH I INNYCH**

✓ **SPRZEDAŻ UŻYWANYCH CZĘŚCI MOTORYZACYJNYCH**

✓ **SKUP POJAZDÓW OSOBOWYCH, CIĘŻAROWYCH I POWYPADKOWYCH**

W ZWIĄZKU Z WEJŚCIEM CEPIK
TABLICE REJESTRACYJNE ZOSTAJĄ
W STACJI DEMONTAŻU POJAZDÓW

KLIENT NIE MA OBOWIĄZKU
ZGŁASZANIA DEMONTAŻU
POJAZDU W STAROSTWIE

Łąg k. Czerska,
ul. Chojnicka 46

SKUP I SPRZEDAŻ BYDŁA ORAZ TRZODY CHLEWNEJ TRANSPORT ŻYWYCH ZWIERZĄT

**KONKURENCYJNE
CENY**

**FACHOWA
OBSŁUGA**

**EKSPRESOWA
PŁATNOŚĆ**

F.H.U. ADRIAN CHOMIAK
Szczuka 88
87-300 Brodnica

Skup:
605 275 830, 607 133 924,
783 518 683

biuro@chomiak.net

Biuro:
601 724 403

Dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie
Łukasz Urbański.

Do podstawowych zadań ośrodków doradztwa rolniczego w całej Polsce należą: edukacja (przede wszystkim w zakresie wiedzy ekonomicznej) czy upowszechnianie nowoczesnych rozwiązań w rolnictwie. Ważnym zadaniem jest też przekonywanie gospodarzy, aby robili próby glebowe. W rozmowie z dyrektorem Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie **Łukaszem Urbańskim** skupiamy się na tym, co nowe i priorytetowe, ale też stanowiące wyzwanie dla współczesnego rolnictwa. Co przyniesie przyszłość?

Trzeba się zrzeszać

Do priorytetów realizowanych przez ODR-y należy m.in. zabezpieczenie upraw przed różnego rodzaju chorobami czy szkodnikami. Ośrodki promują także Lokalne Partnerstwa ds. Wody (LPW). To nieformalne zrzeszenia lo-

kalnych rolników i samorządów. Celem takich działań jest poprawa gospodarki wodnej oraz walka z suszą na terenach wiejskich. Inicjatywę szczególnie mocno rozwija się w województwie kujawsko-pomorskim.

– Pomagamy w wypełnianiu wniosków odnośnie małej retencji. Świadomość w tym zakresie jest jeszcze dość niska, ale rośnie. W ostatnich latach organizowaliśmy warsztaty, szkolenia i konferencje dotyczące przygotowania wniosków retencyjnych. Uświadamialiśmy rolników jakie zastawki, zbiorniki retencyjne itp. mogą tworzyć na własnych gruntach. W 2026 r. KPODR zakupił dostęp do platformy Scalgo, dzięki której możemy mapować każdy teren, dlatego też wiemy, gdzie można tę wodę skutecznie zatrzymać – tłumaczy Łukasz Urbański.

Regionalny ODR szuka też rozwiązań na nadwyżkę płodów rolnych. Nasz rozmówca przekonuje, że warto się zrzeszać i tworzyć grupy producenckie:

– Rolnictwo nie jest gałęzią, w której występuje stagnacja. W czasach, kiedy płody rolne są w trochę niższej cenie, namawiamy, edukujemy i pomagamy tworzyć różnego rodzaju grupy producenckie. Przygotowujemy się do konferencji o takiej tematyce. Potrzebna jest wiedza,

Rolnictwo dziś i jutro

„Musimy uczyć rolników racjonalnego gospodarowania”

Grupy producenckie, mała retencja, biogazownie i ograniczanie biurokracji – to tylko część wyzwań i kierunków rozwoju, na których koncentruje się dziś Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie. O priorytetach dla rolników, zmianach zachodzących na wsi i przyszłości polskiego rolnictwa rozmawiamy z dyrektorem KPODR-u – Łukaszem Urbańskim.

aby taką grupę producencką odpowiednio poprowadzić. W planach mamy przeprowadzenie „agromenedżera” – szkolenia dotyczącego bycia menedżerem, który poprowadzi interesy grup producenckich. Uważamy, że grupy producenckie, zrzeszanie się, współpraca między rolnikami oraz producentami i przetwórcami, to jeden z najważniejszych priorytetów rolnictwa w kujawsko-pomorskim oraz w kraju.

Przyszłość rolnictwa w zgodzie z naturą

Jednym z promowanych rozwiązań są spółdzielnie energetyczne, które mają pełnić rolę zabezpieczenia i generować oszczędności. Dużo mówi się o odnawialnych źródłach energii, w tym biogazowniach, o których szerzej piszemy na stronach 4-5 „AgroTygodnika”.

– Edukacja konsumentów w temacie ekologii to ważne zadanie. Ich decyzje konsumentów bezpośrednio kształtują strukturę upraw na polskich polach. Świadomy wybór żywności ekologicznej, sezonowej od lokalnych producentów bezpośrednio wspiera krajowych rolników oraz ogranicza negatywny wpływ na środowisko. Jako ośrodek doradztwa rolniczego wspieramy Rolniczy Handel Detaliczny, MLO

[działalność marginalna, lokalna i ograniczona – przyp. red.], Rolnictwo Wspierane Społecznie oraz działania kół gospodyń wiejskich, które stanowią ważną grupę społeczności wiejskiej i zawsze mogą liczyć na wsparcie oraz pomoc – uzupełnia dyrektor KPODR-u Minikowo.

Priorytety ODR-ów łączą się z wyzwaniami polskiego rolnictwa. Przede wszystkim trzeba jak najdokładniej oszacować ryzyko. Wiedzieć, ile płodów rolnych jest się w stanie wyprodukować i czy uda się je potem sprzedać.

Ośrodki, w tym ten z Minikowa, prowadzą różnego rodzaju badania, np. Climate Farm Demo. Projekt polega na tworzeniu europejskiej sieci pilotażowych gospodarstw demonstracyjnych – w obrębie działań przyjaznych klimatowi, aby umożliwić wzajemne uczenie się i wdrażanie inteligentnych rozwiązań rolniczych. Ma to na celu dostosowanie produkcji rolnej do zmian klimatu oraz osiągnięcia neutralnego pod względem emisji dwutlenku węgla sektora rolniczego.

By to osiągnąć, projekt skupia się na podejściu wielopodmiotowym: „łącząc 1500 pilotażowych gospodarstw demonstracyjnych i doradców z nimi współpracujących na poziomie europejskim i krajowym”. Dodajmy,

Reklama

SKLEP ROLNICZY ANNA RUNKA

Buszkowo 10
86-010 Koronowo
Tel. 692-386-942

GODZINY OTWARCIA:
PONIEDZIAŁEK - PIĄTEK
8:00-17:00
SOBOTA
8:00-14:00

OFERUJEMY:

- CZĘŚCI DO MASZYN ROLNICZYCH
- CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW ROLNICZYCH
- ARTYKUŁY DO PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ
- CZĘŚCI HYDRAULICZNE
- NARZĘDZIA WARSZTATOWE I OGRODOWE
- ARTYKUŁY ZNORMALIZOWANE
- ODZIEŻ OCHRONNĄ

OFERUJEMY:

- PRASOWANIE SŁOMY ORAZ SIANOKISZONKI
- ZBIÓR KUKURYDZY NA KISZONKĘ
- SIEW KUKURYDZY
- SIEW ZBÓŻ
- ROZSIEWANIE WAPNA
- WYWÓZ OBORNIKA
- WYWÓZ GNOJOWICY Z APLIKATOREM
- UPRAWĘ AGREGATEM BEZORKOWYM
- ZBIÓR TRAW PRZYCZEPĄ SAMOZBIERAJĄCĄ

USŁUGI ROLNICZE RUNKA
Tel. 539-980-090

że w Polsce za realizację tego projektu odpowiedzialne są trzy instytucje: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (rola koordynatora krajowego) oraz ośrodki z województw kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego.

Na które szkolenia są chętni?

Sporym zainteresowaniem cieszą się wciąż szkolenia chemiczne. Część osób je odnowiło, ale liczna grupa zrobiła je po raz pierwszy. Szkolenia te są niezbędne, aby zakupić specjalistyczne środki ochrony roślin. Jak podkreśla Urbański, chodzi o bezpieczeństwo żywnościowe i ludzi.

Największym zainteresowaniem cieszą się warsztaty w gospodarstwach demonstracyjnych. Rolnicy czy przedsiębiorcy rolni w trakcie ich trwania, mogą na żywo zobaczyć, jak dane gospodarstwo funkcjonuje, jaką infrastrukturę i maszyny dysponuje oraz jak uprawiana jest gleba i w jaki sposób uprawy są nawożone czy chronione – słyszymy od naszego rozmówcy.

Od lat wysoka frekwencja towarzyszy też Targom AGRO-TECH Minikowo, gdzie odbywają się demonstracje nowoczesnego sprzętu, maszyn i urządzeń rolniczych.

Tak, to prawda, jest wtedy wspaniała okazja, aby zapoznać się m.in. z nowinkami technicznymi. W tym roku, kolejny już raz, były to drony oraz pojazdy autonomiczne. Podczas Kujawsko-Pomorskich Dni Pola zaprezentowane zostały stoiska demonstracyjne i poletka uprawne, 15 ha demonstracji – blisko 500 obiektów demonstracyjnych oraz prezentacji, m.in. systemy ochrony i nawożenia w różnych gatunkach roślin, systemy wspomagania decyzji, rolnictwo precyzyjne, systemy nawadniania. Odbyła się także XXIV Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Minikowie, podczas której było obecne bydło mleczne, bydło mięsne, owce, kozy i drób ozdobny. Swoje

zwierzęta zaprezentowało 40 wystawców z regionu. Jako ciekawostka po raz pierwszy na wystawie zaprezentowano bydło rasy białogrzebkiej – rasa zachowawcza – wymienia Urbański.

Biogazownie alternatywą?

Dyrektor ODR podkreśla, jak ważne są dzisiaj uwarunkowania ekonomiczne. Niestety w Polsce coraz mniej jest rolników nastawionych na produkcję zwierzęcą. Ośrodek sprawda, gdzie można ciąć koszty. Przykład to badanie gleby. Według Urbańskiego wykonuje się je po to, aby sporo zaoszczędzić na nawozach – przy ich obecnie wysokich cenach. Pomóc może utworzenie planów nawozowych.

Rolnictwo to niezwykle złożony sektor działalności gospodarczej łączący poszanowanie dla zasobów naturalnych i zaawansowaną technologię z koniecznością sprawnego zarządzania w realiach zmiennego rynku globalnego. Polska eksportuje na rynki zewnętrzne 40 procent żywności. KPODR w Minikowie zgodnie ze swoją kompetencją stara się podać wyzwaniom nowoczesnego rolnictwa, pomagając wdrażać zasady zrównoważonego i racjonalnego gospodarowania oraz podnosząc świadomość w zakresie wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne. Obszarem wymagającym pracy i szczególnej uwagi pozostaje w dalszym ciągu ekonomika rolnictwa zarówno w sferze zarządzania gospodarstwem, jak również dywersyfikacji źródeł dochodu. Doskonałym przykładem mogą być tu biogazownie rolnicze, których głównym zadaniem jest przetwarzanie produktów ubocznych i odpadów powstających w gospodarstwach na energię. Uświadamiamy społeczności zamieszkujące tereny wiejskie, że biogazownie przynoszą obopólną korzyść ekonomiczną, zagospodarowując

produkty uboczne, podnosząc dochodowość produkcji rolnej oraz obniżając ceny energii – przekoduje dyrektor regionalnego ODR-u.

Szeroka współpraca

Czy Łukasz Urbański dostrzega potrzebę zacieśnienia współpracy między Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego a samorządami, uczelniami i przedsiębiorcami?

– Co roku organizujemy spotkania przedstawicieli oraz instytucji szeroko związanych z rolnictwem. Rozmawiamy o najważniejszych wyzwaniach, zagrożeniach i zmianach zachodzących w branży. To także okazja do wymiany doświadczeń i lepszego poznania się. Ważnym wydarzeniem jest debata „Rolnictwo dziś i jutro”. W tym roku dyskutowaliśmy o możliwych sytuacjach kryzysowych – mówi Łukasz Urbański.

W spotkaniach uczestniczą przedstawiciele m.in. Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, inspekcji weterynaryjnej oraz związków branżowych zrzeszających hodowców bydła mlecznego i mięsnego, owiec, kóz czy nawet pszczelarzy.

Organizujemy także konferencje i spotkania dla samorządowców. Rozmawiamy o wyzwaniach, z którymi się mierzą. O cenach energii, biogazowniach czy spółdzielniach energetycznych. Pokazujemy możliwe rozwiązania, ale również uważnie wsłuchujemy się w głosy przedsiębiorców, samorządowców i producentów rolnych. Zależy nam na tym, aby ta współpraca była coraz szersza i przynosiła wymierne efekty – podkreśla.

Przełom w biurokracji?

Które z wprowadzanych aktualnie zmian najbardziej wpływają na funkcjonowanie ODR-u i pracę rolników?

– Rolnictwo, a co za tym idzie również doradztwo rolnicze, to przestrzeń wielowymiarowa, trudno wskazać więc jeden aspekt wpływający na funkcjonowanie ośrodka i pracę rolników. Myślę jednak, że postępująca cyfryzacja administracji publicznej, w tym uruchomienie Portalu Rolnika, który działa od 30 czerwca br., jest jednym z wydarzeń o znaczeniu przełomowym. Wprowadzenie tego narzędzia ma ułatwić pracę rolnikom i zmniejszyć biurokrację, integrując wszystkie aspekty rolnictwa w jednym miejscu – ocenia nasz rozmówca.

W ostatnich latach często dochodzi do gwałtownych bądź ekstremalnych zjawisk pogodowych. Jak się przed nimi chronić?

– Przede wszystkim informujemy rolników o potrzebie ubezpieczania upraw, ze względu na to, że bardzo dużo środków zainwestowali w daną produkcję. Musimy sobie zdać sprawę, że gospodarstwo to firma pod gołym niebem, więc nie wszystko zależy od rolnika czy od producenta rolnego – dodaje dyrektor.

Czego życzy rolnikom u progu tegorocznych żniw?

– Zaczęć, od tego, iż w tym roku obchodzimy jubileusz 70-lecia doradztwa rolniczego w Minikowie. Chcę podkreślić, że wszyscy rolnicy, którzy potrzebują jakiegokolwiek pomocy, mają możliwość skorzystania ze wsparcia naszych biur powiatowych. Pracują tam bardzo dobrzy fachowcy i z pewnością udzielą pomocy. Rolnikom życzę dobrej pogody, aby te żniwa przebiegały bardzo spokojnie, bezpiecznie. Przede wszystkim życzę im satysfakcji finansowej podczas sprzedaży płodów rolnych, żeby ceny były zadowalające dla wszystkich producentów – kończy Łukasz Urbański.

Tekst i fot. Anna Lipska

Reklama

SKUP KUKURYDZY MOKREJ

USŁUGOWY ZBIÓR KUKURYDZY

CLAAS LEXION 760 + NOWA PRZYSTAWKA GERINGHOFF

Wielka Komorza, tel. 692-474-764

Zasiali na wiosnę, ale wszystkiego nie mogą zebrać

Gazociąg w budowie na same żniwa – jest ryzyko utraty dopłat. Czy pomoże „siła wyższa”?

Budowa nowego gazociągu ma w przyszłości wzmocnić bezpieczeństwo dostaw gazu i otworzyć drogę do rozwoju kolejnych inwestycji. Dziś jednak dla części rolników oznacza zniszczone uprawy, utracone plony i konieczność pilnowania formalności, bo w przeciwnym razie mogą stracić też dopłaty, a nawet narazić się na sankcje. Jest jednak jedno koło ratunkowe – trzeba udowodnić nieprzewidziane okoliczności.

Widok na przygotowany grunt pod inwestycję w okolicach Nowej Tucholi i Wysokiej Wsi. Fot. Arkadiusz Lorbiecki

Trwa wielka inwestycja, która realnie wpłynie chociażby na rozwój instalacji biogazowni na naszym terenie. Prace przy budowie gazociągu Dworzysko-Chojnice odbywają się m.in. w gminach: Gostycyn, Kęsowo i Tuchola. Rolnicy alarmują jednak, że w związku z robotami ziemnymi część upraw została zniszczona jeszcze przed żniwami. Wśród lokalnych gospodarzy na pierwszy plan wysuwają się pytania o czas rozpoczęcia

inwestycji – około miesiąca przed koszeniem – i skutki, jakie dla nich niesie to przedsięwzięcie.

Polska Spółka Gazownictwa umowę na wykonanie zadania podpisała z poznańską firmą ZRUG Sp. z o. o. w marcu br. Wartość kontraktu przekracza 176 mln zł. Zakończenie prac budowlano-montażowych oraz przekazanie gazociągu do eksploatacji zaplanowano na III kwartał 2028 roku.

– Celem inwestycji jest zastąpienie eksploatowanego od lat 80. gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 MOP 5,5 MPa nowoczesną infrastrukturą. Powstanie gazociąg DN 300 MOP 6,3 MPa o długości około 70 km [dwa razy większa rura przesyłowa – red.], służą nadawcza i odbiorcza tłoka, instalacja światłowodowa oraz siedem zespołów zaporowo-upustowych, które umożliwią dystrybucję gazu ziemnego

do ponad 20 tysięcy odbiorców zlokalizowanych wzdłuż trasy inwestycji. Projekt wpisuje się w długofalową strategię rozwoju nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury gazowej w Polsce oraz wspiera transformację energetyczną kraju. Dzięki inwestycji znacząco poprawi się jakość i niezawodność dostaw gazu dla mieszkańców oraz przedsiębiorstw w regionie – tłumaczy Polska Spółka Gazownictwa.

Trzeba działać we własnym zakresie

Producenci rolni z naszego terenu zastanawiają się, czy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa podjęła rozmowy z inwestorem oraz wykonawcą, aby roboty ziemne rozpoczęły się po zbiorach. O to pytamy wymienioną instytucję, ponieważ w grę wchodzi kwestia dopłat. Rolnicy w wyniku inwestycji mogą je... utracić. ARiMR w odpowiedzi podkreśla, że pełni rolę

Reklama

SKUP ZBÓŻ I RZEPAKU

możliwość odbioru towaru od klienta

usługi transportowe

skup zbóż i nasion

ZESKANUJ I DOJEDŹ DO NAS!

LUCIM 105
86-010 KORONOWO
droga na Łąsko Wielkie

661 - 573 - 043

PROFESJONALNIE • TERMINOWO • UCZCIWIE

AGRO-GRAM
SKUP ZBÓŻ I NASION

akredytowanej agencji płatniczej i zajmuje się przede wszystkim „udzielaniem pomocy finansowej dla sektora rolnego i rybackiego”.

– Podejmowanie rozmów z inwestorem i wykonawcą nie leży w kompetencjach agencji, która nie jest ani stroną w sprawie, ani nie reprezentuje poszkodowanych przez prace budowlane rolników. Producenci rolni, których dotyczy problem, powinni więc podejmować działania we własnym zakresie, pamiętając przy tym, że należą się im rekompensaty lub odszkodowania za utrudnienia w uprawie i użytkowaniu działek, utratę plonów, a tym samym przysługujących im dopłat z ARiMR, jak również za ewentualne uszkodzenia infrastruktury, wynikające z prac wykonywanych ciężkim sprzętem – dowiadujemy się od **Doroty Osińskiej**. Odpowiedzi udzieliła w imieniu **Piotra Skiczaka**, dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Toruniu.

Rolnicy nie zbiorą wszystkich plonów, bo część z nich została wykoszona przez firmę wykonującą roboty ziemne dotyczące gazociągu. Rolnicy zobowiązani są teraz do składania właściwych wniosków do biur ARiMR-u.

Utrata dopłat i wieloletnie sankcje?

Agencja przypomina, że płatności bezpośrednie, o które wnioskują rolnicy, przyznawane są do działek położonych na gruncie stanowiącym tzw. kwalifikujący się hektar. Jego szczegółowa definicja została przedstawiona w odpowiednim rozporządzeniu ministra rolnictwa. Dokument wskazuje m.in., że za takie obszary uznaje się użytki rolne, które w trakcie danego roku kalendarzowego w przeważającej mierze wykorzystuje się do prowadzenia działalności rolniczej lub są użytkami rolnymi objętymi zobowiązaniami rolno-środowiskowo-klimatycznymi – w ramach niektórych interwencji.

– Grunt, na którym jest lub będzie realizowana budowa ga-

zociągu, nie spełnia warunków do uznania go za kwalifikujący się hektar. Rozporządzenie wskazuje ponadto, że zadeklarowane do płatności użytki rolne muszą spełniać warunki od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do końca roku kalendarzowego. Jeżeli obszar, na którym są lub będą przeprowadzane prace budowlane związane z inwestycją, został zadeklarowany do płatności bezpośrednich na rok 2026, konieczne jest złożenie zmiany do wniosku za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus. W formularzu taki obszar należy zadeklarować jako „grunty niezgłoszone do płatności”. Jednocześnie, przy zaznaczeniu dla danej działki rolnej checkbox’a „niezgłoszona do płatności”, można uzupełnić pole „uwagi” o informacje dotyczące przeprowadzanych prac budowlanych – informuje ARiMR.

Jeżeli wnioskodawca nie dopełni formalności i pozostawi pierwotną deklarację, musi liczyć się z takimi konsekwencjami, jak: obniżenie wysokości dopłat, odmowa płatności, a nawet odmowa z nałożeniem sankcji wieloletnich – w zależności od procentowej wartości zawyżenia obszaru spełniającego definicję kwalifikującego się hektara. Należy pamiętać, że każdy wniosek o przyznanie płatności, przed wydaniem ostatecznej decyzji, poddawany jest przez ARiMR kontroli administracyjnej. Czasami kontrole prowadzone są też na miejscu.

– Należy jednak zaznaczyć, że jeżeli rolnik posiada informacje, iż do końca bieżącego roku kalendarzowego na jego działkach prace się nie rozpoczną, to jak najbardziej może takie grunty zadeklarować do płatności i ją otrzymać. Natomiast w przypadku, gdy wnioskodawca nie ma wiedzy o terminie rozpoczęcia budowy gazociągu, może zgłosić grunty do płatności, a następnie je wycofać za pomocą zmiany do wniosku, niezwłocznie po rozpoczęciu prac przez inwestora – dodaje Dorota Osińska.

Siła wyższa

Producenci rolni w określonych sytuacjach mają jednak dodatkową furtkę – możliwość powołania się na działanie tzw. „siły wyższej”. Dotyczy ona wystąpienia nieprzewidywalnych zdarzeń. W przypadku budowy gazociągu możemy mieć z nią do czynienia, jeżeli w momencie składania wniosku rolnik nie miał żadnej wiedzy o planowanej budowie.

– Umowa na wykonanie robót budowlanych dla inwestycji dotyczącej gazociągu relacji Dworzyńsko-Chojnice została podpisana w marcu tego roku, ale ARiMR nie ma oficjalnych informacji o tym, kiedy właściciele gruntów byli informowani o tych planach i czy prowadzono z nimi wcześniej konsultacje. Może więc się zdarzyć, że beneficjenci programów wieloletnich podejmowali zobowiązania, nie mając wiedzy o planowanej budowie, która przebiegać ma na terenie ich działek – zauważa przedstawicielka agencji.

Jeżeli zatem budowa gazociągu wpływa na zmniejszenie powierzchni podjętego zobowiązania, a rolnik dowiedział się o niej dopiero w trakcie trwania i jest to w stanie udowodnić, powinien bez zbędnej zwłoki zgłosić ten fakt. Pismo należy przekazać do kierownika biura powiatowego ARiMR – wraz z datą, podpisem i przede wszystkim dowodami potwierdzającymi wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności.

– Ma to duże znaczenie, ponieważ zgodnie z przepisami unijnymi, gdy niezgodność z warunkami przyznawania pomocy wynika z działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy, jeżeli grunty spełniały warunki kwalifikowalności w dniu wystąpienia takich okoliczności. Natomiast w sytuacji, gdy beneficjent, podejmując wieloletnie zobowiązanie, np. rolno-środowiskowo-klimatyczne miał wiedzę, że w czasie jego trwania na gruntach będą prowadzone prace związane z budową gazociągu, nie można uznać w takim przypadku działania siły wyższej. Rolnik powinien przystępować do realizacji zobowiązań, mając pewność, że będzie mógł je wykonać, o ile nie wydarzy się nic, czego nie można było przewidzieć – dodaje Dorota Osińska z ARiMR-u.

Co dalej?

Inwestycja ma zakończyć się w połowie 2028 r., a prace ziemne mogą potrwać jeszcze kilka miesięcy. Jak zatem zgłaszać grunty do dopłat w przyszłym roku? Okazuje się, że ARiMR nie posiada szczegółowego harmonogramu budowy gazociągu. PSG mówi jedynie o planach oddania go do eksploatacji w III kwartale 2028 roku. Agencja z kolei podaje „Tygodnikowi”, że sytuacja każdego rolnika jest indywidualna i zależy od położenia

jego gruntów oraz „szczegółowego harmonogramu”.

ARiMR nie posiada statystyk dotyczących liczby rolników dotkniętych inwestycją oraz arealu gruntów wyłączonych tymczasowo z produkcji roślinnej. Przekazano nam, że na 8 lipca do biura powiatowego ARiMR w Tucholi wpłynęło 1580 wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich i 238 zmian do wniosków. Nie jest jednak możliwe sprecyzowanie, ilu rolników zadeklarowało działki przeznaczone pod inwestycję jako „grunty niezgłoszone do płatności” lub całkowicie je wycofało z powodu budowy gazociągu. Zmiany we wnioskach mogły być spowodowane różnymi okolicznościami, a gospodarz nie musi podawać powodu niezgłoszenia do płatności.

– Termin na składanie zmian do wniosków, skutkujących zwiększeniem płatności, już upłynął. Natomiast zmiany polegające na wycofaniu działek lub zadeklarowaniu ich jako „grunty niezgłoszone do płatności”, rolnicy mogą składać z własnej woli do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności. W przypadku, gdy ARiMR poinformowała rolnika o nieprawidłowościach wykrytych w ramach kontroli administracyjnych lub systemu monitorowania obszarów, zmiany do wniosku o przyznanie płatności można składać do 15 września 2026 r. – kończy Dorota Osińska.

Anna Lipska

– Grunt, na którym jest lub będzie realizowana budowa gazociągu, nie spełnia warunków do uznania go za kwalifikujący się hektar. Rozporządzenie wskazuje ponadto, że zadeklarowane do płatności użytki rolne muszą spełniać warunki od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do końca roku kalendarzowego. Jeżeli obszar, na którym są lub będą przeprowadzane prace budowlane związane z inwestycją, został zadeklarowany do płatności bezpośrednich na rok 2026, konieczne jest złożenie zmiany do wniosku za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus. W formularzu taki obszar należy zadeklarować jako „grunty niezgłoszone do płatności”. Jednocześnie, przy zaznaczeniu dla danej działki rolnej checkbox’a „niezgłoszona do płatności”, można uzupełnić pole „uwagi” o informacje dotyczące przeprowadzanych prac budowlanych – informuje ARiMR.

Producenci rolni w określonych sytuacjach mają jednak dodatkową furtkę – możliwość powołania się na działanie tzw. „siły wyższej”. Dotyczy ona wystąpienia nieprzewidywalnych zdarzeń. W przypadku budowy gazociągu możemy mieć z nią do czynienia, jeżeli w momencie składania wniosku rolnik nie miał żadnej wiedzy o planowanej budowie.

Reklama

UBEZPIECZ SWOJE GOSPODARSTWO

Tuchola, ul. Pocztowa 6
525 545 145
Godziny otwarcia: pon. – piątek: 8–16, sobota: 9–12

- **Uprawy**
z dotacją z budżetu państwa do **65%** jak i pozostałe
- **Budynki**
wszystkie wchodzące w skład Twojego gospodarstwa włącznie z ich wyposażeniem i fotowoltaiką
- **OC rolnika**
szkody powstałe w związku z prowadzeniem gospodarstwa
- **Maszyny rolne**
cały sprzęt, którym pracujesz w gospodarstwie od wszystkich ryzyk
- **Zwierzęta gospodarskie**
także z dopłatą z budżetu państwa

Agroinformatyka

Nowoczesny rolnik uczy się w Tucholi. ARiMR wesprze nowy kierunek studiów

Cyfrowe technologie, analiza danych, praktyki zawodowe i współpraca z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – tak ma wyglądać kształcenie przyszłych gospodarzy na kierunku, który na pierwszym miejscu stawia rozwój. W Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi startuje agroinformatyka.

Rolnictwo jest w ciągłym procesie transformacji. Nieustannie napędzają go m.in. nowe regulacje, zmiany klimatu, choroby zwierząt czy szczególnie intensywny w ostatnich latach postęp technologiczny. To, co jeszcze dekadę temu było powszechnie wykorzystywane i stosowane, obecnie wygląda zupełnie inaczej. Rolnictwo, które tak bliskie jest województwu kujawsko-pomorskiemu i gminom powiatu tucholskiego, pędzi do przodu.

Aby odnaleźć się w nowym, rolniczym świecie, potrzebna jest edukacja na poziomie kształcenia wyższego – edukacja wychodząca poza program nauczania w szkołach ponadpodstawowych, rozszerzająca go w poszczególnych dziedzinach. Taka potrzeba została dostrzeżona w Tucholi i dlatego w ofercie Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem pojawiła się agroinformatyka, która w efektywny sposób może rozwijać wiedzę oraz umiejętności młodych gospodarzy z naszego terenu.

Dlatego też w połowie lipca zostało zawarte porozumienie o wzajemnej współpracy pomiędzy WSZŚ a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ze strony ARiMR-u podpisała je **Magdalena Kiciak-Kucharska** – zastępczyni prezesa, a w imieniu uczelni podpisał rektor dr **Krzysztof Kannenberg**.

O agroinformatyce dostępnej w naszym mieście pisaliśmy już w marcowym dodatku branżowym. Teraz kontynuujemy temat.

W Tucholi stawiają na edukację w kierunku rolnictwa precyzyjnego, czyli wykorzystującego w swojej codziennej działalności wyniki postępów naukowego i technicznego. W Polsce to pojęcie jest znane specjalistom, ale w praktyce cały czas za rzadko stosowane. W WSZŚ odchodzą od tradycyjnego modelu kształcenia rolników.

**Nabór trwa.
Będą nowoczesne
technologie i praktyki
realizowane z ARiMR-em**

Inicjatywa spotkała się z zainteresowaniem środowisk rolniczych, w tym właśnie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wspomniane już porozumienie obejmuje: realizację praktyk dla studentów, konsultacje w zakresie dostosowania

programów kształcenia do międzynarodowych standardów oraz do potrzeb rynku pracy, wymiany myśli czy doświadczeń w zakresie nauki i praktyki.

– W tej chwili można zgłaszać się na kierunek agroinformatyka tak, jak na wszystkie inne kierunki prowadzone przez naszą uczelnię. Liczymy na to, że nastąpi pozytywny odzew. Jest to kierunek wprost korespondujący z wyzwaniami współczesnego

rolnictwa, głównie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, choć oczywiście nie tylko. Współcześnie wykształcony rolnik powinien posiadać wiedzę i przede wszystkim umiejętności korzystania z najnowocześniejszych technologii cyfrowych i obrazowych. Można je umieścić pod jednym wspólnym mianownikiem technologii informatycznych – mówi Krzysztof Kannenberg.

Wiedzę powinien mieć każdy, nawet mały gospodarz

Zdaniem rektora każdy dzisiaj powinien umieć poruszać się w świecie nowoczesnych technologii rolniczych, niezależnie od wielkości produkcji. Bycie na bieżąco, a w dalszej perspektywie ciągle rozwój, to jedyne sposoby na przetrwanie. Nawet małe, rodzinne gospodarstwa, które dominują przecież na naszym terenie, będą musiały dostosowywać się z jednej strony do oczekiwań coraz bardziej wymagających odbiorców, a z drugiej do realiów rynku.

– Aby program agroinformatyki spełniał oczekiwania przyszłych studentów, prowadziliśmy rozmowy z ARiMR-em zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym. Podpisaliśmy umowę w zakresie praktyk studenckich, ale również budowania nowoczesnych programów adekwatnych do dzisiejszych wyzwań. Chcielibyśmy, aby nasze programy studiów nie były tylko dziełem wyobraźni naukowców, ale przede wszystkim odpowiadały rzeczywistym oczekiwaniom rynku tu i teraz. Bardzo się cieszymy, że ta umowa została podpisana. Współpracujemy również z innymi podmiotami związanymi z rolnictwem i na pewno będziemy grono tych instytucji rozszerzać – podsumowuje rektor tucholskiej uczelni. Dodaje, że pierwsze zgłoszenia na opisywany kierunek już napływają, a sam nabór pozostaje otwarty przez kolejne tygodnie.

Anna Lipska, fot. Oddział Regionalny ARiMR w Toruniu

Reklama

**W ZGODZIE
Z NATURĄ.
OD 1926 ROKU.**

**AUTORYZOWANY DEALER:
SKLEP I SERWIS
BIERNAT**

TUCHOLA, BYDGOSKA 13a

☎ 503 599 458, 504 992 164, 500 415 018

STIHL

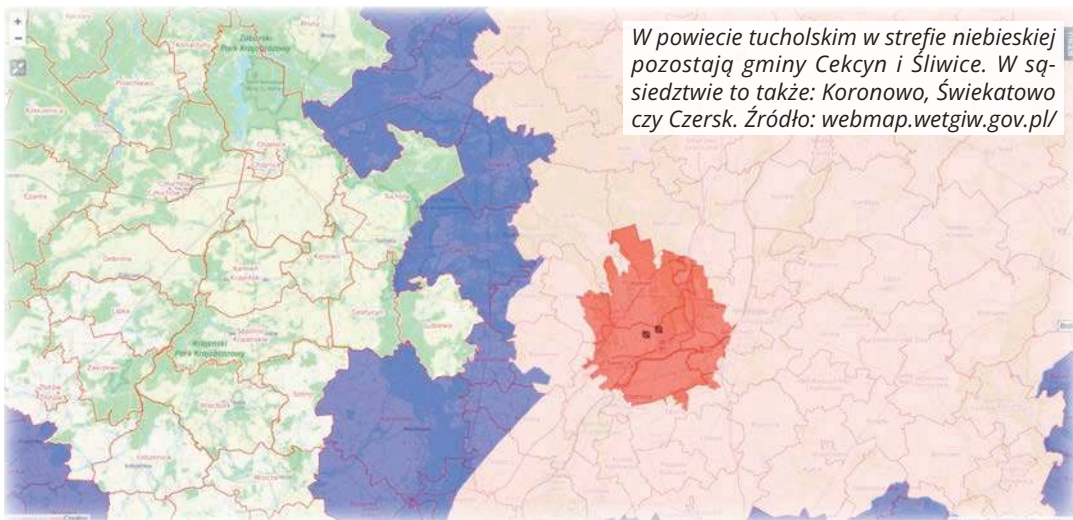
**100
YEARS**

Zutyliizowano blisko 4 tysiące świń...

Dwa ogniska ASF-u w powiecie świeckim. Czy rolnicy z Borów Tucholskich mogą mówić o realnym zagrożeniu?

W pobliżu Świecia wykryto dwa ogniska afrykańskiego pomoru świń – choroby, która wyrządza ogromne szkody przede wszystkim na płaszczyźnie ekonomicznej. Rozmawiamy z powiatowym lekarzem weterynarii w Tucholi. Jak sytuacja z sąsiedniego powiatu wpływa na nasz teren? Czy możemy mówić o ryzyku wykrycia ASF w powiecie tucholskim?

W powiecie tucholskim w strefie niebieskiej pozostają gminy Cekcyn i Śliwice. W sąsiedztwie to także: Koronowo, Świekatowo czy Czernik. Źródło: webmap.wetgiw.gov.pl/

W lipcu na terenie gminy Świecie stwierdzono dwa przypadki afrykańskiego pomoru świń (ASF). Są to odpowiednio drugie i trzecie ognisko w tym roku w Polsce. Jedno wyznaczono 7 lipca w miejscowości Czapelki, gdzie utrzymywano 774 świny. Kolejne – na podstawie wyników badań laboratoryjnych z 22 lipca – stwierdzone zostało w miejscowości Czaple

w gospodarstwie, w którym było aż 3067 świń. Są to sąsiadujące ze sobą wsie.

W obu przypadkach inspekcja weterynaryjna wdrożyła środki związane z likwidacją choroby, m.in. zabicie i utylizację trzody chlewnej, oczyszczanie i dezynfekcję, prowadzenie dochodzenia epidemiologicznego czy wyznaczanie obszarów objętych

ograniczeniami, tj. zapowietrzonego i zagrożonego – w promieniu 10 kilometrów wokół.

Czy to już bezpośrednie zagrożenie?

Kontaktujemy się z powiatowym lekarzem weterynarii w Tucholi **Michałem Mikołajczakiem** i pytamy, czy sytuacja w sąsiednim regionie stanowi bezpo-

średnie zagrożenie dla hodowców w powiecie tucholskim.

– Na pewno jest się czego obawiać, cały czas trzeba zachowywać bioasekurację. Ogniska są od nas jeszcze dość daleko, aczkolwiek wiadomo, że odległość w obecnych czasach nie jest żadną przeszkodą w przenoszeniu chorób zakaźnych. Od tej strefy czerwonej, która jest w Świeciu, odgradzą nas strefa różowa i cały czas ochronna niebieska. W tej chwili jesteśmy w miarę w dobrym położeniu – ocenia Mikołajczak.

Dodajmy, że kolor i położenie stref w powiecie tucholskim jak dotąd nie uległy zmianie. Gminy Cekcyn i Śliwice wciąż pozostają w obszarach niebieskich.

Co z ceną świń?

Lekarza weterynarii dopytujemy, czy hodowcy z Tucholi i okolic mogą spodziewać się spadku cen trzody chlewnej.

– Myślę, że na terenie naszego powiatu nie. Jeżeli już zauważamy

nieznaczny, podkreślę bardzo nieznaczny spadek cen, to w strefie czerwonej. Rozmawiałem z rolnikami z tej strefy, jest to około 15 groszy/kg. Tak wspominali mi rolnicy nie tylko z powiatu świeckiego, ale też innych części kraju – odpowiada specjalista.

Okres letni może sprzyjać rozprzestrzenianiu się ASF. Czy w nadchodzących, cieplejszych dniach ryzyko jeszcze się zwiększy?

– W ogniskach, które były na terenie powiatu świeckiego, wszystkie świny zostały uspio- ne i zutyliizowane. Oznacza to, że źródło choroby zostało wykluczone. Nie będzie ona przechodzić ze świni na świnię. Nadal musimy uważać na dziki, bo ASF cały czas się u nich pojawia. Łatwo jest przenieść chorobę do gospodarstwa na przykład wtedy, gdy trwają prace polowe – przestrzega Michał Mikołajczak i jeszcze raz apeluje i zachowanie zasad bioasekuracji.

Anna Lipska

Co z Mercosurem? Ministerstwo... chwali pierwsze wyniki

Pierwsze dane pokazują, że zwiększyliśmy eksport do krajów Mercosur, a jednocześnie zmniejszył się import produktów rolno-spożywczych z tych państw do Polski.

Zaznaczmy na wstępie: dane przedstawiło Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Według nich w maju 2026 r. wartość polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych do krajów Mercosur miała wynieść 5,9 mln euro, wobec 4,6 mln euro rok wcześniej.

Z kolei wartość importu produktów rolno-spożywczych z państw Mercosur do Polski spadła do około 141 mln euro, czyli o 13,3 proc. w porównaniu z majem 2025 r.

Minister **Stefan Krajewski** zaznaczył jednocześnie, że nasz kraj podtrzymuje swoje stanowisko wobec umowy UE-Mercosur.

– Polska od początku sprzeciwiała się wejściu w życie umowy w obecnym kształcie i jako jedyny kraj członkowski zaskar-

żyła sposób jej procedowania do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – przekazuje minister rolnictwa. Przekonuje, że resort monitoruje wpływ umowy na sytuację polskich rolników i producentów. Zapewnia też, że bezpieczeństwo i jakość produktów sprowadzanych spoza Unii Europejskiej są stale monitorowane.

Od początku roku do połowy czerwca Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJAR) skontrolowała ponad 41 tys. partii towarów z krajów trzecich, z czego 1931 pochodziło z państw Mercosur. Służby blokowały produkty, które nie spełniały norm, poprzez wydanie zakazu wprowadzania produktu do obrotu na terenie Rzeczypospolitej.

(kt)

KAPRAL-CAR

AUTOKASACJA • SKUP AUT • SPRZEDAŻ CZĘŚCI

- ✓ **MINIMUM FORMALNOŚCI**
- ✓ **GOTÓWKA OD RĘKI**
- ✓ **ODBIÓR GRATIS!**

515 111 111

ZEZŁOMUJEMY NAWET UFO

Mamlicz 145, 88-190 Barcin

www.kapral-car.pl

Dobrze to już było, ale...

...trzeba mieć nadzieję na lepsze jutro. Młodym radzę, aby decyzję o wzięciu gospodarstwa na swoje barki, podejmowali odpowiedzialnie i potem pozostawali w niej konsekwentni, nie rezygnowali – mówi „mały” rolnik z dużym doświadczeniem. Piotr Skrzypiński z Zielonki w gminie Cekcyn sam doświadcza zmian w branży. A nie jest lekko, gdy przykładowo rok do roku dostaje się w skupie za dwie sztuki bydła mniej o 5 tys. zł.

Z dziada pradziada, nawet od końca XIX wieku. Rodzina Skrzypińskich z Zielonki (gmina Cekcyn) gospodarstwo prowadzi w formie wielopokoleniowym. To ziemia ciągnąca się od wjazdu do miejscowości i rozciągająca od torów kolejowych. 64-letni **Piotr Skrzypiński** zajmuje się gospodarstwem z żoną i synem. To aktywny rolnik, sołtys i radny gminy. Głośno protestował niedawno w mediach, gdy gospodarze nie zgadzali się na efekty liczenia szkód po przymrozkach. Ze względu na długi staż przechodził różne fazy zmian i kryzysy w rolnictwie. Ma swoje obserwacje i w wielu kwestiach jest w stanie rzeczowo się wypowiedzieć. Zwłaszcza jako wieloletni gospodarz na ziemi niskiej klasy, który musiał w majątku prowadzić swoją dywersyfikację, szukać różnych źródeł dochodu – nie po to, żeby się bogacić, ale w ogóle utrzymać.

– Wiecie, ile mniej dostałem ostatnio w skupie za bydło? – takim pytaniem Piotr Skrzypiński sprowokował nas ostatnio do dłuższej rozmowy, bo odpowiedź była bardzo niepokojąca.

Uprawa na własne potrzeby

25 hektarów. Uprawa: pszenżyto, pszenica, tulin... Na łąkach trawy. Jest też kawałek lasu. To już nawet nie średnie gospodarstwo, raczej zaliczyć można je do małych. Zwrócić uwagę trzeba na jakość gleb w tej części gminy Cekcyn – to kla-

sa piąta, a nawet szósta, czyli teren najtrudniejszy.

– Na 25 hektarów mam tylko siedem przeliczeniowych – zaznacza Piotr Skrzypiński, który przejął gospodarstwo po ojcu w 1984 roku. Udało mu się je jeszcze powiększyć z ówczesnych 17 ha. Rolnik prowadzi uprawę na własne potrzeby, nie sprzedaje jej. Po to, aby wykarmić bydło.

– Nasze zbiory przetwarzamy we własnym gospodarstwie. W postaci mieszanek paszowych zjada je nasze bydło – tłumaczy gospodarz, który od niedawna nie musi kupować pokarmu dla zwierząt. Nawet mu trochę zostaje. Nie musi, bo niestety zlikwidował u siebie trzodę chlewną, co stało się ok. rok temu.

Rok temu zrezygnował z trzody, a niegdyś prowadził nawet punkt kopulacyjny

Skrzypiński jest jednym z wielu rolników, którzy zrezygnowali z hodowli świń. Likwidacja trzody to proces, przez który przeszły dziesiątki gospodarstw. Powód jest prosty: spadające ceny w skupach w połączeniu z rosnącymi kosztami utrzymania produkcji. Drożące paliwo, nawozy, środki ochrony roślin, rachunki.

– Były lata, że mieliśmy ich nawet 80-100 sztuk, a hodowla odbywała się w cyklu zamkniętym. Mieliśmy własne lochy, prowadzili-

śmy swego czasu nawet punkt kopulacyjny, od lat 90., mniej więcej do 2008 roku. Przyjeżdżali tu właściciele loch z Zielonki, Brzoza, Małego Gacna, Budzisk... Niekiedy po kilka dziennie. Wówczas to się opłacało, bo lochy utrzymywane były na gospodarstwach praktycznie w każdej wiosce. A dziś w takiej Zielonce czy w Brzoziu nie ma żadnej. Dlaczego? Przez niską opłacalność – tłumaczy Piotr Skrzypiński. Znaczenie ma import, bo do Polski przychodzi wiele półtuszy wieprzo-

wych z zagranicy. Była to zazwyczaj zachodnia Europa, ale teraz pochodzą także spoza Starego Kontynentu. Ponadto wcześniej rynek wzięły też wielkie, przemysłowe gospodarstwa.

Ostatni wozak z Zielonki

Inną poważną decyzję rolnik z Zielonki podjął dawno, w 1998 roku, gdy zamknięta została lokalna zlewnia. Była to rezygnacja z hodowli krów mlecznych. Pod koniec lat 90. zmieniała się pod tym

względem cała Polska, w której likwidowano PGR-y, a ceny mleka w skupach spadły drastycznie. Wybuchł mleczarski kryzys. Mleko zaczęło przechodzić na produkcję typowo przemysłową. A sam Skrzypiński wspomina, jak jeszcze dziesięć lat wcześniej, w latach 80., był jednym z tzw. wozaków. Odbierał i transportował bańki z mlekiem od gospodarzy, których tylko w tej okolicy było kilkudziesięciu. Wozaków też było więcej, aż do momentu, w którym został sam Skrzypiński. Jeździł już samodzielnie od 1994 do 1998 roku. Najpierw mleczarnia w Chojnicach przestała finansować transport, ale dokładali się mieszkańcy. Jednak i ten system w końcu musiał się wyczerpać.

Ceny się załamały. Co dalej?

Aktualnie u Skrzypińskich jest 15 byków, czyli bydła opasowego, i na nich gospodarze się koncentrują. Kiedy w skupie są sprzedawane konkretne sztuki, trzeba zainwestować w cielęta, a cena za jedno dwutygodniowe to ok. 2000 zł (ostatnio rośnie). Dlatego z bardzo dużym niepokojem Piotr Skrzypiński relacjonuje ostatnią wizytę w skupie pod Poznaniem, do którego wybiera się regularnie. Co ciekawe, skup ten współpracuje z krajami arabskimi i to w tym kierunku w dużym stopniu prowadzi sprzedaż. W czerwcu Skrzypiński na dwóch sztukach bydła dostał w skupie ok. 5000 zł mniej niż w ubiegłym roku. Porównuje, że to wartość prawie 1000 l paliwa.

– Przez ostatnie dwa lata dochodowość na bydle była dość wysoka. Ale od stycznia tego roku mocno się załamała – zauważa gospodarz.

W gospodarstwie Skrzypińskich w Zielonce jest hodowla bydła opasowego. Jeszcze rok temu prowadzili hodowlę świń, ale zdecydowali się na jej likwidację. Nie są jedyni.

Wcześniej za bydło poubojowe dostał w skupie do 31 zł za kg. Tak było jeszcze w grudniu. W czerwcu otrzymał już tylko 24 zł.

– Nie wiem... Czy to jest efekt umowy Mercosur? – zastanawia się Skrzypiński nad konsekwencjami porozumienia handlowego Unii Europejskiej z krajami Ameryki Południowej, która przez wiele miesięcy była krytykowana przez środowisko rolnicze, powodując głośnie protesty.

„Spadkowy trend utrzymuje się już od ubiegłego roku. W 2025 r. unijna produkcja wołowiny obniżyła się o 4,1%, a w okresie styczeń–luty 2026 r. była o kolejne 4% niższa niż rok wcześniej. W większości państw członkowskich ubito mniej bydła – liczba ubojów zmniejszyła się o 6,2%. Spadek ten został jedynie częściowo zrekompensowany większą masą tusz. Zdaniem Komisji Europejskiej główną przyczyną pozostaje systematyczne zmniejszanie się pogłowia krów, które będzie nadal ograniczać podaż żywca. W efekcie produkcja wołowiny może dalej spadać także w 2027 r.” – w taki sposób zjawisko spadków cen w skupach opisywał branżowy portal topagrar.pl na początku lipca.

– W telewizji możemy aktualnie usłyszeć, że w wyniku „Mercosuru” właśnie zwiększył się eksport polskiej żywności. Jednak ceny są, jakie są. Mimo wszystko ceny z państw „Mercosuru” były niższe i to mogło mieć wpływ na sytuację

w polskich skupach – ocenia Piotr Skrzypiński, który kolejną sprzedaż bydła planuje za ok. miesiąc i na razie nie zauważa w cenach tendencji zwykłej.

– Rolnicy są zszokowani aktualną sytuacją. Wielu przyznaje, że hodowlę trzeba ograniczyć do minimum. Tylko do takiego stopnia, aby skonsumować własne plony. My jako mali rolnicy ich nie sprzedamy. W Zielonce bydło hoduje jeszcze trzech rolników, w tym jeden w większym zakresie z ok. 40 sztukami bydła. Mało kto, oczywiście z małych gospodarzy, decyduje się utrzymywać bydło albo trzodę – tłumaczy gospodarz.

Rolnictwo napędza całą gospodarkę

Cena bydła spada, ale potem w sklepach ceny gotowego już produktu... rosną.

– Rolnictwo ma wpływ na całą koniunkturę. Od każdej sprzedanej świni lub sprzedanego byka jest co najmniej sześć podatków. Proszę zobaczyć. Podatek zapłaci przełożnik, który zabiera byka. Ubojnia płaci podatek, chłodnie to samo. Potem mięso musi trafić do przetwórci, która ponownie zapłaci podatek. Finalnie wytworzony towar – czy to kielbasa, czy przygotowane do sprzedaży mięso ktoś dalej musi transportować. Kolejny podatek dotyczy sklepów... Gdyby to wszystko zsumować, to wychodzi 6-7 kolejnych podatków od tylko jednego

Doświadczony gospodarz dba o swój wieloletni sprzęt, a nawet go odnawia. – On u nas robi najwięcej – mówi o znakomicie utrzymanym egzemplarzu Ursusa C-360.

sprzedanego świniaka czy byka, który wychodzi prosto od rolnika. Gospodarze słyszą komentarze, że dostają dopłaty, to mogą z nich żyć... Ale to właśnie rolnictwo w taki sposób napędza całą gospodarkę – dzieli się swoimi przemyśleniami Piotr Skrzypiński. Podsumowując poszczególne wątki, trudno więc o optymizm. Rzucamy w kierunku naszego rozmówcy hasło: „Dobrze to już było...” Piotr Skrzypiński przytakuje. Uważa, że rolnictwo w przy-

padku małego rolnika jest aktualnie słabo opłacalne.

– Ale trzeba mieć nadzieję na lepsze jutro. Młodym radzę, aby decyzję o wzięciu gospodarstwa na swoje barki podejmowali odpowiedzialnie i potem pozostawali w niej konsekwentni, nie rezygnowali – mówi doświadczony gospodarz. Pytamy, czy młody rolnik, który jest obyty w nowych technologiach, a na gospodarstwie wyposaża się w „sprzęt z kosmosu”,

ma teraz łatwiej niż on. Łatwiej niż człowiek, któremu bliżej do emerytury.

– Ja młodym wcale nie zazdroszczę. Nie uważam, żeby było im łatwiej. Oni często mają na głowie milionowe kredyty właśnie na to wyposażenie, na którym teraz się pracuje. To bardzo duże obciążenie, właściwie nóż na gardle. Co zrobią, jak złapie ich kryzys? – pyta Skrzypiński.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Reklama

Bank Spółdzielczy w Tucholi dla firm

Wygodny dostęp online
i szybkie płatności

Praktyczne rozwiązania
dla przedsiębiorców
na każdym etapie
działalności

Kredyty:
na zakup
rzeczowych
środków obrotowych,
inwestycyjne
na zakup ziemi/maszyn,
kłaskowe z dopłatami ARiMR,
leasing

Od lat wspieramy działalność rolniczą

CENTRALA:

ul. Świecka 15, 89-500 Tuchola
tel. 52 334 37 71

Bank Spółdzielczy w Tucholi
Licysz się dla nas

ODDZIAŁ:

ul. Główna 24, 89-506 Kęsowo
tel. 52 334 40 24

OFERTA HANDLOWA

JESIEŃ 2026

KWALIFIKOWANY MATERIAŁ SIEWNY
ROŚLIN ROLNICZYCH

WYSOKA
JAKOŚĆ

SPRAWDZONE
ODMIANY

PROFESJONALNE
DORADZTWO

TERMINOWE
DOSTAWY

ZBOŻA OZIME

PSZENICA OZIMA ORKISZ

- CONFORTE **NOWOŚĆ**

PSZENICA TWARDA ORKISZ

- WINTERSONNE

PSZENICA ZWYCZAJNA OZIMA

- JULIUS
- KWS DONOVAN
- PALLAS
- PONTIFORM **NOWOŚĆ**
- RGT REFORM
- AURELIUS (OŚCISTA) **NOWOŚĆ**

PSZENŻYTO OZIME

- BICROSS **NOWOŚĆ**
- SU ATLETUS
- TADEUS

ŻYTO OZIME

ODMIANY POPULACYJNE

- STANKO
- SU BEBOP
- INSPECTOR

ODMIANY ZIELONKOWE

- ROLFEED **NOWOŚĆ**
- ROLPOWER **NOWOŚĆ**
- ANTONIŃSKIE

ODMIANY MIESZAŃCOWE F1

- SU PERSPECTIV F1
- SU NORVIK F1

JĘCZMIEŃ OZIMY

DWURZĘDOWY

- KWSTARDIS
- SU LAUBELLA

WIELORZĘDOWY

- SU VIRTUOSA
- JAKUBUS

OWIES OZIMY

- RGT SOUTHWARK **NOWOŚĆ**

ZBOŻA PRZEWÓDKOWE

PSZENICA JARA

- STR PAGE **NOWOŚĆ**

ŻYTO JARE

- ROLFUTTER **NOWOŚĆ**
- SM STEFANO

STRĄCZKOWE

GROCH OZIMY

- FEROE **NOWOŚĆ**

BOBIK OZIMY

- ARKTIS **NOWOŚĆ**

POPLONY

- RZODKIEW OLEISTA
- GORCZYCA BIAŁA
- FACELIA BŁĘKITNA

Dołącz
do nas na
facebooku

Przedsiębiorstwo Nasienne
„ROLNAS” Sp. z o.o.
ul. Powstańców Warszawy 6F
85-681 Bydgoszcz
e-mail: rolnasbydgoszcz@rolnas.pl

Dział Handlowy w Bydgoszczy
tel. 52 376 98 10, 52 345 50 35
fax. 52 376 98 11

Nasze magazyny

KOTOMIERZ
ul. Bankowa 4-6
tel./fax 52 381 92 20, 381 92 17
RADZIEJÓW,
ul. Płowiecka 6
tel./fax 54 285 42 51, 285 36 71

SZUBIN
tel. 501 655 356
TURZNO k/Torunia
tel. 505 044 934
WŁOCŁAWEK
tel. 54 236 18 10

PONIEDZIAŁEK • 3 sierpnia

TVP 1

05:00 **Splątane losy** - serial, 2024
05:50 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:15 Kolumbowie - serial, Polska, 1970
09:15 Ranczo - serial kom., 2013
10:05 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 BBC w Jedyne - Planeta Ziemia - Ludzie - dok., Wlk. Bryt., 2023
14:00 Splątane losy - serial, Turcja, 2024
15:00 Serwis Info
15:15 Kolarstwo - Tour de Pologne - Etap 1: Gdynia-Koszalin
17:00 Teleexpress

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial, Polska, 2024
06:25 Rodzina (nie od) święta - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:30 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:00 Wyższa Szkoła Jazdy - magazyn motoryzacyjny
12:35 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - serial obycz., 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:05 Reporterzy - magazyn
18:25 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 72 zgłosz się - serial krym., 1978
21:40 Fighter - obycz., USA, 2010
23:40 Tour de Pologne - kroniki
23:50 Świat bez fikcji - Wanda. Ostatnia z oddziału - dok., Polska, 2024
00:55 Światło między oceanami - dram., N. Zel., Wlk. Bryt., USA, 2016
03:35 Wykrywacz kłamstw
03:55 Pytanie dnia - rozmowa
04:15 Reporterzy - magazyn
04:25 Oko na świat - magazyn

17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
20:05 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
20:55 Postaw na milion - teleturniej
21:50 Na sygnale - serial fabularny
22:55 Matlock - serial, USA, 2024
00:40 Karol, władca Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2015
01:40 Nasz dom w górach - Marzenia - serial obycz., Niemcy, 2024
02:35 Akacja 38 - serial
03:30 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry Wakacje
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Detektywi - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Młode gliny - serial krym., Polska
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Kroniki Tour de Pologne
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 Mój przyjaciel szpieg: Wieczne miasto - kom., USA, 2024
23:10 Transformers: Ostatni rycerz - przygod., USA, Chiny, Kan., 2017.
Największy bohater naszego świata, Optimus Prime, staje się naszym najzagrożalszym wrogiem, gdy w celu ocalenia Cybertronu postanawia zniszczyć Ziemię.
02:25 Co za tydzień - program rozrywkowy
03:10 Uwaga! - program interwencyjny
03:30 Wallander 2 - serial, Szwecja, Niemcy, Dania
05:15 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień
09:15 Malanowski i Partnerzy - Do Malanowskiego przychodzi Zbigniew Jaworski. Mężczyzna opowiada, iż od kilku miesięcy ma romans z zamezną kobietą...
10:20 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:20 Gliniarze - serial paradokumentalny
13:25 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:30 Wydarzenia - program informacyjny 24
15:50 Pogoda
15:55 Milionerzy - teleturniej
16:35 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:35 Sport
19:45 Pogoda

20:00 Mega hit - Świat w płomieniach - sens., USA, 2013. Policjant - John Cale (Channing Tatum) aby zaimponować swojej nastoletniej córce, John stara się o pracę w służbach specjalnych, chroniących prezydenta USA...
22:50 Pierwszy śnieg - sens., Wlk. Bryt., USA, Chiny, Szwecja, 2017
01:20 Siła rażenia - sens., USA, Wlk. Bryt., Rum., 2006
03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:35 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017
04:50 Disco Gramy - program muzyczny
05:40 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Gwiazdzbior TVP Rozrywka - Zbigniew Wodecki - reportaż
06:40 Tamte lata, tamte dni - Tomasz Lipiński - magazyn
07:20 Rawhide - Incydent z wilczymi wynikami - western, USA, 1959
08:25 Od ucha do ucha - Luz i dźwięki - IX Symfonia - Parada - Jak działa jamniczek - animacje
09:00 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygod. TVP, 1966
10:05 W deszczowy dzień w Nowym Jorku - obycz., USA, 2019
11:50 Głos Carusa - narodziny nagrań muzycznych - dok., Włochy, 2022
13:05 Kosmos 1999 - serial, Wlk. Bryt., 1977
14:10 Hrabina Cosel - serial, Polska, 1968

17:00 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygod. TVP, 1966
18:15 Dźwięk Nowego Jorku - Luis Perdomo & Mimi Jones - serial dok., Wlk., 2017
18:55 Rawhide - Incydent na ziemi nicyzej - western, USA, 1959
20:00 Alibi na lato - Basen - fab., Włochy, Franc., 1969
22:15 Piskle - fab., Fin., Szwecja, 2022
23:55 Muzyka Alhambry - dokument, Franc., 2022
00:55 Kulturalni - magazyn
01:50 Przełęcz ocalonych - dram., USA, Australia, 2016
04:20 Turniej o róg królowej - dokument, Polska, 2016
04:55 Festiwal Góry Literatury
05:25 Teledyski

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00 Kobra - oddział specjalny - Podczas jazdy autostradą, Paul i Semir na swojej drodze spotykają grupę indyjskich tancerzy. Niespodziewanie, jeden z nich zostaje porwany.
10:00 Maria z przedmieścia - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Kurierzy - Do „Twojej Paczki” przychodzi 22-latk, której ewidentnie w oko wpadł Adam (Patrik Cebulski). Na różne sposoby próbuje go zainteresować swoją osobą.
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
17:00 Kurierzy - serial paradokumentalny

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Terytorium wroga - akcja, Franc., 2011. Kiedy dziennikarka i reporterka zostaje porwana w Afganistanie, zwykłe zadanie stanie się misją życia dla wyszkolonych komandosów.
22:15 Śmiertelna eskorta - akcja, USA, 2023
00:00 6 kul - akcja, USA, 2012
02:15 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los.
05:55 Szkoła - Uczniowie 8a, Natan Glapiński i Maks Deja lubią stawiać sobie wyzwania. Chłopcy wpadają na pomysł, że będą rywalizować o to, kto wyłudzi najwięcej pieniędzy od dziewczyn.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:50 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
13:55 Kryminalni 2 - serial krym., Polska
15:00 Szpital - program obycz.
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
18:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Niezapomniani - sens., USA, 2017. Małżeństwo Tessy (Katherine Heigl) i Davida (Geoff Stults) nie wytrzymało próby czasu. Jednak kobieta nie jest w stanie pogodzić się z faktem, że jej były mąż w szybkim czasie znajduje nową miłość życia.
22:15 Bez kompleksów - program rozrywkowy
23:15 Epidemia - sens., USA, 1995. Sam Daniels jest epidemiologiem. Prowadząc badania trafia do położonej w dżungli osady, której ludność dziesiątkowana została przez tajemniczą chorobę...
01:55 After - obycz., USA, 2019
04:00 Fachowcy - paradokument
04:35 Dorota was urządzi

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
16:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok
20:00 Uroczysko - serial krym.
21:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
23:05 Purpurowe rzeki - sens., Franc., 2000
01:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:30 Hardkorowy lombard
03:00 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Baśniowy teatr lalek
09:55 Św. na każdy dzień
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:20 Stan Bezp. Państwa
11:30 Warto być ojcem
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Nabieja - kawałek Polski w Ugandzie
13:00 Skorpion w stalowej trumnie
13:30 Msza św.
14:30 Perła krakowskiego kapłaństwa
15:00 W górę Rio Negro
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Pradym Medyczne Bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Moja parafia
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Poznajemy Polskę
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Powstanie Warszawskie
21:00 Apel Jasnogórski

WTOREK • 4 sierpnia

TVP 1

05:00 **Splątane losy** - serial, 2024
05:50 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 Kościół z bliska
08:00 Serwis Info
08:15 Chłopi - serial, Polska, 1972
09:15 Ranczo - serial kom., 2013
10:05 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedyne - Włochy - Górcy władcy Małego Tybetu - dok., Włochy, 2023
14:00 Splątane losy - serial, 2024
15:00 Serwis Info
15:15 Tour de Pologne - Etap 2: Międzyzdroje-Szczecin
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

18:05 Reporterzy - magazyn
18:25 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 72 zgłosz się - serial krym., 1978
21:35 Zaginiony w akcji II - sens., USA, 1985
23:15 Tour de Pologne - kroniki, felieton
23:25 Dzieci w niewoli lajków - dok., Franc., 2024
00:35 Fighter - obycz., USA, 2010
02:40 Powstanie zwykłych ludzi - dok., Polska, 2004
03:40 Wykrywacz kłamstw - magazyn
04:00 Pytanie dnia - rozmowa
04:20 Reporterzy - magazyn
04:30 Oko na świat - magazyn

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:35 M jak miłość - serial, Polska, 2024
06:25 Wnuczka Anisy. Śladami starowierów - reportaż
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
07:30 Pytanie na śniadanie
11:30 Rodzinka.pl - serial kom.
12:35 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - serial obycz., 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.

19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
20:05 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
20:55 Postaw na milion - teleturniej
21:50 Na sygnale - serial fabularny
22:55 Berlin Ku'damm 59 - serial, Niemcy, 2018
23:50 Pitbull - serial policyjny, 2007
00:50 Karol, władca Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2015
01:50 Nasz dom w górach - Ramie w ramie - serial obycz., Niemcy, 2024
02:45 Bez maski. Freddie Mercury - dok., Wlk. Bryt., 2021
03:45 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry Wakacje
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Detektywi - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Młode gliny - serial krym., Polska
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Kroniki Tour de Pologne
19:45 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 Batman - przygod., USA, 2022. Batman musi stoczyć walkę z nieobliczalnym Człowiekiem-Zagadką. Seryjny morderca, Człowiek-Zagadka, zaczyna mordować osobistości ze świata polityki
00:25 Kuba Wojewódzki - talk-show
01:45 Kod dostępu - sens., USA, 2001
03:45 Uwaga! - program interwencyjny
04:00 Detektywi - program kryminalny
05:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień
09:15 Malanowski i Partnerzy - Klientką Malanowskiego jest Regina Jastrzębska. Kobieta potrzebuje pomocy prywatnego detektywa, ponieważ ma wrażenie, iż ktoś od pewnego czasu próbuje zastraszyć jej męża.
10:20 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:20 Gliniarze - serial paradokumentalny
13:25 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:30 Wydarzenia - program informacyjny 24
15:50 Pogoda
15:55 Milionerzy - teleturniej
16:35 Gliniarze - paradokument
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:45 Pogoda

19:55 Alita: Battle Angel - sens., USA, Jap., Kan., 2017. Film akcji z gatunku science fantasy i cyberpunku, oparty na serii japońskich powieści graficznych Manga, autorstwa Yukito Kishiro
22:40 Dziedzictwo Bourne'a - sens., USA, Jap. Bardziej niż zabójcy, agenci programu Outcome są przeznaczeni do udziału w samotnych, wyjątkowo ryzykownych, długoterminowych zadaniach wywiadowczych.
01:20 Split - sens., USA, Jap., 2017
04:00 Ewa gotuje - program kulinarny
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Zbigniew Wodecki - reportaż
06:45 Tamte lata, tamte dni - Anna Nehrebecka
07:25 Rawhide - Incydent na ziemi nicyzej - western, USA, 1959
08:30 Sztuka jako konieczność
09:00 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygodowy TVP, 1966
10:15 Frankie i Johnny - fab., USA, 1966
11:50 Pan Olbrychski - dok., Polska, 2025
12:55 Dziś Zachód Calamity Jane - anim., Franc., Dania, 2020
14:30 Kosmos 1999 - Pierścień wokół Księżyca - serial, Wlk. Bryt., 1977
15:35 Dzień czwarty - film TVP, 1984
17:05 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygod. TVP, 1966

18:20 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Uchwycić Cezanne'a - serial dok., 2015
18:55 Rawhide - Incydent z czystym złem - western, USA, 1959
20:00 Teatr Telewizji - Kobra - Osiem kobiet - spektakl, 1970
21:25 Kino bez granic - C'mon C'mon - dram., USA, 2021
23:25 Kod Hanekego - dok., Franc., 2022
00:35 Kino nocne - Basen - fab., Włochy, Franc., 1969
02:50 Kulturalni - magazyn
03:45 Smak Torunia - dokument, Polska, 2016
04:25 7 różnych rzeźb - rzecz o Augustynie Zamojskim - dok., Polska, 2021
05:20 Teledyski

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00 Kobra - oddział specjalny - Córka Semira - Dana dostaje w ramach prezentu urodzinowego samochód. Niespodziewanie japońska mafia przejmuję kontrolę nad pojazdem i uprowadza Danę i jej matkę.
10:00 Maria z przedmieścia - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
17:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Poziom mistrza - akcja, USA, 2020. Były agent sił specjalnych Roy Pulver (Frank Grillo) nie ma pojęcia, dlaczego jego najgorszy koszmar wciąż się powtarza w niekończącej się petli czasu.
22:00 Angielska robota - akcja, USA, Wlk. Bryt., Australia, 2008
00:15 Babylon A.D. - akcja, Franc., Wlk. Bryt., 2008
02:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:20 Menu na miarę - program kulinarny
04:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los.
05:55 Szkoła - Uczennica klasy 8c, Lena Schneider, od rozvodu rodziców mieszka z mamą. Nastolatka martwi się o mamę, bo uważa, że jest smutna i samotna.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:50 W-11 Wydział Śledczy - Z domu ktoś porwał półroczne niemowlę. Policja podejrzewa, że mogła je uprowadzić niania.
13:55 Kryminalni 2 - serial krym., Polska
15:00 Szpital - program obycz.
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
18:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Ci, którzy żyją mi śmierci - sens., Kan., USA, 2021. Nastolatek jest świadkiem morderstwa, za co ściga go dwóch zabójców. Chłopiec trafia pod opiekę strażacki Hannah (Angelina Jolie), która stara się go ochronić zarówno przed prześladowcami, jak i pożarem otaczającego ich lasu.
22:15 Annabelle wraca do domu - horror, USA, 2019
00:30 300 - przygod., USA, 2006
02:55 Zgłoś remont - program lifestyleowy
03:50 Fachowcy - program paradokumentalny
04:30 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
16:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok
20:00 Uroczysko - serial krym.
21:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
23:05 Klucz do wieczności - sens., USA, 2015
01:30 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:40 Interwencja - magazyn reporterów
02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Fatima - miejsce wybrane przez Maryję
09:45 Słowo życia
09:50 Św. na każdy dzień
10:00 Inf. dnia
10:15 Jak my to widzimy
10:45 Zew natury
11:00 Mocni w Wierze
11:35 Słowo życia
11:40 Ma się rozumieć
11:50 Św. na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Maestro
13:05 Europejska perła baroku
13:30 Msza św.
14:30 Cyrla
15:00 Sambodrom
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w Obiektywie
16:40 Zdrowie z Bożej Apteiki
17:00 Wierzę w Boga
17:30 Rajd Katyński
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Każdy małuch to potrafi
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia

ŚRODA • 5 sierpnia		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry Wakacje 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Detektywi - program kryminalny 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Młode gliny - serial krym., Polska 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:40 Kroniki Tour de Pologne 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień 09:15 Malanowski i Partnerzy - Detektywi, wracając samochodem do biura, o mało nie przejeżdżają dziewczyny, która przebiega przez ulicę. Jest ona ubrana jedynie w krótką koszulę nocną... 10:20 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:20 Gliniarze - serial paradokumentalny 13:25 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:30 Wydarzenia - program informacyjny 24 15:50 Pogoda 15:55 Milionerzy - teleturniej 16:35 Gliniarze - paradokument 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda	06:15 Zbigniew Wodecki - rep. 06:45 Tamte lata, tamte dni - Anna Radwan - magazyn 07:25 Rawhide - Incydent z czystym złem - western, USA, 1959 08:30 Rzecz Polska - Skuter Osa - dokument, 2018 09:00 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygod. TVP, 1966 10:15 Brzezina - dram., Polska, 1970 12:00 Tajemnice kultowych seriali - Dom - dok., 2025 13:00 Kulturalni - magazyn 14:00 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 15:15 Zakochany anioł - kom. romant., Polska, 2005 17:05 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygod. TVP, 1966 18:10 „Wysłałam za mąż zaraz wracam” - Ewa Bem - 2014	06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Kotka - serial, melodramat, Meksyk, 2014 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Kurierzy - 40-letnia Alicja ma tajemniczego wielbiiciela, od którego dostaje - zapakowane w czerwone koperty - „dowody miłości”. 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 17:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument	05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los. 05:55 Szkoła - Dagmara Bilińska z 2F ma kłopoty w domu, bo jej ojciec po stracie pracy zaczął nadużywać alkoholu. Dagmara wstydi się taty alkoholika. Gdy mężczyzna przychodzi do szkoły... 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 W-11 Wydział Śledczy - W pustostanie na osiedlu znaleziono zwłoki skatowanej nastolatki... 13:55 Kryminalni 2 - serial krym., Polska 15:00 Szpital - program obyczajowy 17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 16:55 Policjantki i Policjanci - serial krym. 21:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 23:00 Borys - sens., Polska, 2021 00:35 Love Island . Wyspa miłości 01:40 Hardkorowy lombard 02:40 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziesiątka
 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:05 Reporterzy - magazyn 18:25 Akacja 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19:30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:30 07 zgłoś się - serial krym., 1978 21:55 Operacja Mincemeat - dram., Wilk. Bryt., USA, 2021 00:15 Wieczór z Mistrzem - Andrzej Wajda - Kanał - dram. wojenny, 1956 01:55 Zaginiony w akcji II - sens., USA, 1985 03:35 Wykrywacz kłamstw 03:55 Pytanie dnia - rozmowa 04:15 Reporterzy - magazyn 04:25 Oko na Świat - magazyn	 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 20:05 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 20:55 Postaw na milion - teleturniej 21:50 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:55 Berlin Ku'damm 59 - serial, Niemcy, 2018 23:50 Pitbull - serial policyjny, 2008 00:50 Karol, władca Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2015 01:50 Nasz dom w górach - Ramie w ramie - serial obycz., Niemcy, 2024 02:45 Twarze Agaty - dok., Polska, 2023	 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 U Pana Boga w ogródku - kom., Polska, 2007. Aspirant Marian Cielecki, najgorszy na roku absolwent szkoły policyjnej, dostaje przydział do Królowego Mostu... 23:20 Troja - przygod., USA, Wilk. Bryt., 2004. Zakazana miłość Parysa, księcia Troi do Heleny, należącej do królewskiego rodu Sparty, wywołała wojnę, która trwała blisko dziesięć lat. 02:40 Detektywi - program kryminalny 03:45 Uwaga! - program interw. 04:00 Wallander 2 - serial, Szwecja, Niemcy, Dania, Nor., Fin.	 19:55 Komediodowa środa - Duże dzieci - kom., USA, 2010. Przyjaciele z dzieciństwa spotykają się po latach, by wspominać stare dobre czasy. Nie szkodzi, że obecnie są oni szanowanymi biznesmanami, mężami i ojcami... 22:05 Gruby i chudszy 2: Rodzina Klumpów - kom., USA, 2000 00:35 Alita: Battle Angel - sens., USA, Jap., Kan., 2017 03:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:15 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledziesiątka	 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Rawhide - Incydent w Dniu Zmarłych - western, USA, 1959 20:00 Powrót Sherlocka Holmesa - serial, 1986 21:10 Polowanie na cmy - dram., Polska, 2022 23:15 Informacje kulturalne 23:45 Kino bez granic - C'mon C'mon - dram., USA, 2021 01:50 Enter Enea Festival - BLU, BRY - koncert, 2025 02:55 Muzyka Alhambry - dok., Franc., 2022 03:55 Sekrety browarnego kotła - dok., Polska, 2016 04:35 Fajna dziewczyna! - Simona Kossak we wspomnieniach leśników - dok., Polska, 2024 05:15 Teledyski	 20:00 Bogowie Egiptu - przygod., USA, Australia, 2016. Faraon umiera, ludzie stają się niewolnikami, Egipt w chaosie. To są skutki przejęcia tronu przez okrutnego boga ciemności Seta (Gerard Butler). Jedynie garstka buntowników ma odwagę stawiać mu czoła... 22:20 Beowulf: Droga do sprawiedliwości - przygod., Kan., 2005 00:20 Rewolwer - akcja, Franc., 2005 02:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:25 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial	 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Magic Mike: Ostatni taniec - kom., USA, 2023. George „Magic” Mike Lane (Tatum) powraca na scenę po długiej przerwie. Jego interes spalił na panewce, tak więc splukany musiał się zatrudnić jako barman na Florydzie. W nadziei na ostatnią szarżę Mike udaje się do Londynu... 22:30 Szeregowiec Ryan - film wojenny, USA, 1999 01:50 Wakacje w krzywym zwierciadle - kom., USA, 1983 03:55 Żyjąc z potworem - historii ludzi mieszkających z zabójcą 04:45 Usterka - poradnik	 09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu 11:10 Mateczniki Polskości 11:25 Jestem mamą 11:40 Mysłac Historia 11:50 Odnaleźć siebie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Tadeusz Modelski 13:05 Ostatni rzeźbiarz w szkole 13:30 Msza św. 14:30 Cysters 15:00 Ignacy hrabia Mielżyński 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Rozmowy o edukacji 17:00 Po stronie prawa 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:20 Odnaleźć siebie 19:30 Bóg z nami 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłac Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrawiały

CZWARTEK • 6 sierpnia		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry Wakacje 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Detektywi - program kryminalny 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Młode gliny - serial krym., Polska 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:40 Kroniki Tour de Pologne - studio 19:45 Pogoda	06:00 Nowy dzień 09:15 Malanowski i Partnerzy - Do biura Malanowskiego zgłasza się zaniepokojony Adrian Lenart. Mężczyzna zupełnie przypadkiem odkrył w komputerze swojej nastoletniej córki, Agnieszki, zdjęcie około pięćdziesięcioletniego mężczyzny... 10:20 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:20 Gliniarze - paradokument 13:25 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:30 Wydarzenia - program informacyjny 24 15:50 Pogoda 15:55 Milionerzy - teleturniej 16:35 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Pogoda	06:15 Halina Kunicka - reportaż 06:45 Tamte lata, tamte dni - Jacek Poniedziałek 07:25 Rawhide - Incydent w Dniu Zmarłych - western, USA, 1959 08:30 Informacje kulturalne 09:00 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygod. TVP, 1966 10:10 Zakochany anioł - kom. romant., Polska, 2005 12:00 Reżyserzy - John Huston - dok., Wilk. Bryt., 2018 13:00 Pióro i rewolwer - dok., Polska, 2022 13:45 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 14:55 Papusza - dram., Polska, 2013 17:15 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygodowy TVP, 1966 17:40 Rodzina Leśniewskich - serial przygod. TVP, 1978	06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Kotka - serial, melodramat, Meksyk, 2014 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Kurierzy - 50-letnia Irena oświadcza pewnego dnia swojemu mężowi, że ma dosyć nudy i stagnacji małżeńskiej i odchodzi. 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 17:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los. 05:55 Szkoła - Małgosia Buras z 8b jest przekonana, że zaszła w ciążę z chłopakiem ze starszej klasy. Uczeń wpada w panikę... 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 13:55 Kryminalni 2 - serial krym., Polska 15:00 Szpital - Doktor Robert Szewczyk przyjmuje na oddział 9-miesięczne niemowlę, które się zakrztusiło... 17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji nowy 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 16:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej? 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 23:00 Krwawa rozgrywka - sens., Chiny, Hong Kong, 2017 01:20 Love Island . Wyspa miłości - reality show 02:20 Hardkorowy lombard 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziesiątka
 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:05 Reporterzy - magazyn 18:25 Akacja 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19:30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Ojciec Mateusz - serial 21:25 Sprawa dla reportera 22:20 Tour de Pologne - kroniki, felieton 22:30 Film dokumentalny - Anita 23:35 Morderstwa na Cote Bleue - film kryminalny, Franc., 2024 01:20 Kanał - dram. wojenny, 1956 03:25 Wykrywacz kłamstw - magazyn 03:45 Pytanie dnia - rozmowa 04:05 Reporterzy - magazyn 04:15 Oko na Świat - magazyn	 18:15 Va Banque! - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 20:05 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 20:55 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa 22:25 Czas honoru - Powstanie „Hotel Victoria” - serial, Polska, 2014 23:25 Czas honoru - Powstanie „Kamień na kamieniu” - serial, Polska, 2014 00:15 Pitbull - serial policyjny, 2008 01:15 Wszystko będzie dobrze - dram. obycz., Polska, 2007 03:00 Kruk - Jak tu ciemno - serial krym., Polska, 2022	 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:00 Dziewczyna moich koszmarów - kom., USA, 2007 00:15 Dzień, w którym przyjdzie tata - kom., Franc., 2012 02:25 Uwaga! - program interwencyjny 02:45 Kwatery Hitlera - program dokumentalny 03:50 Detektywi - program kryminalny 04:50 Nauka jazdy - reality show 05:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny	 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Andrea Bocelli. Wielki jubileusz 30-lecia występów 22:20 Jerry Maguire - obycz., USA, 1996 01:20 Cztery gwiazdki - obycz., Niemcy, USA, 2008. W każdą Gwiazdkę szczęśliwie niezamężni Kate (Reese Witherspoon) i Brad (Vince Vaughn) uciekają rozwiedzionym rodzicom i irytującym krewnym na pokład samolotu... 03:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:15 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledziesiątka	 18:15 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Hank Williams - dok., 2018 18:55 Rawhide - Incydent z fajerkami - western, USA, 1959 20:00 Czwartkowy klub filmowy - Powidoki - dok., Polska, 2016 21:55 Sting. A free man - dokument, Franc., 2017 23:05 Polowanie na cmy - dram., Polska, 2022 01:15 Handlarz cudów - dram., Polska, Szwecja, 2009 03:05 Informacje kulturalne 03:35 Radek wstępuje do zakonu - dok., Pol., 2016 04:20 Jamie Wyeth: artysta bezkompromisowy - dok., USA, 2024 05:30 Teledyski	 20:00 Test na teściów - kom., Franc., Belgia, 2024 22:00 Jak dogryźć mafii - akcja, USA, 2017. Życie prywatnego detektywa Steve'a Forda (Bruce Willis) staje na głowie, gdy jego ukochany pies Buddy zostaje... porwany przez gangsterów. 23:55 Smak zemsty: Peppermint - akcja, Hongkong, USA, 2018 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	 20:00 Nieoczekiwana zmiana miejsc - kom., USA, 1983. Dwóch nieuczciwych biznesmenów wpada na pomysł, jak pozbyć się Louisa Winthorpa (Dan Aykroyd), niewygodnego świadka ich machlojek. 22:35 Sherlock Holmes - sens., USA, Wilk. Bryt., Niemcy, 2009. Sherlock (Robert Downey Jr.) i jego przyjaciel, dr Watson (Jude Law), doprowadzają do aresztowania i stracenia przestępcy. On jednak, przed egzekucją zapowiada, że... 01:05 Romeo musi umrzeć - sens., USA, 2000 03:30 Złoty remont - program lifestyle'owy 04:25 Fachowcy - paradokument	 09:20 Bóg z nami 09:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysłac Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wykłady z kongresu 12:50 Mateczniki Polskości 13:00 Śladami S. Heleny Majewskiej 13:30 Msza św. 14:30 Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędka nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:25 Rodzinny Ogród Zoologiczny „Królestwo Stworzenia” 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Głos serca

horoskop

przygotowała Wiedźma Agata

Baran

Nagły przypływ sił vitalnych sprawi, że będziesz chciał przenosić góry. Nie tylko rozprawisz się z zaległościami, ogarniesz bieżące sprawy, ale jeszcze wybiegniesz myślą i czynami w przyszłość. Na własne życzenie solidnie się napracujesz, ale rzeczywiście wiele zyskasz. We właściwym czasie będziesz do dyspozycji rodziny i przyjaciół. I wreszcie poczujesz, jak smakuje wolny czas.

Byk

Przez pewien czas trudno Ci będzie się odnaleźć. Pojawi tak wiele zadań, że nie będziesz wiedział za co zabrać się najpierw. Nie wpadaj w panikę. Przemyśl wszystko na spokojnie i zacznij systematycznie rozprawić się z zadaniami. Uporządkujesz swoje sprawy i wyjdiesz na prostą. Wreszcie będziesz miał więcej wolnego czasu.

Bliźnięta

Twoje plany uporządkowania swoich zawodowych i prywatnych spraw komplikuje Ci bliska osoba. Nagle, jej zdaniem, pojawi się tyle prywatnych rzeczy do załatwienia, że nie powinien niczym innym się zajmować. Jednak na szczęście ocenisz z własnej perspektywy ich ważność i dobrze wybierzesz kolejność. Przede wszystkim zachowaj swoje zdanie.

Rak

Choć z żalem, ale zrezygnujesz z wszelkich planów na rzecz rodziny i zadań związanych z domem. Choć początkowo pojawi się niechęć, to jednak widząc swoje osiągnięcia szybko zmienisz zdanie. To będzie naprawdę imponujące, jak wiele zrobisz dla bliskich i oczywiście dla siebie. Czasem warto zrobić taki przegląd: czego potrzebuję? Czego oczekują bliscy? Sporo osiągniesz.

Lew

Ktoś bliski będzie potrzebował wsparcia. Nie zwróci się do Ciebie, bo będzie mu po prostu wstyd. Za to Ty szybko zorientujesz się w potrzebach i pośpieszysz z pomocą. Twoja inicjatywa spotka się z radosnym wręcz przyjęciem, a wdzięczności nie będzie końca. Nie myśl jednak, że to potrwa długo. Bieżące sprawy pochłoną wszystkich i nikt nie będzie długo pamiętał tego, co było.

Panna

Będziesz raczej nieobecny dla bliskich. Pochłoną Cię ważne sprawy zawodowe. A na tej niwie sporo będzie się działo. Czasami to rzeczy skomplikowane i wymagające szybkiego rozwiązania lub natychmiastowej podróży. Najlepiej reaguj od razu, szybko i sprawnie. Dzięki temu unikniesz spiętrzenia się problemów i zderzenia ich w tym samym czasie. Logicznie wszystko poukładaj.

Waga

Na początku spotkania z aktualnymi problemami nie będziesz wiedział, jak je rozwiązać. Poczujesz się bezradny i zagubiony. Nieoceniona okaże się pomoc rodziny i przyjaciół. Dzięki nim znajdziesz się na właściwym miejscu i poczujesz, że ze wszystkim dasz sobie radę. I tak będzie, potrzebujesz tylko ludzi, którzy umocnią Twoją wiarę w siebie.

Skorpion

Nie wpadaj w złość. Bardzo będziesz chciał odczytać kogoś złośliwości i rozpuszczania bezpodstawnych plotek. Jednak przeciwnik okaże się pewny siebie i będzie zachowywał się tak, jakby wszystko było mu wolno. Zdobędziesz się jednak na postawienie granic i słowna reprymenda przyniesie skutki.

Strzelec

Zostanie Ci narzucone zadanie, z którym w głębi ducha nie będziesz się zgadzał. Ostrożnie wybierzesz, co powinieneś zrobić w takiej sytuacji. Ogarniesz problemy i nadasz im właściwy kierunek. Twoja decyzja okaże się dobra. Nie powinieneś dać sobie narzucić czyjejś woli i rozwiązywać za kogoś trudne zadania. Jeśli ktoś nawarzył sobie piwa na własne życzenie to teraz niech je wypije.

Koziorożec

Oprócz spraw zawodowych na wczoraj pojawią się jeszcze problemy osobiste. Nie będziesz wiedział, czym zająć się najpierw. Jednak posłuchaj intuicji. Ona pomoże Ci się odnaleźć. Dobrze ułożysz sobie kolejność spraw, zwrócisz się o pomoc do właściwych ludzi. Dobrze poczujesz się, działając w grupie zaprzyjaźnionych osób.

Wodnik

Dwie osoby przerastające Ciebie stanowiskiem i znaczeniem będą decydowały o kalendarzu i jakości Twoich zadań. Trochę będziesz się buntował, czując, że ciągle Ci się coś narzuca, ale ostatecznie wszystko wyda Ci się logiczne i na miejscu. Przystaniesz się dziwić, a zaczniesz doceniać to, że w tak krótkim czasie udało Ci się tyle osiągnąć.

Ryby

Zwielokrotnią Ci się sprawy zawodowe i osobiste do natychmiastowego wykonania. Poczujesz się trochę zagubiony i stracisz z oka hierarchię spraw. Ktoś jednak pomoże Ci i bez trudu odnajdziesz się w płataninie zawiłości. Rozwiążesz swoje sprawy i jeszcze pomożesz rozwiązać problemy przyjaciół. Twoim atutem będzie trzeźwość umysłu.

kółko fortuny nr 30

kółko fortuny

Kategoria:
imię męskie

E	U		E		U	

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w hasle) i zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.30 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora. Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Rozwiązań pasujących do łamigłówki może być kilka. W takim przypadku trzeba liczyć na szczęście i trafić w hasło, które wymyślił w redakcji.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Rozwiązanie kółka nr 29 „Motocykl” (pojazd).

nagrodę wygrywa:

Andrzej Wolszleger z Tucholi

– zestaw książek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

Nagroda do odebrania w redakcji.

kryżówka nr 30

przygotowała Bożena Olszewska

POZIOMO:

- okres między I a II wojną światową
- materiał dekarSKI
- prysznic, natrysk
- nietykalna świętość
- fachowo odnowi kanapę
- insekt
- sztuczna skóra
- gatunek rekina
- artysta kabaretowy
- na początku greckiego alfabetu
- wypływa z krateru
- wazon
- naleśniki lub gulasz
- na końcu zdania
- roślina należąca do rodziny różowatych
- roślinny symbol zdrowia

PIONOWO:

- przegrzywa do tańca w lokalach i na festynach
- obelga, wyzwisko
- określony tryb postępowania, metoda
- z fotografiami
- pienowa ściana skalna
- gwałtowne uczucie lub nagły zapal
- trujący tlenek węgla
- niszczy żelazo
- znoszenie statku z kursu
- jeden ze znaków zodiaku
- gorycz
- końcówka świecy
- drwina, kpina
- wosku w andrzejki
- sensacyjne wydarzenie
- pogoda
- najwyższy łańcuch górski w Europie
- porażenie

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 18 utworzą rozwiązanie – przysłowie polskie

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.00 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kryżówka”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Rozwiązanie krzyżówki nr 29 „Tak Cię sądzą, jak Cię widzą”.

nagrodę wygrywa:

Krzysztof Łyczywek z Bysławki

– 50 zł ufundowane przez Szkołę Jazdy Lech Różycki z Tucholi

Nagroda do odebrania w redakcji.

Uwaga! 20 października 2022 r. wprowadziliśmy zapis regulaminowy do konkursów: krzyżówki i kółka fortuny. Taka koncepcja ma na celu urozmaicić obie zabawy i dać szansę na wygraną większej liczbie chętnych uczestników. Zasada brzmi: Zwycięzcy/zwycięzca jednego z konkursów (krzyżówki lub kółka fortuny) przez okres dwóch tygodni nie może wziąć udziału w konkursach (i w krzyżówce, i w kółku). Ponowny udział w konkursach jest możliwy w trzecim tygodniu/numerze „TT” przypadającym od momentu zwycięstwa. Przestrzeganie tej reguły będzie weryfikowane przez redakcję zarówno w momencie trwania telefonicznego przyjmowania odpowiedzi konkursowych, jak i podczas odbioru nagrody przez zwycięzcę/zwycięzcę.

Zasada karencji dotyczy personaliów zwycięzców, jak również danego NUMERU TELEFONU, z którego padła zwycięska odpowiedź.

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł;
pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

praca

Dam pracę

- Łąka do skoszenia, Kęsowo, 606-404-528
- Zatrudnię kierowcę w transporcie międzynarodowym z kat. C+E, możliwe różne systemy pracy, cotygodniowe zjazdy, 539-073-151

Szukam pracy

- Oferuję usługi cięcia, rąbania i układania drewna. Koszenie trawników oraz ogólne sprzątanie posesji, np. po budowie, zapraszam do kontaktu, 669-915-502

nieruchomości

Sprzedam

- Działka 850 m², Klonowo, gm. Lubiewo, zabudowana budynkiem po byłej zlewni mleka, położona przy głównej drodze, woda, prąd, kanalizacja, własna studnia, w planie zagospodarowania przestrzennego ujęta jako zabudowa jednorodzinna, 887-606-301
- Działka budowlana 900 m², Stary Sumin, ogrodzona, prąd, woda, wiatra, garaż, 505-699-706

Reklama

- Działka ok. 350 m², uzbrojona (prąd, gaz, woda, kanalizacja, deszczówka), centrum Tucholi, 601-413-352
- Działki budowlane, 900-3000 m², atrakcyjne położenie, 100 m od jeziora, 100 m od lasu, 60 zł/m², 512-551-865
- Grunt o pow. powyżej 10 ha na terenie Bładowa, 601-413-352
- Ziemia rolna w Sucheju, nr 592/1, 591/2, łącznie 3,20 ha, 887-606-301

kupno

- Skupujemy bydło: byk do 15 zł/kg, jałówka do 14,50 zł/kg, krowa do 12 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635

różne

- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

usługi

- Adaptacja budynków, poddaszy, kompleksowe remonty mieszkań domów od A do Z, docieplenia budynków, malowanie, elewacje, mycie elewacji, polbruku, stawianie zadaszeń, wiat, tarasów, domków drewnianych, prace dekarские, ciesielskie, płoty ogrodzenia, 725-530-485
- Budowa dachów, ciesielstwo, grzanie papy termozgrzewalnej, naprawy dachów, tarasów, balkonów, usuwanie przecieków, montaż blachy i parapetów, wymiana rynien, wszystko co związane z dachami, stawianie wiat, zadaszeń, garaży, domków, tarasów, 725-530-485
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, remonty dachów, krycie papą termozgrzewalną, budowa domów, sprzedaż pokryć dachowych z usługą 8% VAT, utylizacja azbestu, dachmaster.eu, 661-969-866
- Elektryk, 602-338-356, 784-700-127
- Malowanie, szpachlowanie, podwieszane sufity, zabudowy, adaptacja poddaszy, płyty k-g, montaż paneli, obróbki po wymianie okien, malowanie elewacji, wolne terminy, 510-632-878

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16:00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12:00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCh” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bysław:** sklep p. Krzyżewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

motoryzacja

Sprzedam

- Fiat Ducato 14 2.5 D (1992), skrzyniowy, 6000 zł, Renault Trafic 1.9 D (2005), 9-osobowy, 667-255-043
- Opel Corsa D 1.2 B 70 KM (2011), 205.000 km, olej/filtry wymienione 6 miesięcy temu, przegląd 22.10.2026, OC 11.2026, 506-910-994
- Seat Ibiza diesel, sprawny, 1000 zł, 608-130-008
- Simson Enduro 51S (1991), aktualne opłaty i przegląd, zarejestrowany, 607-934-795
- Sprzedaż skuterów, motorów, motocykli, Romet, Junak, dowóz do klienta, 732-931-101**
- VW Golf IV 1.4 B (1999), kombi, 882-713-090

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skorodowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461

sprzedaż

- Agregat prądotwórczy, nowy, 4/6 kW, strzemiona 20x20, lornetki Jena, inne, zamrażarka, telewizor 19”, nowy, alufelgi z oponami 15” Jeep, 602-692-761
- Bele siana, pszenżyto, pszenica, jęczmień, owies, 601-413-352
- Buda dla psa, nowa, ocieplana, tel. 513-583-401
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, odsadki, 600-743-094
- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, polskie, 691-117-925, 886-793-508

- Czosnek zimowy, odmiana Harnaś, niedrogo, 692-342-318
- Drewno opałowe, połupane, różnego rodzaju, 513-921-882
- Gorczyca, Mała Klonia 33, 887-887-594
- Jałówki wysoko i nisko cielne, zgrabiarka karuzelowa 4,2 m, rozsiewacz nawozu 2-tarczowy 850 l, opony 16,9xR28, 480/70 R28, 606-224-952
- Kajak do słomy i siana, 692-291-883
- Kombajn Fortschritt 512, ciągnik Fortschritt 303, 507-242-633
- Kontener na działkę, długość 4,3 m, szerokość 2 m, wysokość 2,2 m, 536-815-138
- Kozy młode, kury roczne, 606-926-449
- Kuc – klacz odsadek, 900 zł, 693-174-699
- Kurki odchowane 19-, 20- i 23-tygodniowe Rossa, zamówienia na lipiec, sierpień, wrzesień, październik, Lubiewo, 660-269-886
- Łubin słodki i gorzki na poplon, 504-609-084
- Owies żółty, 1 t, pilnie, Gostycyn, 884-180-530
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, 534-665-535
- Plug 4-skibowy Unia Grudziądz, maszt wózka widłowego Toyota, koła rozrzutnika 23,1x26, 16x70x20, kombajn Bizon (1983) na części, 889-682-443
- Prosięta, 25 szt., 10-tygodniowe, 500 zł za parę, 660-278-469
- Przyczepa Kogel, zarejestrowana, ważny przegląd, 8000 zł, 667-255-043
- Przyczepy rolnicze, 2 szt., opryskiwacz 600-litrowy, 692-739-091
- Sprzedaż wiśni na zamówienie oraz możliwość samodzielnego zrywania, młody sad, niskie drzewa, Gostycyn, ul. Piłska 10, 782-148-669, 724-670-139
- Ziemniaki jadalne, 1,2 zł/kg, tel. 508-292-245

informator medyczny

SONUS-MED Mariola Gwizdata
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

FizjoFiks – Fizjoterapia |
Masaż leczniczy | Terapia manualna
mgr **Nikolai Kielbratowski**
ul. Saganowskiego 4, 89-500 Tuchola
Tel. 732-611-816
Ciesz się życiem bez bólu.

UROLOG
dr n. med. **Bartosz Brzoszczyk**
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek 17.00-20.00**
tel. 52 33 433 44

auris med BADANIA SŁUCHU
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. 506-130-566

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
Maciej Krauze
Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
Wizyty prywatne w godz. 13:00-22:00
(w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
Możliwość wykonania USG na miejscu
info: facebook.com/krauze.gabinet Tel. 791 029 403

Osoby związane ze służbą zdrowia,
które chcą zareklamować swoje usługi
i zaistnieć w naszym powiatowym
„Informatorze medycznym”,
prosimy o kontakt z redakcją
– tel. 52 33 630 50.

AMFITEATR
KĘSOWO
07 08
PIĄTEK
LIVE
KONCERT O GODZINIE 00:00
SKOLIM
Król Latino
BILETY OD 21:00 DO 21:30 – 40 PLN / OD 21:30 DO 22:00 – 45 PLN PO 22:00 – 50 PLN
KONCERT GODZ 00:00 START 21:00 – 2:30 IMPREZĘ NAKRĘCA DJ TOMAS

Dość lofrowania! Iwieckie gzuby z doskonałą gwarą borowiacką

Nasza gwara ma się bardzo dobrze dzięki pasjonatom regionalizmu z lokalnych szkół. Jest szansa, że szybko nie zginie, co pokazał II Konkurs Gwary Borowiackiej zorganizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Tucholi i Borowiackie Towarzystwo Kultury. „Tygodnik” kontynuuje publikację tekstów w gwarze, które uczestnicy przedstawili podczas finału konkursu. Dziś czas na grupę uczniów ze Szkoły Podstawowej w Iwcu, którą przygotowała nauczycielka Monika Janiak.

Borowiacka ekipa ze Szkoły Podstawowej w Iwcu. Fot. (pp)

(wchodzi Jakubowa z koszem, nawołuje Jakuba)

Jakubowa: Jakubie, Jakubie, dziesięntka! Idziesz?

Jakub: Ida, ida.

(wchodzi)

Jakubowa: Masz tu sznytka. (daje pajdę chleba) Jyno jydz powoli, co by cię kałdun nie boloł.

Jakub (zdziwiony): To je tak na raz w ząb.

(wchodzi Jan)

Jan: Czy na mnie tyż starczy?

Jakubowa: A, witajcie Janie, starczy, starczy.

Jan: Dobry chléb, świeży, a masło krowie dają zdrowie.

Jakub: Dają zdrowie, dają.

Jakubowa: Maślunki?

(nalewa)

Jakub: Czy dla mnie tyż starczy?

Jakubowa: Zbytki sia ciebie trzymajó.

Jakub: A wy skąd?

Jan: Byłém jechany.

Jakubowa: Dalek.

Jan: Na pociang dziewiantowy z Wierzhucina do Tuchola. Nanka z Andzią do doktora obaczyć jechali. Dziewoja ma chruhel.

Jakubowa: Łona je chuda jak szczapa.

Jan: Mosz prawda. Siedym pociech z tó dziewuchu.

Jakub: Jo, jo, siedem pociech, łósma radość.

Jakubowa: (częstuje) Szneka z glancem?

Jan: A Jaśko gdzie tera je? W szkole?

Jakubowa: Siedym pociech je z tym gzubam.

Jakub: Ucik mnie gałgan, jano za nim sia kurzyło. Z knapami z bałą biega, w tę i z powrotem

Jakubowa: Ten tu raz.

Jakub: Łón je wylelkany.

Jakubowa: To nie jestaj tak.

Jan: Wy byšta sia durch wadzili. Jak zem byli knapami, tośma tyż broili.

Jakub: Mosz prawda.

Jan: Wieta wa co?

Jakub: Co?

Jan: U Macieja nowy treker. Ludzi na polu jak czmiru, kamuszki zbierają.

Jakubowa: Chto dobrze orze, ma chléb w kórmorze.

Jan: Prawdo. Łón ma ich w komendzie.

Jakub: U gbóra trzeba robić co każó.

Jakubowa: A jeś co uważó. (do Jakuba) Co tak ślepie wywalasz? Choć móm w kecy dziurka, jadtakowoż zam sobie gburka. Dawni bylim na fajce, tero to my sia już z biedy wyżarli, do swojej pracharyji sia dogrzebali. Tero mamy gburstwo.

Jakub: Mamy morgi ziamni, paranaści sfinióf, rychtych szkapa i dwa klampy.

Jan: Dwa?

Jakub: Jedna dójka padła.

Jakubowa: Srodze dużo młyka dawała.

Jan: Chto ma chowa, ma ji szkoda.

Jakub: Oj ma.

Jakubowa: Oj ma.

Jakub: Wieta, wa co?

Jan: Co?

Jakub: Fajn było zawczoraj, na Floriana.

Jan: Jo.

Jakubowa: Z obiadu w kósiele u ksiandza.

Jan: A potam na podwórzu fajń zabawa.

Jakub: Ludzi jak czmiru.

Jan: Moja Hanka była wybuta w nowa fereta.

Jakubowa: Ja tyż zem sia wybuta w nowa jaczka z pufkami, z jarmarku w Tuchola.

Jakub: Ja że sia wybut w nowe buksy i krymka.

Jan: Tyż z jarmarku?

Jakub: Jo.

Jan: Baby urychtowały kuchy, szandara.

Jakub: A ciafrowały.

Scenka borowiacka

= Iwieckie ciałfrotanie

autorka: Monika Janiak

wykonanie: uczniowie Szkoły Podstawowej w Iwcu (Paweł Cemka, Milena Sudół, Adrian Pik)

Jakubowa: Chłopy chichrali sia.

Jan: Fajn grajek i muzyka. Fest my tańcowali. (śpiewa)

Z ty harmoszki na te skrzypki Tradi, ridi rala

Niech tańcuje, chto je gibki Tradi, ridi rala

Ju, hu!, Tradi, ridi, tradi, ridi, la, la, la

Ju, hu!, Tradi, ridi, tradi, ridi, la, la, la

Jakubowa: Nogi mnie spu-chły jak kiszki.

Jakub: A mnie bania do wczoraj bolała.

Jakubowa: (śpiewa)

Łód

jednego, łode dwóch

boli głowa boli brzuch.

A łód

czterech, łód pianci

to so w głowie zakrunci.

Jakub: Mosz prawda.

Jan: Jakubie, walnego zesta dziś zrobili?

Jakub: Wzionem siekierka, krzakory wycionem, te na skraju pola.

Jakubowa: Tero trza redło-wać bulwy.

Jan: Jo, jo, róbtą z tym szyk

Jakubowa: Jeno przyńdź kole obiadu. Dostaniesz szturané bulwy i kapuściunka.

Jakub: Jadzim z koksem. (wychodzi)

Jakubowa: Ruk, cuk, ruk, cuk.

Jan: Ja jadó, nie mogó brze-basować na pociang. Hanka z Andzią wracają. Dość lofrowania. (wychodzi)

Jakubowa: Mosz prawda. Dość lofrowania. (pp)

Gostycyn: Liczy się każda kropla krwi!

Turniej Gmin „Czerwony Szlak Życia” trwa już od 1 lipca, ale najważniejszy dzień dla Gostycyna dopiero przed nami. W sobotę, 1 sierpnia, przy remizie OSP odbędzie się akcja w ramach konkursowej kategorii „Największa akcja krwiodawstwa”. Frekwencja krwiodawców przełoży się na wynik gminy w XI edycji turnieju. Stawką jest Puchar Dyrektora Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa.

Gmina Gostycyn już raz zdobyła Puchar Dyrektora RCKiK i ma zamiar powtórzyć ten sukces. Najważniejsze nie jest jednak zwycięstwo w turnieju, lecz zebranie jak największej ilości krwi, której szczególnie brakuje w okresie wakacyjnym.

W ramach „Czerwonego Szlaku Życia” gminy rywalizują w dwóch kategoriach. W każdej z nich zwycięzca otrzyma Puchar Dyrektora Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Pierwsza z nich – „Cała gmina oddaje krew” – polega na zliczaniu wszystkich osób, które oddadzą krew i podczas rejestracji wskażą daną gminę. Do klasyfikacji wliczane są zgłoszenia od 1 lipca do 30 listopada. Nie ma przy tym znaczenia, w której miejscowości województwa kujawsko-pomorskiego krew zostanie oddana. Wystarczy podczas rejestracji podać hasło „Gmina Gostycyn”

lub numer porządkowy 691, a donacja zostanie zaliczona na konto samorządu.

Już w najbliższą sobotę (1 sierpnia) przy remizie OSP w Gostycynie odbędzie się akcja organizowana w ramach drugiej kategorii konkursu – „Największa akcja krwiodawstwa”. W tym przypadku oceniana będzie łączna liczba osób zarejestrowanych przez personel RCKiK podczas jednego wydarzenia. Krew będzie można oddawać w godzinach 9:00-14:00.

Do udziału w akcji zachęca OSP. Druhowie podkreślają, że wydarzenie będzie miało również wymiar symboliczny, ponieważ odbędzie się w 82. rocznicę wybuchu powstania warszawskiego.

Kolejna okazja do oddania krwi w Gostycynie nadarzy się 26 września oraz 28 listopada.

Agata Wiśniewska

Impreza nie tylko dla sympatyków koni

„Ułańskim szlakiem” w Śliwicach – już w niedzielę!

Wielkimi krokami zbliża się XVII Piknik Koniarzy, czyli impreza, która co roku przyciąga tłumy na Polanę Śliwicką. Tym razem w klimacie ułańców.

Stowarzyszenie „Gniadosz” ze Śliwic oraz tamtejszy Gminny Ośrodek Kultury organizują XVII Piknik Koniarzy. Impreza odbędzie się tradycyjnie w pierwszą niedzielę sierpnia. Rozpoczęcie zaplanowano na godzinę 13:00 – 2 sierpnia, na Polanie Śliwickiej (przy ul. Podgórznej w Śliwicach). Piknikowi co roku towarzyszy inny motyw przewodni. Tym razem odbędzie się on pt. „Ułańskim szlakiem”.

W ramach imprezy zaplanowano m.in.: przejazdy bryczkami, zawody jeździeckie, w powożeniu, w skokach przez przeszkody. Dla dzieci przygotowany zostanie amatorski tor hobby horse i konkurs na najdłuższy warkocz. Cześć będzie również dedykowana strefa z animacjami. Całości dopełnią stoiska z kuchnią regionalną i pokaz Jeździeckiego Klubu Sportowego „Czarna Podkova – Gródek”, właśnie w ułańskim klimacie. (al)

Grunge popłynął taflą cekcyńskiego jeziora

Gdzie Seattle, gdzie Cekcyn, każdy wie, ale w sobotni wieczór te dwa punkty na mapie magicznie pokonały wielki dystans. Kultowy gatunek z lat 90. ubiegłego wieku opanował amfiteatr nad Jeziorem Wielkim Cekcyńskim. Takiego koncertu chyba jeszcze nie było – żywiołowego, szalonego, wrzącego energią, tętniącego mocnym uderzeniem i pulsującym rytmem.

Czesław Chabowski znów został – jak go nieoficjalnie określono – kierownikiem zamieszania. Dodajmy – zamieszania wielce pozytywnego. Cztery Bory Rocka to kolejna edycja koncertu, który tym razem nie pozwolił większości publiczności siedzieć w miejscu. Na scenie królowało ostre granie z charyzmatycznym wokalem jednego ze zwycięzców „The Voice of Poland” – Meksykaninem **Juanem Carlosem Cano**. Zaśpiewał on z zespołem Man In The Box ponadgodzinny koncert w dwoma bisami. Ze sceny popłynęły covery najlepszych zespołów grungowych z Seattle – kolebki tego gatunku.

Wyśmienita pogoda zaprosiła do amfiteatru komplet publiczności, choć nie od razu wszystkie miejsca były zajęte. Na początku tradycyjnie gości powitał gospodarz koncertu – Czesław Chabowski, który także odczytał dwa wiersze o Cekcynie przesłane przez **Marka Piotrowskiego**. Nie było jednak dalszego ciągu melancholijnych klimatów na temat małej ojczyzny. Niewinnie

wyglądający wstęp zamienił się wkrótce w ostre, rockowe brzmienie, którym sprostał tłum pełnych energii ludzi. Zaproszeni po pierwszym utworze bliżej sceny, fani grunge'u podeszli kilka metrów przed grającym zespołem i tam wpalki w szal, trans. Po prostu popłynęli razem z rzadziej już słyszanyymi choćby w radiu dźwiękami muzyki, która niegdyś zmieniła oblicze mocnego rocka. Mówiąc krótko, trzeba stwierdzić, że tak szalonego koncertu jeszcze w Cekcynie nikt nie oglądał; ba, nie rozszalał się tak młodzieńczo w rytm ostrej muzyki.

Dźwięki prosto z Seattle w Cekcynie

Nirvana, Soundgarden, Pearl Jam – te trzy zespoły to legendy grunge'u z amerykańskiego miasta. Tam narodził się gatunek, stamtąd na świat wyszli najlepsi i... dotarli po latach w Bory, by tutaj porwać publiczność. I mimo że nie ma już wśród żywych choćby Chrisa Cornella czy Curta Cobaina, ich utwory

Muzyczna uczta rozpoczęła się jeszcze przed zachodem słońca.

Podobieństwo do Eddiego Veddera z Pearl Jam – tak prezentował się triumfator „The Voice of Poland”.

Za chwilę będą bisy. W środku zwycięzca „The Voice of Poland”.

Po zakończeniu koncertu zespół długo pozował do zdjęć z fanami.

w Cekcynie wybrzmiały autentycznie, bo miały siłę potężnego wpływu na publiczność i były zagrane na najwyższym poziomie muzycznym. Swoją wkład w to miał z pewnością wokalista, który potrafił nakłonić publiczność do szaleństwa przed sceną, a jego nieco chropawy głos wskrzesił ducha nieobecnych wokalistów wspomnianych zespołów.

Osobny show dali gitarzysta Man In The Box i jego basista. Weszli oni w bezpośredni kontakt z ludźmi i wmieszali się w publiczność. Basista niczym dyrygent potrafił kierować zachowaniem zebranych, a później nie dawał sobie wytchnienia, przyjmując nawet horyzontalną postawę na deskach amfiteatru.

Nieco młodszy łuchacz szybko poczuł bluesa (bardziej grunge), natomiast starsi, którzy wychowywali się na tym gatunku, znali na pamięć całe teksty. Tańce na scenie i szalone zachowania publiczności dały dowód, że ludzie potrzebują tego typu wydarzeń. Mało tego – jeden z członków zespołu nazwał Cekcynianów szczęściarzami. Dlaczego? Stwierdził, że mają wokół siebie ludzi pozytywnie zakręconych, potrafiących zorganizować tego typu koncerty, na których energia bucha z nieopisaną siłą. Było to oczywiście nawiązanie do działań Czesława Chabowskiego, bo ten nie po raz pierwszy i nie ostatni zaangażował się w organizację wydarzenia spod znaku dobrej muzyki. Tej w Cekcynie nie zabraknie, póki jej mieszkańcem będzie wyżej wymieniony. Sobotni koncert będący hołdem dla grunge'u był tak energetyczny i głośny, że poszedł w bory – zapewne co najmniej cztery albo i więcej, bo nazwa koncertu zobowiązuje.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Bliskość sceny wyzwoliła radość. Większość ludzi chętnie zeszła z ławek amfiteatru.

Ta peruka Czesława Chabowskiego ma swoją historię i żyje własnym życiem.

Nie było chyba nikogo, kto stojąc blisko sceny, nie odczuwał radości.

Dni Gminy Śliwice

Śliwki, ten jeden Leszcz i włoski Stefano

Miejskańcy i goście świętowali przez cały weekend. W sobotę wiele pozytywnych emocji przyniosła sottysiada – zespoły z różnych zakątków gminy biegały dosłownie po całym amfiteatrze. W niedzielę wszyscy świetnie bawili się z kolei przy włoskich przebojach ze Stefano Terrazzino i jego taneczną ekipą. Na sam finał w Śliwicach zagościła... wielka ulewa.

Właśnie tytułowe śliwki stały się kulinarnym, ale też scenograficznym motywem przewodnim tegorocznych Dni Gminy Śliwice. Te odbyły się 25 i 26 lipca. Panie z kół gospodyń wiejskich w lokalnej bitwie smaków miały za zadanie przygotować dania na słodko i słono z owocami w roli głównej. Na scenie z kolei – za sprawą dekoracji – królowały fioletowo-śliwkowe barwy.

Podczas sobotniej imprezy rozstrzygnięto m.in. wspomnianą już bitwę smaków. Trudnego zadania

oceny przepysznych dań podjęło się całkowicie niezależne i obiektywne jury z Trójmiasta – Alicja i Piotr Jegliccy – co ważne wraz z dziećmi. Co prawda podczas ogłoszenia werdyktu wkradło się małe zamieszanie i nagrodzono inne smakołyki niż te wskazane przez rodzinne jury, ale ostatecznie dowiedzieliśmy się, które koło było najlepsze. W kulinarnych rywalizacjach na pierwszym miejscu stoi przecież smak, nie rywalizacja. Wyniki podajemy przy artykule.

Śliwicka bitwa smaków:

- Złota chochla – KGW Łąski
Piec – śliwkowa rozkosz pod pierzynką (sernik) i jak śliwka w żebro (żeberka w sosie),
- Srebrna chochla – KGW Śliwice – pijana śliwka (ciasto) i pierś z kaczki z okrasą śliwkową,
- Brązowa chochla – KGW Laski – beza z nadzieniem czekoladowo-śliwkowym i wytrawne zawijańce.

Laski górą!

Pierwszego dnia bezsprzecznie najważniejszym punktem były rozgrywki sołectek. Jeden z naszych filmów na TikToku z tej części zabawy ma już prawie 200 tys. wyświetleń! Swoista sottysiada, w której wzięło udział 11 ekip, rozpoczęła się po południu, a rozdanie nagród nastąpiło tuż przed występem gwiazdy, więc w momencie, gdy słońce już dawno zaszło. Skomplikowany tor przeszkód, odgadywanie nietuzinkowych przedmiotów, bieg ze śliwką, przeciąganie liny czy przelewanie wody na czas i układanie nazwy sołectwa z rozsypanych w śliwickim amfiteatrze kartek. Łącznie było 8 konkurencji, w których toczył się zacięły bój. W ostatecznym rozrachunku najlepsze okazało się sołectwo Laski! Puchary, nagrody oraz dyplomy wszystkim reprezentacjom wręczał ze sceny wójt gminy Śliwice Daniel Kożuch. Podczas imprezy odbyły się również rodzinne rozgrywki z nagrodami.

Na koniec dnia przed zebraną publicznością (swoją drogą szkoda, że na sottysiadzie frekwencja nie była zbyt wysoka) wystąpił Maciej Miecznikowski. Doświadczony wokalista największą popularność zdobył, kiedy grał w zespole Leszcze – sam był jego współzałożycielem. Na samym początku koncertu wspominał, że właśnie z Leszczami gościł już kiedyś w Śliwicach. Tym razem w amfiteatrze u boku artysty pojawili się inni muzycy.

Nauka tańca od Stefano przzerwana ulewą

W niedzielę na śliwkowej scenie królowały śpiew i taniec.

Rozgrywki sołectek 2026:
I miejsce – sołectwo Laski,
II miejsce – sołectwo Śliwice,
III miejsce – sołectwo Okoniny Nadjeziorne.

Jako pierwsze zaprezentowały się dzieci z Zespołu Pieśni i Tańca „Śliwiczanie” prowadzone przez Angelikę i Krzysztofa Tomaszewskich. Formacja istnieje od 10 lat, a obecnie liczy ponad 40 członków w wieku od kilku do kilkunastu lat. Przed publicznością zaprezentowały się również wokalistki Regionalnej Akademii Piosenki pod przewodnictwem Andrzeja Żółkosia. Solowe występy artystek ze Śliwic i okolic zakończył duet Katarzyny Kożuch oraz Emilii Zwolińskiej. Druga z wymienionych dziewcząt jesienią rozpocznie studia na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, kierunek – edukacja muzyczna. Na scenie wystąpił później jeszcze Grzegorz Niemczyk z sąsiednich Chojnic, który zaśpiewał głównie znane, polskie przeboje. Gwiazdą wieczoru był

Stefano Terrazzino – wybitny tancerz i jak się okazało równie dobry muzyk dał w Śliwicach pozytywne show. Wraz ze swoim zespołem udzielał m.in. praktycznych lekcji tańca. I to dosłownie, bo 3 panie z publiczności towarzyszyły mu na scenie. Występ Terrazzino oraz tancerek i tancerzy bardzo przypadł do gustu zgromadzonemu widzom. Tym bardziej szkoda, że w niedzielę wieczorem nastąpiło nagłe załamanie pogody, a ulewny deszcz załaził sprzęt nagłośnieniowy, pozabawiając amfiteatr prądu i zmuszając organizatorów do skrócenia finałowego koncertu.

Zarówno w sobotę, jak i w niedzielę Dni Gminy Śliwice poprowadzili dyrektorka Gminnego Ośrodka Kultury Anna Klinger wraz z mężem Tomaszem.

Kamil Tajl, fot. (kt), (al)

Witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat:

Fot. (aw), (al)

Jerzy Trawczyński, 21.07, 3990 g, 56 cm, Lubiewo

Adam Krause, 23.07, 3380 g, 57 cm, Osieczna

Oliwia Czarnowska, 23.07, 3590 g, 56 cm, Wysoka Wieś

Szymon Przytarski, 23.07, 3400 g, 55 cm, Mała Cerkwica

Leon Jabłoński-Sakrajda, 23.07, 3790 g, 55 cm, Szczecinek

Nikodem Krzysztof Kufel, 24.07, 3040 g, 51 cm, Kęsowo

Oliwier Andrearczyk, 26.07, 4350 g, 57 cm, Rosochatka

Sobota, 1 sierpnia

Atrakcje, jakich na co dzień nie ma. Dzień otwarty w Plaskoszu

Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu otwiera drzwi dla tych, którzy chcą spróbować swoich sił na strzelnicy, jak i dla zaprawionych w boju pasjonatów strzelectwa.

W sobotę (1 sierpnia) o godzinie 10:00 w Plaskoszu rozpocznie się piknik strzelecki nazywany „Wystrzałową sobotą”. Wydarzenie każdego roku cieszy się sporym zainteresowaniem ze strony mieszkańców powiatu, jak i turystów wypoczywających w Borach Tucholskich.

Na przybyłych czekać będzie możliwość strzelania w specjal-

nie przygotowanych minipakietach strzeleckich. Zainteresowani poznają różne modele broni i ich charakterystykę. Nie zabraknie strefy służb mundurowych, gdzie odbędą się spotkania z funkcjonariuszami. Zaprezentowany zostanie także profesjonalny sprzęt.

Odwiedzający będą mogli skorzystać ze strefy gastronomicz-

nej. Pojawią się stoiska zakupowe z ofertą partnerów wydarzenia. Całości dopełnią pokazy strzeleckie i atrakcje dla całych rodzin, w tym strefa dla najmłodszych. Będzie też coś dla fanów motorsportu – w wydarzeniu weźmie udział tucholska Cross Akademia, zapowiadane są ponadto inne pojazdy.

Anna Lipska

Ogłoszenie płatne

Rodzinie i Najbliższym

wyrazy szczerego współczucia
z powodu śmierci

śp. Antoniego Góreckiego

byłego sołtysa Bysławia
składają

Wójt Gminy Lubiewo
Joanna Jastak
wraz z pracownikami
urzędu

Przewodniczący Rady
Gminy Lubiewo
Krzysztof Zielazny
z radnymi

Sołtysi Gminy Lubiewo

W imieniu żony Marii
oraz całej Rodziny
śp. Mieczysława
Borzeszkowskiego
składamy serdeczne podziękowania
wszystkim,
którzy swoją obecnością,
modlitwą, słowami otuchy
oraz złożonymi kwiatami i wieńcami
towarzyszyli nam
w tych bolesnych
chwilach pożegnania.

„Najgorzej pogodzić się z ciszą, która zostaje po kimś,
kto był codziennością naszego życia”

Koleżance

Anicie Dziendzieli

wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia
w tych trudnych chwilach po stracie

Taty

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Pracownicy
Banku Spółdzielczego w Koronowie

Otwarcie Izby Pamięci w Śliwicach o godzinie „W”

Miejsce, którego zadaniem jest kształtowanie i pielęgnowanie lokalnej historii, zostanie otwarte w Śliwicach w najbliższą sobotę.

Za stworzeniem Izby Pamięci w Śliwicach stoi Międzywojewódzkie Stowarzyszenie Detektorystyczno-Eksploracyjne „UNIA” wspierane przez lokalny samorząd. Wyjątkowe miejsce, za sprawą pasjonatów historii, powstało praktycznie od zera w budynku przy śliwickim dworcu PKP. Izba zostanie uroczystie otwarta w najbliższą sobotę (1 sierpnia), dokładnie o godzinie 17:00. To symboliczna data – 82. rocznica wybuchu powstania warszawskiego.

„UNIA” stworzyła przestrzeń, w której będzie można wspólnie odkrywać lokalną historię i pielęgnować pamięć o wydarzeniach oraz ludziach – mieszkańcach tej części Borów Tucholskich.

W izbie pojawiły się już eksponaty powiązane z militariami, chociażby: bagnety, hełmy czy menażki. Część z nich znaleziono na terenie gminy Śliwice, kolejne ofiarowali mieszkańcy, jeszcze inne zakupiono na bazarkach. Prezentowane są tam również pamiątki z dawnych Śliwic i okolic, a także skany historycznych pocztówek czy zdjęć. Posiadasz przedmioty związane z historią regionu? Zachęcamy do kontaktu ze stowarzyszeniem. Kolekcja cały czas jest powiększana.

(al), (kt)

zmarli

- † Antoni Górecki, l. 89 – Bysław
- † Wiesław Papierowski, l. 53 – Nowy Sumin
- † Tomasz Marian Giersz, l. 75 – Stobno
- † Jan Rosewicz, l. 76 – Tuchola
- † Stefania Genowefa Wielandt, l. 77 – Stobno Borki
- † Kazimierz Rydygier, l. 74 – Mały Mędromierz
- † Zenon Kałas, l. 87 – Tuchola
- † Jerzy Dercz, l. 87 – Tuchola

G.

Reklama, ogłoszenie płatne

Stowarzyszenie Hospicjum im. św. Małgorzaty
– organizacja katolicka przy Parafii
Rzymskokatolickiej pw. Bożego Ciała w Tucholi
z całego serca pragnie **podziękować Rodzinie**
i Wszystkim Uczestnikom ceremonii pogrzebowej

śp.

Jerzego Sreberskiego

za wsparcie finansowe dla naszego Hospicjum.
Serdeczne „Bóg zapłać”.

Z powodu śmierci
Brata Tomasza

*Annie Kacprzak i Jej Najbliższym
składamy w tym trudnym czasie
najszczerze kondolencje
oraz wyrazy wsparcia i otuchy.*

*Niech pamięć o Zmarłym oraz świadomość
wspólnie przeżytych chwil
będą dla Was źródłem siły i ukojenia*

Zarząd, pracownicy i członkowie
Stowarzyszenia
„Hospicjum im. św. Małgorzaty”
w Tucholi

HOSPICIUM
im. Świętej Małgorzaty w Tucholi

**Krzysztofowi
Kamińskiemu
oraz Jego Rodzinie**
wyrazy serdecznego współczucia

z powodu
śmierci

**Tomasza
Kamińskiego**

składają Zarząd i Pracownicy
Przedsiębiorstwa Komunalnego
w Tucholi

Dom Pogrzebowy Bolińscy

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

🏠 Tuchola, ul. Starodworcowa 1
☎ 500 206 206 (całodobowo)
📌 zpbolinscy

Pielęgniarkom
ze Specjalistycznej
Poradni Pielęgniarskiej
„Zdrowie” w Tucholi
serdeczne podziękowania
za opiekę
nad Mamą i Babcią
śp. **Marią Urban**
składa rodzina

Panu doktorowi
Arturowi Nagórcie
oraz pielęgniarkom
z Miejskiego Centrum Lekarskiego w Tucholi
serdeczne podziękowania
za opiekę
nad Mamą i Babcią
śp. **Marią Urban**
składa rodzina

Wszystkim, którzy uczestniczyli
we mszy św. i ceremonii pogrzebowej,
odprowadzając na miejsce
wiecznego spoczynku
śp.
Marię Urban
księżom, rodzinie, znajomym
oraz Zakładowi Pogrzebowemu Bolińscy
serdeczne podziękowania
składa rodzina

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi, ul. Świecka 68
(wjazd obok sklepu meblowego)

tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl
JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCYJNI
24 GODZINY NA DOBĘ

TRUMNY, URNY
WŁASNA KAPLICA OGRZEWANA W CENTRUM MIASTA
WŁASNA CHŁODNIA
PROFESJONALNE UBIERANIE ZMARŁYCH
KREMACJA
EKSHUMACJA
KOPANIE GROBÓW
SPRZEDAŻ KWIATÓW
NAGROBKI
Załatwiamy formalności w ZUS, USC, MSW
OBSŁUGA BEZGOTÓWKOWA

Kręgle

Cenne zwycięstwo jednym kręglem

To już ostatni akcent sportowy na tegoroczne Dni Borów Tucholskich. W kręgielni przy ulicy Pocztowej zebrała się grupa świetnych sportowców z całego kraju. Wśród kobiet najlepsza była Tucholanka, która minimalnie wyprzedziła utytułowaną na arenie międzynarodowej zawodniczkę.

Były już siatkówka i koszykówka na Dni Borów. Tym razem ostatnim wydarzeniem podpiętym pod czas lokalnego świętowania i cyklu imprez jest turniej kręglarski, na którym sklasyfikowano dokładnie stu zawodników i zawodniczek. Więcej było mężczyzn, ale sukces Tucholanki wyrównuje tę różnicę. Tucholski obiekt gościł 31 kobiet i 69 mężczyzn na 41. Pucharze 67. Dni Borów Tucholskich wliczanym do Letniego Grand Prix Polski. Nie dziwi fakt, że przy takiej liczbie zawodników kibice szczególnie wypełnili miejsca na kameralnych trybunach, a hałas dopingu niósł się poza sam budynek kręgielni.

Tym razem setka uczestników stanęła na torach, by najpierw rozegrać eliminacje, później wejść do finałów albo – zależnie od wyników – obserwować dalszą część już niestety z trybun. Wśród pań do finału kwalifikowało się szesnaście zawodniczek z najlepszymi wynikami, wśród panów – trzydziestu dwóch. Do ogólnego wyniku decydującego ostatecznie o lokacie w turnieju wliczały się dwa rezultaty – z eliminacji i finału. Kulano wyłącznie do pełnych kręgli (60 rzutów na dwóch torach – 2x30).

Spośród Tucholan niektórym udało się wejść do finałowej stawki, choć była to sztuka nietatwa, ponieważ poziom sportowy był wysoki, co wiązało się z minimalnymi różnicami w wynikach. W przypadku remisowego rezultatu pod uwagę brano najlepszy wynik z jedne-

Na turnieju utworzono też drużyny. Na 3. miejscu połączone siły Tucholi, Leszna i Pucka. Z lewej Jarosław Przytarski.

go toru. Przewagę miał ten, kto na owym torze miał więcej kręgli.

Katarzyna lepsza od medalistki mistrzostw Europy

W tucholskim turnieju wzięło udział mnóstwo miejscowych sportowców znanych z gry w superlidze, lidze gminnej i innych turniejach ogólnokrajowych. Poza zwyciężczynią – **Katarzyną Wegner** – do finału w gronie pań weszły jeszcze **Natalia i Dominika Bucholc** oraz **Alina Pstrąg-Wiligała i Magdalena Wysocka**. Te ostatnie uplasowały się w pierwszej dziesiątce – zajęły odpowiednio siódme i ósme miejsce.

W męskim gronie na podium znaleźli się goście, a najlepszym zawodnikiem z Borów był **Jarosław Przytarski** (piąte miejsce z wynikiem 734 punktów). Warto zwrócić uwagę na dojrzałego

Klasyfikacja kobiet

1. Katarzyna Wegner (Tuchola) – 728 pkt
2. Katarzyna Nowakowska (Leszno) – 727 pkt
3. Joanna Kurpisz (Leszno) – 718 pkt.

Klasyfikacja mężczyzn

1. Patryk Paryło (Brzysko) – 757 pkt
2. Arkadiusz Stachecki (Puck) – 745 pkt
3. Tadeusz Cyran (Wronki) – 742 pkt

zawodnika z Tucholi – **Edwarda Kuczkowskiego**. Zamknął on w klasyfikacji pierwszą dziesiątkę (714 pkt).

Katarzyna Wegner zwyciężyła w turnieju z przewagą tylko jednego punktu. Ta najmniejsza przewaga, jaka mogła zaistnieć na torach, została uzyskana nad **Katarzyną Nowakowską** – utytułowaną kręglarką, medalistką tegorocznych mistrzostw Europy, która w różnych konkurencjach zdobyła cztery medale – trzy złota i jedno srebro.

Katarzyna Wegner nadgoniła stratę z eliminacji i wygrała cały turniej.

Dekoracja w kategorii mężczyzn. Drugi z prawej najlepszy z Tucholan – Jarosław Przytarski.

Magia jednego kręgla

– Byłam czwarta po eliminacjach ze stratą pięciu kręgli do pierwszego miejsca, ale wiedziałam, że przy takim poziomie sportowym różnicę można nadrobić – mówi zwyciężczyni turnieju Katarzyna Wegner. – Walka na sześć torów daje świadomość, że każdy może być tu lepszy i to motywuje do maksymalnego skupienia. Wygrałam tym jednym kręglem i uważam, że ten jeden kręgiel jest magiczny, bo podczas startów jakaś klątwa wisiała nade mną. Brakowało często, jak w Turnieju Miast, w laśnie jednego punktu. Teraz się poja-

wił w decydującym momencie. Chyba na mnie czekał. Cieszę się, że spotkałam wielu znajomych z innych miast, w tym **Joannę Kurpisz**, trzecią w tym turnieju. O ile pamiętam, zamieniłyśmy się miejscami, bo w zeszłym roku ja byłam trzecia, ona pierwsza.

Turniej przeszedł do historii jako ten, w którym wzięła udział duża liczba graczy, w tym szerokie grono miejscowych sportowców – tak że tych jeszcze niedoświadczonych. Tuchola żyje tą dyscypliną sportu i potwierdziło się to podczas lipcowej rywalizacji na wysłużonych już, tucholskich torach.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Wędkarze z Lubiewa przeprowadzili turniej o Puchar Przewodniczącej Rady Powiatu Tucholskiego

Koło 102 PZW Lubiewo, a więc gospodarze turnieju wędkarskiego, zwyciężyło w zawodach o Puchar Przewodniczącej Rady Powiatu Tucholskiego Ilony Lesikowskiej.

Na urokliwym jeziorze Strzyżyny Wielkie, które znajduje się na terenie gminy Lubiewo i od wielu lat przyciąga miłośników wędkarstwa, odbyły się drużynowe zawody wędkarskie o Puchar Przewodniczącej Rady Powiatu Tucholskiego Ilony Lesikowskiej.

Rywalizację zorganizowało koło nr 102 Polskiego Związku Wędkarskiego Lubiewo. Mające siedzibę w Bysławiu koło od niedawna można odnaleźć pod nazwą i profilem w mediach społecznościowych „Wędkarze z Borów Tucholskich”. Takie nazewnictwo przyjęło się w środowisko w Bysławiu, a na myśl przychodzi od razu inne stowarzyszenie – lokalnych morsów.

Już po punktacji drużynowej można zauważyć, że drużynowe zawody, w których brały udział koła z kilku gmin powiatu

Uczestnicy turnieju o Puchar Przewodniczącej Rady Powiatu Tucholskiego.

tucholskiego i już tradycyjnie goście z Czerska, miały wysoki poziom.

Największym do świadczenia na swoim terenie wykazało się jednak PZW Lubiewo, które okazało się najlepsze – zgromadziło 7790 punktów. Na drugim miejscu uplasowali się wędkarze ze Śliwic (5050 pkt), a na trzecim reprezentanci Tucholi (4990 pkt). Kolejne miejsca zajęły drużyny z Cerkyna (4570 pkt) i Czerska (1005 pkt).

Jak podają organizatorzy, nagrodę za złowienie największej ryby zawodów otrzymał **Paweł** reprezentujący drużynę z Tucholi. Na miejscu w czasie wręczenia nagród nie mogło zabraknąć przewodniczącej rady powiatu Ilony Lesikowskiej.

(pp),

fot. Wędkarze z Borów Tucholskich

Boks

Gruszka boksuje za zachodnią granicą

Tucholscy bokserzy są aktywni nie tylko na własnym podwórku. Jeden z nich przebywa najczęściej w Szczecinie, tam się uczy i trenuje w miejscowym klubie. Jakub Gruszka nie tylko sprawdza swoje umiejętności w kraju. Aktualizujemy wiedzę na temat sportowego i nie tylko życia chłopaka z Jeleńcza.

Jakub Gruszka jest jako młody, siedemnastoletni chłopak już utytułowanym sportowcem, który z niejednego pieca chleb jadł. Zawodnik będący członkiem BKS-u Skorpion Szczecin od września zaczyna naukę w czwartej klasie szkoły średniej. Jako bokser występuje w kategorii juniora 65 kilogramów.

Pięściarz z Borów ma na swoim koncie nie tylko medale najważniejszych wydarzeń spod znaku boks w Polsce. Stałym miejscem krzyżowania rękawic jest też zachodni sąsiad, bo właśnie za Odrą, z racji bliskości granicy, zawodnicy ze Szczecina występują stosunkowo często. Korzystają z każdej możliwości skonfrontowania swoich umiejętności z Niemcami, i nie tylko, rywalami.

Po kwietniowym obozie w Giżycku (Jakub ma powołanie do kadry narodowej i z racji

tego udaje się na mazurskie obozy) bokser pojechał do Rostocku na turniej międzynarodowy, tym razem jako reprezentant szczecińskiego klubu. Ten sprawdzian Jakub Gruszka zdał na trzy piątki, ponieważ stoczył trzy walki i każdą wygrał jednogłośnie na punkty 5:0.

– Wygrałem z dwoma Niemcami i Ukraińcem – wspomina bokser z Jeleńcza. – Kontrolowałem sytuację w każdym pojedynku i nie odczuwałem wielkich bóli po walkach. Z Ukraińcem miałem już okazję się spotkać w ringu podczas pobytu na obozie sportowym. Na tym turnieju udało mi się pokonać jednego z Niemców przed czasem, w drugiej rundzie. Nie miałem żadnych zadyszek w ringu. Poza ringiem coraz częściej myślę o zdobyciu uprawnień trenerskich, bo pociąga mnie praca z młodzieżą.

Takie momenty były już niejednemu raz najlepszym czasem Jakuba Gruszki.

Boks w Rzymie i wicemistrz Europy w przeciwległym narożniku

Zanim Jakub udał się w daleką podróż sportową na południe, zdążył jeszcze pojechać do niemieckiego Demmin, by tam wziąć udział w meczu bokserskim. Na miejscu czekali już reprezentanci różnych klubów. Borowiak stoczył tam jedną walkę i pewnie wygrał.

Większym wyzwaniem był wyjazd do Rzymu pod koniec

Podziękowanie za walkę. Jakub Gruszka (z lewej) w Niemczech.

czerwca. Zaplanowano tam rozegranie meczu pięściarskiego Włochy – Polska. Bokserzy z orzełkiem na piersi wylecieli do Italii z lotniska w Gdańsku. Jakub Gruszka jako reprezentant Polski stoczył w Rzymie jedną walkę i zanotował w niej przegraną. Jego rywalem był nie byle kto, bo **Raul Barone** – wicemistrz Europy. Jest to też – jak opisuje rywala Jakub – trzykrotny mistrz Włoch, a prowadzi go w karierze ojciec – olimpijczyk i mistrz świata.

– Walka była równa i mogła się podobać publiczności, jednak moje doświadczenie jest jeszcze zbyt małe, bym sprostował tego typu rywalowi – opisuje Jakub Gruszka. – Było to solidne boksowanie, równa wymiana uderzeń, ale rywal był lepszy. Przeciwnik był „rozlatany” po ringu i trudno

mi go było zamknąć w którymś z narożników. Rozdawał też oberne ciosy.

To starcie na zewnątrz, przy pięknej pogodzie, oglądało kilkadziesiąt osób, ponieważ miało ono status walki wieczoru, więc przyciągnęło uwagę wszystkich bardziej niż wcześniejsze pojedynki. Jakub przegrał tę walkę na punkty, a porażkę przyjął z pokorą, jako nowe doświadczenie.

Jakub Gruszka jak zawsze ma dużo do przekazania na temat swojej sportowej drogi. Sportowiec jest w ciągłym ruchu; wakacje są tylko wyłączeniem ze szkolnej ławki i lekcji, a nie wykluczeniem ostrego treningu i aktywnego udziału w wydarzeniach bokserskich. To jest żywioł, w którym Jakub Gruszka czuje się najlepiej.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Kadrowicz Jakub Gruszka (drugi w prawej) w otoczeniu swoich trenerów.

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)
Kamil Tajl (redaktor prowadzący wydanie),
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)
Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)
Anna Lipska,
tel. kom. 452 541 700
(e-mail: anna@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biurowe czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);

współpracują: Halina Gut, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat, skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: biuro@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zuracamy.

Texty artykułów, zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Kamil Tajl,

tel. kom. 503 140 734,

(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Krzysztof Janikowski,

tel. kom. 515 149 391,

(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru
przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00,
a reklamy i ogłoszenia ramkowe
do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

- Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.
- posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

- ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, że przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;
- podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestniczenia w konkursie/plebiscytcie.
- Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Kibice zakasali rękawy – na raciąskim stadionie praca wre

Stadion Rawysa CEO Raciąż zmienia się, by jak najszybciej zapewnić komfort grającym i kibicującym, ale przede wszystkim spełnić wymogi PZPN-u przed historycznym startem w IV lidze. Trwają zaawansowane prace, a prośba o każdą parę rąk do pomocy znalazła oddźwięk – ludzie garną się do pracy z uśmiechem, bo wiedzą, że robią to dla ukochanego klubu i swojej lokalnej społeczności.

Odgłosy prac budowlano-instalacyjnych na stadionie w Raciążu to już nie nowość. Tamtejsi działacze robią wszystko, by na pierwszy mecz z Brodnianami boisko i reszta obiektu były gotowe. Murawa jest nieskazitelna i równa, a wokół niej rozciągają się elementy ogrodzenia, które musi okalić cały plac gry.

Przykład idzie z góry. Młodzi piłkarze przyglądają się robotom na stadionie. Piłka chwilowo poszła w odstawkę.

Dostawiane części ogrodzenia okalają już cały stadion.

Gdy odwiedziliśmy pracujących w sobotę (25 lipca), stadion już wyglądał inaczej. Ławki rezerwowych zamontowane są teraz po drugiej stronie – tam, gdzie dawniej rósł las, a nie przy wejściu na obiekt. Dla miejscowych piłkarzy i sztabu będą stanowiły zupełnie nową perspektywę.

Będzie „klatka”. Dojedzie więcej trybun

Najbardziej aktywni pracownicy byli w dwóch miejscach – w narożniku stadionu – bliżej jeziora i w okolicach orlika za budynkiem z szatniami. Właśnie w tej lokaliza-

Potrzeba precyzji, ale gdy są chęci, można naprawić wiele. Z prawej Grzegorz Hoffmann.

cji tworzy się „klatka” – sektor dla przyjezdnych kibiców. Bliżej łączki, przy starej altanie (ta przetrwała nawałnicę w 2017 roku i teraz też nie zostanie rozebrana) pojawił się – jak określił ów obiekt prezes klubu **Marian Hoffmann** – grzybek grillowy, czyli okrągła altana.

– „Klatka” dla gości zostanie szybko ukończona, bo to jeden z priorytetów na dziś – ocenia prezes Rawysa. – W tym miejscu zmieści się nawet bus kibiców go-

W budowie jest sektor dla gości – tzw. klatka.

Część grupy, która stawiała się na stadionie, by pomóc w jego modernizacji.

ści. Trybuny już mocno trzymają się gruntu, a do końca lipca mają przybyć jeszcze dwa takie elementy. Łącznie będą cztery, oddzielnie montowane trybuny. Cieszy nas odzew ludzi, którzy w dość licznej grupie stawili się na stadionie w sobotę. Równie dobrze mogliby odpoczywać, ale są tutaj i dają dowód przywiązania do klubu. W dni powszednie też się tu dzie-

je – ludzie wracają z pracy i późnymi popołudniami czy wieczorami pomagają nam przy modernizacji. Serdecznie im za to dziękujemy. Stadion w Raciążu jako obiekt przeżywa rozkwit. Wszyscy wierzą, że będzie służył piłkarzom do solidnej gry, a kibicom do wspierania ulubieńców w komfortowym i nowoczesnym miejscu.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Sparing z Gromem – gra Rawysa do poprawek

Rawys CEO Raciąż – Grom Osie 4:4 (2:0, 3:3, 4:4). Bramki: zawodnik testowany (13, 21), Stenwak (43), zawodnik testowany (106)

Na własnej murawie Raciążanie rozegrali sparing 25 lipca. Mimo braku porażki nie zanotowali niestety najlepszej gry. Zdecydowano, że ten mecz kontrolny z Osiem zostanie rozegrany w trzech częściach po 40 minut. Dało to możliwość pojawienia się na boisku każdemu z zawodników. W zespole z Raciąża znalazło się wielu piłkarzy będących na razie potencjalnymi zawodnikami Rawysa, na tym etapie jeszcze nieformalnymi. Jak mówi **Jerzy Jasionowicz** z zarządu raciąskiego klubu, prezentacja graczy, którzy zasilą szeregi beniaminka IV ligi, nastąpi na krótko przed rozpoczęciem nowego sezonu. Ten startuje już 8 sierpnia.

Tymczasem aż trzech bramkarzy stanęło między słupkami raciąskiej bramki, a kibice mogli zobaczyć na placu gry wiele nowych twarzy. Początek spotkania sprawił, że należało

optymistycznie patrzeć na dalszy ciąg meczu. Rawys posiadał piłkę i w większości czasu przebywał na połowie rywala. Ten (beniaminek ligi okręgowej) prostymi sposobami przerywał akcje Borowiaków, zupełnie nie mając pomysłu na grę w ofensywie. Dwie bramki tego samego testowanego zawodnika w niewielkim odstępie czasowym dawały spokój. Grom w pierwszej tercji stworzył w zasadzie tylko trzy groźne akcje, w których świetnie spisali się bramkarze Rawysa CEO.

Z minuty na minutę słabiej

Po powrocie na boisko obraz gry zaczął się psuć. Przede wszystkim zabrakło szybkości w rozgrywaniu akcji. Piłka wracała w strefę obronną i mimo prowadzenia gospodarze zaczęli spuszczać z tonu. Co prawda

na początku **Hubert Stenwak** wykorzystał świetne podanie kolegi, ale po голу Raciążanie nie poszli za ciosem. Minutę po trzecim trafieniu goście celnie uderzyli po pozornie niegroźnej akcji. Później faul w polu karnym dał rzut karny i pewny strzał z jedenastu metrów sprawił, że było już 3:2.

Akcje miejscowych zastygły i póki na murawie nie pojawił się **Tomasz Prusaczyk**, niewiele ciekawego się działo. Prusaczyk ożywił grę na skrzydle, ale nie zmieniło to wyniku. Brak komunikacji i pomysłu na szybką akcję groziło wyrównaniem, bo goście coraz śmielej sobie poczynali. Ich proste, długie podania angażowały szybkiego, najbardziej wysuniętego zawodnika, z którym w trzeciej części meczu dobrze radził sobie **Mar-**

Powrót na własną połowę po akcji zakończonej golem dla Rawysa CEO. Po bokach zawodnicy testowani.

cin Kurs. Zanim to jednak nastąpiło, goście zdołali wyrównać i nawet wyjść na prowadzenie w tym meczu.

Nieco lepiej wszystko wyglądało w trzeciej części, bo Rawys odzyskał przewagę w posiadaniu piłki i zdołał wyrównać. Grom stracił impet, ale Raciążanie

w grze wciąż byli dalecy od doskonałości. Na pewno nie była to postawa, którą Borowiacy powinni prezentować na boiskach czwartoligowych. Jak najszybciej nieskładną grę trzeba poprawić, bo walka o ligowe punkty już niemal puka do drzwi.

Tekst i fot. Jarosław Kania